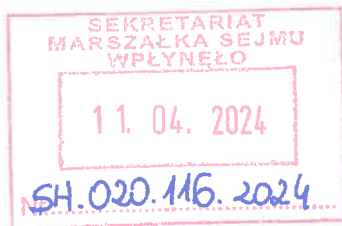

Warszawa, dnia 11 kwietnia 2024 r.

**Grupa Posłów na Sejm RP
Klubu Parlamentarnego
Prawo i Sprawiedliwość**

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2022 r., poz. 990) niżej podpisani posłowie składają projekt ustawy:

- o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej

Na podstawie art. 34 ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy Pana Posła Pawła Szefernakera.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SP-WP.020.116.2024

Data wpływu 11.04.2024

U S T A W A

z dnia ...

o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej^{1) 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) organy właściwe w sprawach ochrony ludności oraz ich zadania i zasady działania;
- 2) zasady i tryb realizacji zadań ochrony ludności w sytuacjach zagrożeń;
- 3) zasady działania organów administracji publicznej oraz zakres ograniczeń praw i wolności obywatelskich w czasie stanu klęski żywiołowej;
- 4) zasady funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 5) zasady rozpoznawania zagrożeń oraz ostrzegania, alarmowania i powiadamiania ludności;
- 6) szczególne rozwiązania w związku z wystąpieniem klęski żywiołowej;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy, ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, ustawę z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, ustawę z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ustawę z dnia 18 marca 2010 r. o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw aktywów państwowych oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych, ustawę z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, ustawę z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawę z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego, ustawę z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji, ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, ustawę z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, ustawę z dnia 5 sierpnia 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, ustawę z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych oraz ustawę z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych.

²⁾ Przepisy niniejszej ustawy wdrażają postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2557 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie odporności podmiotów krytycznych i uchylającej dyrektywę Rady 2008/114/WE (Dz. Urz. UE L 333/164 z dn. 27.12.2022 r.).

- 7) formy pomocy osobom fizycznym poszkodowanym wskutek wystąpienia klęski żywiołowej lub działań organów ochrony ludności podejmowanych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia;
- 8) zasady wykonywania zadań obrony cywilnej;
- 9) zasady finansowania i zabezpieczenia logistycznego realizacji zadań ochrony ludności;
- 10) zasady określania infrastruktury krytycznej oraz obowiązki jej operatorów;
- 11) zasady współpracy międzynarodowej w obszarze ochrony ludności, w tym zarządzania kryzysowego.

Art. 2. 1. Ochrona ludności to system zintegrowanej działalności organów administracji publicznej właściwych w sprawach ochrony ludności, zwanych dalej „organami ochrony ludności” i zasobów ochrony ludności, mający na celu zapewnienie bezpieczeństwa ludności oraz mienia i infrastruktury w sytuacji wystąpienia zagrożenia naturalnego lub wywołanego działalnością człowieka, przez zapewnienie środków ochrony życia, zdrowia ludzi, mienia, infrastruktury, dziedzictwa kulturowego oraz środowiska.

2. W stanach nadzwyczajnych lub w czasie wojny ochrona ludności jest realizowana jako obrona cywilna.

3. Zarządzanie kryzysowe to działalność organów administracji publicznej w ramach ochrony ludności, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do podejmowania kontroli nad sytuacjami kryzysowymi w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz na usuwaniu ich skutków i odtwarzaniu zasobów oraz infrastruktury, w tym obiektów i systemów ważnych ze względu na bezpieczeństwo państwa.

4. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy, będący elementem ochrony ludności, stanowi integralną część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, obejmując – w celu ratowania życia, zdrowia, mienia, dziedzictwa kulturowego lub środowiska – prognozowanie, przeciwdziałanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń.

Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) akcji ratowniczej – należy przez to rozumieć ogół skoordynowanych pod jednolitym kierownictwem przedsięwzięć organizacyjnych, ratowniczych, zabezpieczających i logistycznych, realizowanych przez podmioty krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i podmioty z nim współdziałające, w celu likwidacji zagrożeń lub minimalizacji ich skutków;

- 2) ALERCIE SMS – należy przez to rozumieć krótką wiadomość tekstową (SMS), dotyczącą alarmowania i powiadamiania ludności o zagrożeniach, przekazywaną w ramach rządowego systemu ostrzegania za pośrednictwem operatorów ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 poz. 1648, 1933 i 2581);”.
- 3) awarii technicznej – należy przez to rozumieć gwałtowne, nieprzewidziane uszkodzenie lub zniszczenie obiektu budowlanego, urządzenia technicznego lub systemu urządzeń technicznych, powodujące przerwę w ich użytkowaniu lub utratę ich właściwości, w tym wskutek zdarzeń w cyberprzestrzeni;
- 4) infrastrukturze krytycznej – należy przez to rozumieć systemy lub ich część oraz wchodzące w ich skład, powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty (w tym obiekty budowlane), urządzenia, instalacje i usługi kluczowe dla funkcjonowania państwa i zapewnienia ciągłości dostarczania usług służących zaspokajaniu niezbędnych potrzeb ludności;
- 5) usługa kluczowa – oznacza usługę, która ma decydujące znaczenie dla utrzymania niezbędnych funkcji społecznych, niezbędnej działalności gospodarczej, zdrowia i bezpieczeństwa publicznego lub środowiska;
- 6) podmiot krytyczny – należy przez to rozumieć podmiot prowadzący działalność na terytorium państwa, jego infrastruktura krytyczna znajduje się na terytorium państwa, świadczy co najmniej jedną usługę kluczową, a zakłócenie świadczenia co najmniej jednej ze świadczonych usług kluczowych będzie miało istotne skutki dla utrzymania niezbędnych funkcji społecznych, niezbędnej działalności gospodarczej, zdrowia i bezpieczeństwa publicznego lub środowiska;
- 7) europejskiej infrastrukturze krytycznej – należy przez to rozumieć systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty (w tym obiekty budowlane), urządzenia i instalacje kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców, wyznaczone w zakresie systemów zaopatrzenia w energię elektryczną, ropę naftową, gaz ziemny oraz transportu drogowego, kolejowego, lotniczego, wodnego śródlądowego, żeglugi oceanicznej, żeglugi morskiej bliskiego zasięgu i portów, zlokalizowane na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, których zakłócenie lub zniszczenie miałyby istotny wpływ na co najmniej dwa państwa członkowskie;

- 8) formacjach obrony cywilnej – należy przez to rozumieć podstawowe jednostki organizacyjne obrony cywilnej, tworzone przez organy administracji publicznej, a także przedsiębiorców, przeznaczone do wykonywania zadań obrony cywilnej;
- 9) katastrofie naturalnej – należy przez to rozumieć zdarzenie związane z działaniem sił natury, w szczególności wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silny wiatr, intensywne opady atmosferyczne, długotrwałe występowanie ekstremalnych temperatur, osuwiska ziemi, pożary, susze, powodzie, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, masowe występowanie szkodników, chorób roślin lub zwierząt albo chorób zakaźnych ludzi albo też działanie innego żywiołu;
- 10) klęsce żywiołowej – należy przez to rozumieć katastrofę naturalną lub awarię techniczną, której skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach, dziedzictwu kulturowemu w wielkich rozmiarach lub środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie zapewnione tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków;
- 11) operatorze infrastruktury krytycznej – należy przez to rozumieć właściciela, posiadacza samoistnego lub posiadacza zależnego obiektu, urządzenia, instalacji lub operatora usługi wchodzących w skład infrastruktury krytycznej;
- 12) podmiotach ochrony ludności – należy przez to rozumieć instytucje publiczne, osoby prawne i organizacje nieposiadające osobowości prawnej działające na rzecz ochrony ludności, w szczególności organy administracji publicznej, jednostki samorządu terytorialnego, służby, inspekcje, straże, podmioty lecznicze, agencje wykonawcze, a także organizacje pozarządowe i przedsiębiorstwa;
- 13) pomocy doraźnej – należy przez to rozumieć tymczasowe zakwaterowanie, ukrycie, zaopatrzenie w niezbędne do zabezpieczenia potrzeb bytowych środki pierwszej potrzeby, w tym żywność, wodę, energię, odzież, zapewnienie podstawowych warunków sanitarnych w początkowej fazie działań ratowniczych do czasu objęcia poszkodowanych lub ewakuowanych innymi rodzajami pomocy;
- 14) Regionalnym Systemie Ostrzegania (RSO) – należy przez to rozumieć rządowy, jednolity w skali kraju systemem ostrzegania, alarmowania i powiadamiania o zagrożeniu, z wyłączeniem ALERTU SMS;
- 15) medyczne działania ratownicze – należy przez to rozumieć działania realizowane przez podmioty KSRG i podmioty współdziałające, które służą zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia, realizowane podczas działań ratowniczych z zakresu

- kwalifikowanej pierwszej pomocy lub świadczeń zdrowotnych udzielanych przez ratownika medycznego samodzielnie, pod nadzorem lub w porozumieniu z lekarzem,
- 16) sytuacji kryzysowej – należy przez to rozumieć stan wpływający negatywnie na poziom bezpieczeństwa państwa, ludzi, dziedzictwa kulturowego lub środowiska, wywołujący znaczne ograniczenia w działaniu organów administracji publicznej ze względu na wyczerpanie się posiadanych zasobów ochrony ludności w określonym miejscu i czasie;
 - 17) zasobach ochrony ludności – należy przez to rozumieć siły i środki, które są przeznaczone do realizacji zadań w ramach ochrony ludności;
 - 18) staroście – rozumie się przez to również prezydenta miasta na prawach powiatu.

Rozdział 2

Zadania i organy ochrony ludności

Art. 4. Do zadań realizowanych w ramach ochrony ludności należy:

- 1) w fazie zapobiegania:
 - a) prognozowanie i monitorowanie możliwości wystąpienia zagrożeń, w tym chemicznych, biologicznych, radiacyjnych, epidemicznych, epizootycznych, epifitozycznych, hydrologicznych, geologicznych, meteorologicznych, pożarów wielkopowierzchniowych, awarii systemów dostaw energii i wody, katastrof budowlanych, katastrof komunikacyjnych, zdarzeń o charakterze terrorystycznym i ataków na systemy teleinformatyczne,
 - b) przeciwdziałanie występowaniu zagrożeń, w tym ostrzeganie i powiadamianie ludności o możliwości ich wystąpienia;
- 2) w fazie przygotowania:
 - a) przygotowanie organizacyjne lub rzeczowe do reagowania na zagrożenia, w tym planowanie i przygotowanie warunków do ewakuacji ludności, miejsc czasowego schronienia, zabezpieczanie mienia i dóbr kultury oraz tworzenie rezerw materiałowych i finansowych służących ochronie ludności,
 - b) edukacja w zakresie ochrony ludności, w tym szkolenia dla ludności i podmiotów ochrony ludności,
 - c) planowanie i przygotowanie zasobów ochrony ludności do wykonywania zadań obrony cywilnej,
 - d) organizowanie i udział w ćwiczeniach przygotowujących ludność i podmioty ochrony ludności do działania w przypadku wystąpienia zagrożenia oraz

w szkoleniach teoretycznych i praktycznych, w szczególności w zakresie samoobrony;

- 3) w fazie reagowania:
 - a) rozpoznanie i ocena zagrożenia, w tym wskazywanie lub oznaczanie stref niebezpiecznych,
 - b) ostrzeganie, alarmowanie i powiadamianie ludności,
 - c) prowadzenie wymiany i analizy informacji, w tym pochodzących z systemów monitorowania zagrożeń,
 - d) zapewnianie ochrony przed skutkami zagrożeń,
 - e) organizowanie lub koordynowanie udzielania i przyjmowania pomocy humanitarnej,
 - f) reagowanie i podejmowanie interwencji oraz działań ratowniczych, w tym ewakuowanie ludności, zwierząt, mienia i dóbr kultury,
 - g) zapewnianie osobom poszkodowanym lub ewakuowanym pomocy doraźnej oraz pomocy psychologicznej,
 - h) organizowanie społeczności lokalnej do wsparcia podmiotów ochrony ludności,
 - i) medyczne działania ratownicze osób poszkodowanych;
- 4) w fazie odbudowy:
 - a) ocena skutków zdarzeń wynikłych w fazie reagowania,
 - b) udzielanie pomocy finansowej osobom poszkodowanym,
 - c) wspieranie finansowe jednostek samorządu terytorialnego, w tym przez udzielanie dotacji celowych,
 - d) wspieranie, w tym finansowe, odbudowy zniszczonej lub uszkodzonej infrastruktury,
 - e) odtwarzanie zasobów, które uległy zniszczeniu lub zużyciu podczas prowadzonych działań, w tym ich uzupełnianie w bazach magazynowych,
 - f) wspieranie, w tym finansowe, podmiotów ochrony ludności, które na skutek udziału w działaniach ratowniczych poniosły straty materialne.

Art. 5. Organami ochrony ludności są:

- 1) Prezes Rady Ministrów i działający przy nim Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego, zwany dalej „RZZK”;
- 2) minister kierujący działem administracji rządowej;
- 3) wojewoda;
- 4) starosta;

5) wójt (burmistrz, prezydent miasta).

Art. 6. 1. Prezes Rady Ministrów sprawuje ochronę ludności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadkach niecierpiących zwłoki ochronę ludności sprawuje minister właściwy do spraw wewnętrznych, niezwłocznie informując o swoich działaniach Prezesa Rady Ministrów.

3. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej oraz kierownicy urzędów centralnych realizują, zgodnie z zakresem swojej właściwości, zadania dotyczące ochrony ludności.

Art. 7. Do zadań Prezesa Rady Ministrów w zakresie ochrony ludności należy:

- 1) nadzór nad realizacją zadań, o których mowa w art. 4, przez pozostałe organy ochrony ludności;
- 2) podejmowanie działań przewidzianych do realizacji w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej;
- 3) przyjmowanie rocznego sprawozdania ministra właściwego do spraw wewnętrznych o stanie przygotowania państwa do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności.

Art. 8. 1. Działający przy Prezesie Rady Ministrów RZZK jest organem wsparcia koordynacji działań organów administracji rządowej, instytucji państwowych i służb w zakresie ochrony ludności.

2. Do zadań RZZK należy:

- 1) inicjowanie i wsparcie koordynacji działań organów administracji rządowej, instytucji państwowych i służb w zakresie ochrony ludności, w szczególności w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej;
- 2) dokonywanie oceny rozwoju sytuacji kryzysowej i określanie działań służących reagowaniu na nią;
- 3) monitorowanie działań w zakresie przejmowania kontroli nad zaistniałą sytuacją kryzysową.

3. W skład RZZK wchodzi:

- 1) Prezes Rady Ministrów – przewodniczący;
- 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz Minister Obrony Narodowej – zastępcy przewodniczącego;

- 3) Przewodniczący Komitetu do spraw Bezpieczeństwa Narodowego i spraw Obronnych – jeżeli został powołany;
- 4) pozostali członkowie:
 - a) ministrowie kierujący pozostałymi działami administracji rządowej – w zależności od potrzeb,
 - b) Minister Koordynator Służb Specjalnych – jeżeli został powołany,
 - c) przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
 - e) Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych,
 - f) Pełnomocnik Rządu ds. Cyberbezpieczeństwa – jeżeli został powołany.

4. Przewodniczący wskazuje członków, o których mowa w ust. 3 pkt 4 lit. a, biorących udział w poszczególnych posiedzeniach RZZK.

5. Przewodniczący może zapraszać do udziału w posiedzeniach RZZK, na prawach członka, – w zależności od potrzeb – przedstawicieli organów administracji rządowej innych, niż wymienione w ust. 3.

6. Przewodniczący może zapraszać do udziału w pracach RZZK, z głosem doradczym, osoby inne, niż wymienione w ust. 3.

7. Rozstrzygnięcia RZZK zapadają w drodze uzgodnienia. W przypadku, gdy uzgodnienie stanowiska nie jest możliwe, rozstrzyga zdanie Przewodniczącego. Członkowie Zespołu mogą zgłosić zdanie odrębne w stosunku do zapadłego rozstrzygnięcia.

8. Rozstrzygnięcia RZZK są wiążące dla organów administracji rządowej oraz organów i jednostek organizacyjnych im podległych lub przez nie nadzorowanych.

9. Rozstrzygnięcia RZZK są utrwalane w formie protokołu. Informacje zawarte w protokole nie podlegają udostępnieniu w trybie przepisów o dostępie do informacji publicznej.

10. Rozstrzygnięcia RZZK mogą być przekazywane ze skutkiem wiążącym także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) lub za pomocą innych środków łączności. Okoliczności takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej.

11. W przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli udział w posiedzeniu Prezesa Rady Ministrów jest niemożliwy lub znacząco utrudniony, posiedzenie RZZK zwołuje i przewodniczy mu na prawach przewodniczącego minister właściwy do spraw wewnętrznych

– zastępca przewodniczącego. Zastępca przewodniczącego niezwłocznie informuje Prezesa Rady Ministrów o zwołaniu posiedzenia RZZK i rozstrzygnięciach podjętych przez RZZK.

12. Obsługę prac RZZK zapewnia minister właściwy do spraw wewnętrznych.

13. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, organizację i tryb pracy RZZK.

Art. 9. 1. Do zadań ministra właściwego do spraw wewnętrznych w zakresie ochrony ludności należy:

- 1) koordynowanie przedsięwzięć realizowanych przez organy administracji publicznej;
- 2) tworzenie i utrzymanie zasobów oraz systemów teleinformatycznych ochrony ludności na obszarze kraju;
- 3) koordynowanie wymiany informacji między krajowymi i zagranicznymi organami i instytucjami;
- 4) zapewnienie obsługi informacyjnej Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów;
- 5) zapewnienie ostrzegania, alarmowania i powiadamiania ludności o zagrożeniach za pomocą ALERTU SMS, RSO oraz syren alarmowych i urządzeń nagłaśniających;
- 6) zapewnianie warunków do organizowania szkoleń na poziomie centralnym w ramach jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej;
- 7) prowadzenie wykazu punktów kontaktowych i centrów zarządzania kryzysowego;
- 8) przygotowanie, organizowanie oraz udział w ćwiczeniach i szkoleniach międzynarodowych w tym sojuszniczych systemu ochrony ludności w tym zarządzania kryzysowego;
- 9) opracowywanie raportów o stanie bezpieczeństwa państwa w obszarze ochrony ludności w tym zarządzania kryzysowego;
- 10) opracowywanie dokumentacji planistycznej w obszarze zarządzania kryzysowego w ramach zobowiązań sojuszniczych Unii Europejskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych i innych organizacji międzynarodowych z zastrzeżeniem art. 15 ust. 3 pkt 1;
- 11) określanie potrzeb i dysponowanie środkami finansowymi niezbędnymi do realizacji zadań;
- 12) nadzór nad prawidłowością wydatkowania środków finansowych przez wojewodów;
- 13) wykonywanie zadań w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 14) ocena skuteczności funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 15) opracowywanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych odpowiada za realizację zadań, o których mowa w art. 4 pkt 1, pkt 2, pkt 3 lit. a-d oraz pkt 4 lit. a-f.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych wykonuje zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 3–5 oraz pkt 7–10 przy pomocy Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, zwanego dalej „RCB”, która jest komórką organizacyjną wyodrębnioną w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych i pełni funkcję krajowego centrum zarządzania kryzysowego.

4. Do zadań RCB należy również:

- 1) zapewnianie wymiany informacji związanych z ochroną ludności na potrzeby Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 2) monitorowanie wystąpienia potencjalnych zagrożeń;
- 3) realizacja innych zadań z zakresu ochrony ludności, powierzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 4) zapewnienie wymiany informacji na potrzeby stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa;
- 5) zapewnienie wymiany informacji w ramach międzynarodowej współpracy w obszarze ludności i zobowiązań sojuszniczych;
- 6) współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego i punktami kontaktowymi.

Art. 10. 1. Na potrzeby zapewnienia sprawnego funkcjonowania systemu ochrony ludności minister właściwy do spraw wewnętrznych prowadzi Krajowy System Informatyczny o Zasobach Ochrony Ludności, zwany dalej „SI OMNIBUS”.

2. W SI OMNIBUS gromadzone są informacje o dostępnych siłach i środkach możliwych do wykorzystania przy realizacji zadań z zakresu ochrony ludności.

3. W skład SI OMNIBUS wchodzi:

- 1) rejestr sprzętu i środków przeznaczonych do ochrony ludności, z uwzględnieniem dostępności na poziomie poszczególnych gmin, powiatów, województw oraz pozostawionych we właściwości pozostałych organów ochrony ludności;
- 2) rejestr dodatkowego sprzętu i środków możliwych do wykorzystania w przypadku wprowadzenia stanu pogotowia, stanu zagrożenia albo stanu klęski żywiołowej z wyłączeniem rezerw strategicznych znajdujących się w zasobach Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych;
- 3) wykaz sił możliwych do użycia przy realizacji zadań z zakresu ochrony ludności, z uwzględnieniem dostępności na poziomie poszczególnych gmin, powiatów,

województw oraz pozostawionych we właściwości pozostałych organów ochrony ludności;

- 4) procedury postępowania w sytuacji kryzysowej;
- 5) zautomatyzowany system wymiany informacji;
- 6) zintegrowany geoprzestrzenny system prognoz o zagrożeniach oraz siłach i środkach dysponowanych do działań.

4. Organy ochrony ludności, o których mowa w art. 5 pkt 2–5, są obowiązane do bieżącej aktualizacji informacji o posiadanych siłach i środkach do ochrony ludności.

5. Organy ochrony ludności, o których mowa w art. 5 pkt 2–5, są uprawnione do bieżącego uzyskiwania informacji z SI OMNIBUS w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań w sprawach ochrony ludności.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, na pisemny wniosek, może wyrazić zgodę na udostępnienie informacji z SI OMNIBUS organom administracji publicznej, jeżeli wykonują zadania, których specyfika lub zakres uzasadniają uzyskanie tego rodzaju informacji.

7. Informacje przetwarzane w SI OMNIBUS udostępnia się za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych organom, o których mowa w ust. 5 i 6, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) posiadają odpowiednio zabezpieczone urządzenia telekomunikacyjne lub systemy teleinformatyczne przeznaczone do komunikowania się z SI OMNIBUS lub są uprawnione do korzystania z takich systemów teleinformatycznych;
- 2) posiadają odpowiednie zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające dostęp osób nieuprawnionych do przetwarzania informacji z SI OMNIBUS.

8. Informacje zawarte w SI OMNIBUS nie podlegają udostępnieniu w trybie przepisów o dostępie do informacji publicznej.

9. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres informacji przekazywanych do SI OMNIBUS oraz tryb ich aktualizacji,
- 2) minimalne wymogi w zakresie zabezpieczenia urządzeń telekomunikacyjnych lub systemów teleinformatycznych przeznaczonych do komunikowania się z SI OMNIBUS,

3) minimalne wymogi dotyczące zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych uniemożliwiających dostęp osób nieuprawnionych do przetwarzania informacji zawartych w SI OMNIBUS

– uwzględniając konieczność zapewnienia optymalnego poziomu przepływu informacji i reagowania w zakresie ochrony ludności przy zachowaniu bezpieczeństwa przetwarzanych danych zgodnie z opisem funkcjonalności oraz warunkami organizacyjno-technicznymi funkcjonowania systemu.

Art. 11. 1. W przypadku, gdy z informacji zgromadzonych w SI OMNIBUS wynika brak wystarczających sił lub środków do realizacji zadań ochrony ludności na obszarze województwa, minister właściwy do spraw wewnętrznych może wydać wojewodzie polecenie ich uzupełnienia. W poleceniu wskazuje rodzaj sił lub środków wymagających uzupełnienia oraz zakres tego uzupełnienia.

2. Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania polecenia informuje ministra właściwego do spraw wewnętrznych o sposobie jego wykonania lub przyczynach niewykonania polecenia.

Art. 12. 1. Minimalne wymagania w zakresie sił i środków do realizacji zadań ochrony ludności na obszarze powiatu lub gminy podlegają uzgodnieniu z właściwym wojewodą.

2. W przypadku gdy z informacji zgromadzonych w SI OMNIBUS wynika brak wystarczających sił lub środków do realizacji zadań ochrony ludności na obszarze powiatu lub gminy, wojewoda może wydać staroście lub wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) polecenie ich uzupełnienia. W poleceniu wskazuje się rodzaj sił lub środków wymagających uzupełnienia oraz zakres tego uzupełnienia.

3. Starosta lub wójt (burmistrz, prezydent miasta), w terminie 14 dni od dnia otrzymania polecenia, informuje wojewodę o sposobie jego wykonania.

4. Starosta lub wójt (burmistrz, prezydent miasta) w przypadku braku technicznych, finansowych lub organizacyjnych możliwości wykonania polecenia, o którym mowa w ust. 2 niezwłocznie przedstawia wojewodzie informację w tej sprawie.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 finansowanie następuje z Państwowego Funduszu Ochrony Ludności, zwanego dalej „Funduszem”, o którym mowa w art. 117 ust. 1.

Art. 13. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w oparciu o informacje zawarte w SI OMNIBUS sporządza dla Prezesa Rady Ministrów, w terminie do dnia 30 czerwca

każdego roku, lub każdorazowo na żądanie, sprawozdanie na temat stanu przygotowania państwa do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności.

Art. 14. 1. Wojewoda może przeprowadzić kontrolę organów ochrony ludności, o których mowa w art. 5 pkt 4 i 5, w zakresie:

- 1) realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 4;
- 2) spełniania przez nie warunków, o których mowa w art. 10 ust. 7.

2. Kontrola jest przeprowadzana w miejscu i w czasie wykonywania zadań przez organ kontrolowany.

3. Kontrolę przeprowadza upoważniony przez wojewodę pracownik urzędu wojewódzkiego na podstawie imiennego upoważnienia i po okazaniu dowodu osobistego.

4. Organ kontrolowany jest obowiązany:

- 1) udostępnić przeprowadzającemu kontrolę pracownikowi urzędu wojewódzkiego:
 - a) dokumenty potwierdzające posiadanie sił i środków do ochrony ludności wykazanych w SI OMNIBUS,
 - b) urządzenia telekomunikacyjne lub systemy teleinformatyczne przeznaczone do komunikowania się z SI OMNIBUS;
- 2) zapewnić środki i warunki niezbędne do przeprowadzenia kontroli, w tym swobodny dostęp do miejsc, w których znajdują się siły i środki wykazane w SI OMNIBUS.

5. Kontrolę prowadzi się na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

Art. 15. 1. Do zadań organów administracji rządowej, w zakresie ochrony ludności należy:

- 1) koordynowanie zadań, w szczególności realizowanych przez podmioty podległe i nadzorowane;
- 2) opracowywanie we współpracy z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych dokumentacji, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 9 i 10, według jednolitych wzorów określonych przez ministra, oraz realizacja zadań określonych w sporządzonej dokumentacji;
- 3) opracowywanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych;
- 4) planowanie potrzeb dotyczących zapewnienia środków finansowych niezbędnych do realizacji zadań, w tym przez podmioty podległe i nadzorowane;

5) wdrożenie w urzędach obsługujących organy administracji rządowej oraz jednostkach podległych lub nadzorowanych przedsięwzięć i procedur systemu reagowania kryzysowego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

2. Organy administracji rządowej, z wyłączeniem Ministra Obrony Narodowej, odpowiadają również za realizację zadań, o których mowa w art. 4 pkt 1 oraz pkt 2 lit. b i c.

3. Minister Obrony Narodowej:

- 1) opracowuje z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, dokumentację planistyczną dotyczącą wdrażania oraz uruchamiania przedsięwzięć i procedur systemu reagowania kryzysowego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego;
- 2) zapewnia wymianę informacji w zakresie przedsięwzięć i procedur systemu reagowania kryzysowego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

4. Przedsięwzięcia zapobiegawcze, przeciw zaskoczeniu oraz przeciw agresji systemu reagowania kryzysowego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego uruchamia Rada Ministrów lub Prezes Rady Ministrów.

5. Środki reagowania kryzysowego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego uruchamiane są przez Radę Ministrów, Prezesa Rady Ministrów lub Ministra Obrony Narodowej, zgodnie z dokumentacją, o której mowa w ust. 3 pkt 1.

Art. 16. 1. Do zadań wojewody w zakresie ochrony ludności należy:

- 1) koordynowanie zadań, w tym krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze województwa, realizowanych przez organy administracji rządowej i samorządowej działające w województwie, podporządkowane, podległe i nadzorowane jednostki organizacyjne oraz organizacje pozarządowe realizujące zadania w zakresie ratownictwa i ochrony ludności;
- 2) zapewnienie przepływu informacji;
- 3) określanie potrzeb i dysponowanie środkami finansowymi niezbędnymi do realizacji zadań ochrony ludności, w tym krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 4) obsługa środków finansowych w ramach udzielania:
 - a) pomocy finansowej w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej – o której mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1,
 - b) pomocy w przypadku znacznego uszkodzenia albo całkowitego zniszczenia budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego – o której mowa w art. 86 ust. 1 pkt 2;

- 5) nadzór nad prawidłowością wydatkowania środków finansowych i rzeczowych przez starostów i wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) w zakresie ochrony ludności finansowanych z Funduszu, o którym mowa w art. 117 ust. 1;
- 6) opracowywanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych;
- 7) tworzenie i utrzymywanie zasobów ochrony ludności dla województwa w tym sprzętu i materiałów.

2. Wojewoda odpowiada również za realizację na obszarze województwa zadań, o których mowa w art. 4 pkt 1 oraz pkt 2, pkt 3 lit. a-g oraz pkt 4.

Art. 17. 1. Do zadań starosty w zakresie ochrony ludności należy:

- 1) zapewnienie całodobowego przepływu informacji;
- 2) nadzorowanie realizacji zadań pozarządowych podmiotów ratowniczych wykonujących zadania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 3) zapewnienie realizacji działań ratowniczych prowadzonych w zakresie ochrony ludności na poziomie powiatu, w tym działań dotyczących ewakuacji ludności, zabezpieczenia mienia i dóbr kultury;
- 4) opracowywanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych;
- 5) tworzenie i utrzymanie zasobów ochrony ludności, w tym powiatowych obiektów użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych przeznaczonych dla osób poszkodowanych lub ewakuowanych;
- 6) współpraca z podmiotami ochrony ludności w zakresie inicjatyw związanych z ochroną ludności;
- 7) planowanie potrzeb w zakresie środków finansowych i materiałowych niezbędnych do realizacji zadań;
- 8) tworzenie i współdziałanie w organizacji i utrzymaniu powiatowego centrum zarządzania kryzysowego w przypadku umiejscowienia go przez starostę przy stanowisku kierownika komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej;
- 9) udzielanie, na wniosek zainteresowanych, zgody na nabycie urządzeń filtrowentylacyjnych oraz pochłaniaczy regeneracyjnych stanowiących wyposażenie schronów przeznaczonych do ukrycia ludności i zapasów, na podstawie art. 61 ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2022 r.

poz. 1650 oraz z 2023 r. poz. 261), potwierdzającej ich przeznaczenie na potrzeby ochrony ludności, oraz prowadzenie ewidencji tych urządzeń.

2. Starosta odpowiada również za realizację na obszarze powiatu zadań, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. a–g oraz pkt 4 lit. a i d–f.

3. Zadania, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowią zadania własne powiatu z zastrzeżeniem art. 115 ust. 5.

Art. 18. 1. Do zadań wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w zakresie ochrony ludności należy:

- 1) zapewnienie przepływu informacji w zakresie ochrony ludności, który w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej, wprowadzenia jednego ze stanów gotowości operacyjnej podmiotów ochrony ludności albo wprowadzenia stanu klęski żywiołowej realizowany jest całodobowo;
- 2) tworzenie i utrzymanie zasobów ochrony ludności, w tym gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych przeznaczonych dla osób poszkodowanych lub ewakuowanych;
- 3) zapewnienie na obszarze gminy (miasta) warunków do prowadzenia działań i organizowania akcji ratowniczych, a także koordynację działania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego w zakresie ustalonym przez wojewodę;
- 4) współpraca z podmiotami ochrony ludności w zakresie inicjatyw związanych z ochroną ludności;
- 5) opracowywanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych;
- 6) planowanie potrzeb w zakresie środków finansowych i materiałowych niezbędnych do realizacji zadań, w tym krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz innych jednostek ochrony przeciwpożarowej;
- 7) aktywizowanie społeczności lokalnej w celu powszechnej realizacji zadań ochrony ludności.

2. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) odpowiada również za realizację na obszarze gminy (miasta) zadań, o których mowa w art. 4 pkt 1 i pkt 2 oraz pkt 3 lit. a–h i pkt 4 a, b oraz d–f.

3. Zadania, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowią zadania własne gminy z zastrzeżeniem art. 115 ust. 5.

Art. 19. 1. W celu wsparcia koordynacji działań podejmowanych w zakresie ochrony ludności, w szczególności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej lub wprowadzenia

jednego ze stanów gotowości operacyjnej podmiotów ochrony ludności albo wprowadzenia jednego ze stanów nadzwyczajnych, organy ochrony ludności zwołują posiedzenia zespołu zarządzania kryzysowego.

2. Organ ochrony ludności powołuje zespół zarządzania kryzysowego w drodze zarządzenia, określając jego organizację, skład oraz miejsce i tryb pracy.

3. W skład zespołu zarządzania kryzysowego powoływanego przez wojewodę wchodzi wyznaczeni przez Ministra Obrony Narodowej przedstawiciele Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz przedstawiciele inspekcji i służb. W skład zespołu wojewódzkiego mogą wchodzić inne zaproszone osoby.

4. W skład zespołu zarządzania kryzysowego powoływanego przez starostę wchodzi osoby powołane spośród osób zatrudnionych w starostwie powiatowym, powiatowych jednostkach organizacyjnych lub jednostkach organizacyjnych stanowiących aparat pomocniczy kierowników zespolonych i niezespolonych służb, inspekcji i straży oraz przedstawiciele społecznych organizacji ratowniczych realizujących zadania ustawowe na terenie właściwego powiatu, miasta na prawach powiatu. W skład zespołu powiatowego mogą wchodzić inne zaproszone osoby.

5. W skład gminnego zespołu zarządzania kryzysowego, którego pracami kieruje wójt (burmistrz, prezydent miasta), wchodzi osoby powołane spośród osób zatrudnionych w urzędzie gminy (miasta), gminnych (miejskich) jednostkach organizacyjnych lub jednostkach pomocniczych, pracowników zespolonych służb, inspekcji i straży, skierowanych przez przełożonych do wykonywania zadań w tym zespole na wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz przedstawicieli społecznych organizacji ratowniczych. W skład zespołu gminnego mogą wchodzić inne osoby zaproszone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Art. 20. 1. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej tworzą punkty kontaktowe realizujące zadania w obszarze ochrony ludności, które w przypadku sytuacji kryzysowej lub wprowadzenia jednego ze stanów gotowości operacyjnej podmiotów ochrony ludności albo wprowadzenia jednego ze stanów nadzwyczajnych są rozwijane i stają się centrami zarządzania kryzysowego.

2. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej, mogą, zamiast punktów kontaktowych, tworzyć centra zarządzania kryzysowego lub mogą powierzyć ich zadania, polegające na zapewnieniu obiegu informacji z zakresu ochrony ludności, komórce

organizacyjnej w urzędzie ich obsługującym lub jednostce organizacyjnej im podległej lub przez nich nadzorowanej.

3. Wojewodowie tworzą funkcjonujące całodobowo wojewódzkie centra zarządzania kryzysowego, których obsługę zapewniają komórki organizacyjne właściwe w sprawach ochrony ludności w urzędach wojewódzkich.

4. Starostowie, tworzą funkcjonujące całodobowo powiatowe centra zarządzania kryzysowego realizujące zadania w obszarze ochrony ludności, które w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej lub wprowadzenia jednego ze stanów gotowości operacyjnej podmiotów ochrony ludności albo wprowadzenia jednego ze stanów nadzwyczajnych, są wzmacniane o dodatkową obsadę z zasobów kadrowych miasta na prawach powiatu lub starostwa powiatowego.

5. Starostowie, w celu skutecznej realizacji zadań z zakresu ochrony ludności, mogą stworzyć powiatowe centra zarządzania kryzysowego w lokalizacjach innych niż stanowiska kierowania, o których mowa w ust. 8.

6. Starostowie, w celu skutecznej realizacji zadań z zakresu ochrony ludności, tworzą powiatowe centra zarządzania kryzysowego, przy wykorzystaniu zasobów materialnych i kadrowych miasta w mieście na prawach powiatu lub starostwa powiatowego.

7. Dopuszcza się tworzenie wspólnych powiatowych centrów zarządzania kryzysowego przez starostów, których siedziby znajdują się na terenie jednego miasta. Szczegóły tworzenia i funkcjonowania oraz finansowania wspólnych powiatowych centrów zarządzania kryzysowego, każdorazowo określa się w porozumieniu zawartym z właściwymi terytorialnie organami.

8. Powiatowe centra zarządzania kryzysowego mogą być tworzone przy stanowiskach kierowania komendantów powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej z zapewnieniem dodatkowej obsady przez właściwych starostów, prezydentów miast.

9. Do zadań centrów zarządzania kryzysowego, o których mowa w ust. 2–6, należy w szczególności:

- 1) pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby ochrony ludności;
- 2) współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego lub punktami kontaktowymi innych organów administracji publicznej;
- 3) opracowywanie raportów i analiz sytuacyjnych;

- 4) realizacja zadań w ramach funkcjonowania systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
- 5) współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;
- 6) współdziałanie z podmiotami prowadzącymi działania ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne;
- 7) współdziałanie na wszystkich szczeblach administracji rządowej i samorządowej w zakresie informowania i przekazywania poleceń dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w przypadkach awaryjnych, losowych, w tym w przypadkach awarii systemu;
- 8) pełnienie stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa oraz zapewnienie wymiany informacji w zakresie uruchamiania przedsięwzięć i procedur systemu reagowania kryzysowego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego;
- 9) przekazywanie aktualnych informacji do SI OMNIBUS.

10. Centra zarządzania kryzysowego, o których mowa w ust. 3, realizują również zadania określone:

- 1) w art. 22 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1389);
- 2) w art. 92 ust. 1d i art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 877).

11. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) tworzą punkty kontaktowe, które w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej lub wprowadzenia jednego ze stanów gotowości operacyjnej podmiotów ochrony ludności albo wprowadzenia jednego ze stanów nadzwyczajnych całodobowo wykonują zadania, o których mowa w ust. 9.

12. Do zadań punktów kontaktowych należy w szczególności:

- 1) pełnienie dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby ochrony ludności;
- 2) współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego lub punktami kontaktowymi innych organów administracji publicznej;
- 3) realizacja zadań w ramach funkcjonowania systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
- 4) współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne;
- 5) pełnienie stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa;

- 6) wymiana informacji w zakresie uruchamiania przedsięwzięć i procedur systemu reagowania kryzysowego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego;
- 7) przygotowanie raportów doraźnych, sytuacyjnych i okresowych, w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej lub wprowadzenia stanu pogotowia, stanu zagrożenia albo stanu klęski żywiołowej.

13. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób funkcjonowania RCB, centrów zarządzania kryzysowego oraz punktów kontaktowych, warunki techniczne i standardy ich wyposażenia oraz procedury współpracy z organami ochrony ludności, mając na uwadze konieczność zapewnienia przez nie sprawnej realizacji zadań.

Art. 21. 1. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej, kierownicy urzędów centralnych oraz wojewodowie niezwłocznie informują ministra właściwego do spraw wewnętrznych o zdarzeniu lub zagrożeniu, które skutkują lub mogą skutkować wystąpieniem na wskazanym obszarze sytuacji kryzysowej, oraz o konieczności powiadomienia ludności o tym zdarzeniu lub zagrożeniu.

2. Operatorzy infrastruktury krytycznej niezwłocznie informują ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra odpowiadającego za dany sektor infrastruktury krytycznej i właściwego wojewodę, za pośrednictwem RCB oraz wojewódzkiego centrum zarządzania kryzysowego, o zakłóceniu funkcjonowania tej infrastruktury, które może skutkować wystąpieniem sytuacji kryzysowej na wskazanym obszarze.

3. Wojewódzkie centrum zarządzania kryzysowego po otrzymaniu informacji o powstaniu zagrożenia przekazuje ją niezwłocznie do właściwego miejscowo powiatowego (miejskiego) centrum zarządzania kryzysowego lub punktu kontaktowego.

4. Powiatowe centrum zarządzania kryzysowego po otrzymaniu informacji o powstaniu zagrożenia przekazuje ją niezwłocznie do właściwego gminnego punktu kontaktowego.

Art. 22. 1. Organ, który pierwszy otrzymał informację o wystąpieniu zagrożenia jest obowiązany do podjęcia, w ramach posiadanych kompetencji i uprawnień ustawowych działań ukierunkowanych na minimalizację skutków zaistniałego zagrożenia, w tym ratowania życia ludzkiego, mienia, dóbr kultury oraz środowiska i przekazania informacji o zaistniałym zagrożeniu do organów właściwych ustawowo do podjęcia działań ratowniczych związanych z konkretnymi zagrożeniami.

2. Organ niezwłocznie informuje o zaistniałym zdarzeniu RCB oraz organy odpowiednio wyższego i niższego szczebla, przedstawiając jednocześnie swoją ocenę sytuacji oraz informację o podjętych lub zamierzonych działaniach.

Art. 23. 1. Organy ochrony ludności mają prawo żądania udzielenia informacji, gromadzenia i przetwarzania danych niezbędnych do realizacji zadań określonych w ustawie.

2. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej, kierownicy urzędów centralnych, wojewodowie, starostowie, wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) przekazują niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych informacje i wyjaśnienia niezbędne do realizacji zadań określonych w art. 9.

Art. 24. 1. Jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia wsparcia w zakresie reagowania na sytuację kryzysową, zasoby ochrony ludności tworzone przez organy ochrony ludności mogą być, w drodze porozumienia, przekazywane innym podmiotom ochrony ludności. W ramach wsparcia dopuszcza się przekazywanie środków przeznaczonych na utrzymanie zasobów, o których mowa w zdaniu pierwszym.

2. Organy ochrony ludności w ramach posiadanych zasobów ochrony ludności mogą, w celu zapobieżenia lub reagowania na sytuację kryzysową, dokonywać bezpłatnego użyczenia lub wypożyczenia tych zasobów.

Art. 25. 1. Jeżeli w sytuacji kryzysowej lub przypadku wprowadzenia jednego ze stanów gotowości operacyjnej podmiotów ochrony ludności albo wprowadzenia stanu klęski żywiołowej użycie innych sił i środków jest niemożliwe lub może okazać się niewystarczające, Minister Obrony Narodowej, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub wojewody określający zakres i formę wsparcia, może skierować do wykonania zadań z zakresu ochrony ludności oddziały lub pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, stosownie do ich przygotowania specjalistycznego.

2. W przypadku skierowania do wykonania zadań z zakresu ochrony ludności, do zadań oddziałów lub pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej należy współdziałać w monitorowaniu zagrożeń oraz wsparcie w zakresie:

- 1) prowadzenia akcji poszukiwawczo-ratowniczych;
- 2) ewakuowania poszkodowanej ludności i mienia oraz przygotowanie dla ewakuowanej ludności warunków do czasowego jej przebywania w wyznaczonych miejscach;
- 3) ochrony mienia pozostawionego na obszarze występowania zagrożeń;
- 4) izolowania obszaru występowania zagrożeń lub miejsca prowadzenia akcji ratowniczej;

- 5) wykonywania prac zabezpieczających, ratowniczych i ewakuacyjnych przy zagrożonych obiektach budowlanych oraz zabytkach i dobrach kultury;
- 6) usuwania materiałów niebezpiecznych i wybuchowych oraz ich unieszkodliwianie;
- 7) likwidowania skażeń chemicznych, skażeń i zakażeń biologicznych oraz usuwanie skażeń promieniotwórczych;
- 8) naprawy i odbudowa infrastruktury technicznej;
- 9) zapewniania przejezdności szlaków komunikacyjnych;
- 10) wykonywanie medycznych działań ratowniczych i zadań sanitarno-higienicznych i przeciwepidemicznych.

3. W przypadku skierowania do wykonania zadań z zakresu ochrony ludności, oddziały i pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej pozostają pod dowództwem przełożonych służbowych.

4. Koordynowanie udziału oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w realizacji zadań, o których mowa w ust. 2, w zależności od obszaru występowania zagrożeń, zapewniają organy, o których mowa w art. 5 pkt 3–5.

5. Użycie oddziałów lub pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności nie może zagrozić ich zdolności do realizacji zadań wynikających z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i ratyfikowanych umów międzynarodowych.

Art. 26. Funkcjonariuszom służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, żołnierzom pełniącym czynną służbę wojskową oraz osobom pełniącym służbę w jednostkach zmilitaryzowanych przysługuje prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 146), udzielanych w podmiotach leczniczych utworzonych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Ministra Obrony Narodowej.

Art. 27. 1. W celu sprawnego przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia oraz dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w sytuacji zagrożenia, wójt, burmistrz, prezydent miasta, starosta, wojewoda i minister właściwy do spraw wewnętrznych, opracowują plany ewakuacji osób i mienia oraz dóbr kultury i dziedzictwa narodowego odpowiednio na obszarze gminy, powiatu, województwa i kraju.

2. Plany ewakuacji, o których mowa w ust. 1 zawierają:

- 1) liczbę mieszkańców przewidzianych do ewakuacji na danym obszarze;
- 2) wykaz dóbr kultury i dziedzictwa narodowego przewidzianych do ewakuacji na danym obszarze;
- 3) wykaz dróg i linii kolejowych przewidzianych do wykorzystania podczas ewakuacji;
- 4) wykaz miejsc zakwaterowania przygotowanych na potrzeby przyjęcia ludności ewakuowanej;
- 5) wykaz miejsc magazynowania ruchomych dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 6) wykaz niezbędnych sił i środków transportowych niezbędnych do przeprowadzenia ewakuacji na danym obszarze;
- 7) wykaz sił i środków niezbędnych do zabezpieczenia procesu ewakuacji oraz ochrony pozostawionego mienia;
- 8) wykaz osób funkcyjnych odpowiedzialnych za koordynację i wsparcie działań związanych z przeprowadzeniem ewakuacji na danym obszarze;
- 9) mapy terenu z naniesionymi elementami infrastruktury wykorzystywanej do ewakuacji.

3. Plany ewakuacji ludności podlegają uzgodnieniu z właściwymi terytorialnie organami samorządu terytorialnego, wojewodami, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, zarządcami dróg, linii kolejowych oraz zarządcami obiektów i terenów, które będą planowane do wykorzystania jako czasowe miejsca pobytu ewakuowanej ludności i dóbr kultury.

4. Plany ewakuacji ludności, które będą wykorzystane podczas ewakuacji w czasie konfliktu zbrojnego oraz krajowy plan ewakuacji wymagają uzgodnienia z właściwym organem wojskowym, w zakresie dróg ewakuacji, rejonów tymczasowego pobytu ludności i miejsc zabezpieczenia dóbr kultury.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób realizacji działań w zakresie ewakuacji ludności oraz zabezpieczenia mienia i dóbr kultury, w szczególności procedury współpracy organów ochrony ludności, procedury bezpieczeństwa w zakresie ewakuacji ludności oraz warunki techniczne zabezpieczenia mienia i dóbr kultury, mając na uwadze zapewnienie sprawności wykonywania zadań przez te podmioty z uwzględnieniem zagrożeń czasu pokoju i czasu wojny na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju.

Art 28. 1. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej, kierownicy urzędów centralnych oraz wojewodowie sporządzają Raport o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego, zwany dalej „Raportem”.

2. Koordynację przygotowania Raportu zapewnia minister właściwy do spraw wewnętrznych, natomiast w części dotyczącej zagrożeń o charakterze terrorystycznym, mogących doprowadzić do sytuacji kryzysowej, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w części dotyczącej zagrożeń cyberbezpieczeństwa mogących doprowadzić do sytuacji kryzysowej – Pełnomocnik Rządu do spraw Cyberbezpieczeństwa.

3. Raport jest dokumentem zawierającym następujące elementy:

- 1) wskazanie najważniejszych zagrożeń przez stworzenie mapy ryzyka;
- 2) określenie celów strategicznych;
- 3) określenie priorytetów w reagowaniu na określone zagrożenia;
- 4) wskazanie sił i środków niezbędnych do osiągnięcia celów strategicznych;
- 5) programowanie zadań w zakresie poprawy bezpieczeństwa przez uwzględnianie regionalnych i lokalnych inicjatyw;
- 6) wnioski zawierające hierarchicznie uporządkowaną listę przedsięwzięć niezbędnych do osiągnięcia celów strategicznych.

4. Raport przyjmuje Rada Ministrów w drodze uchwały.

5. Kierunki działania wynikające z wniosków z Raportu stanowią element strategii, programów modernizacji i rozwoju w obszarze bezpieczeństwa narodowego.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób, tryb i terminy opracowywania Raportu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa narodowego.

Rozdział 3

Podnoszenie gotowości podmiotów ochrony ludności

Art. 29. 1. W celu zapewnienia adekwatnej względem zagrożeń realizacji zadań ochrony ludności mogą zostać wprowadzone następujące stany gotowości operacyjnej podmiotów ochrony ludności:

- 1) stan pogotowia, jeżeli z uwagi na niekorzystne okoliczności wywołane działaniami sił natury lub działalnością człowieka, w tym wystąpienie lub możliwość wystąpienia sytuacji kryzysowej na określonym obszarze, zachodzi konieczność podniesienia gotowości operacyjnej organów administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych realizujących zadania w zakresie ratownictwa i ochrony ludności;
- 2) stan zagrożenia, jeżeli wprowadzenie stanu pogotowia jest niewystarczające do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności i konieczne jest podjęcie przez organy administracji

publicznej dodatkowych działań w przypadku wystąpienia sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa.

2. W czasie obowiązywania stanu pogotowia lub stanu zagrożenia organy administracji publicznej działają w dotychczasowych strukturach organizacyjnych państwa i w ramach przysługujących im kompetencji, z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy.

Art. 30. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić, przedłużyć lub odwołać stan pogotowia, na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, uwzględniając przesłanki jego wprowadzenia. W rozporządzeniu określa się rodzaje zadań, o których mowa w art. 34 oraz wskazuje się podmioty, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 realizujące te zadania w związku z wprowadzonym stanem pogotowia.

Art. 31. Wojewoda, w drodze rozporządzenia porządkowego, może wprowadzić, przedłużyć lub odwołać stan pogotowia, na obszarze całego województwa lub jego części, uwzględniając przesłanki jego wprowadzenia. W rozporządzeniu określa się rodzaje zadań, o których mowa w art. 34 oraz wskazuje się spośród podmiotów, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1, z wyłączeniem organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu ratownictwa i ochrony ludności, podmioty realizujące te zadania w związku z wprowadzonym stanem pogotowia.

Art. 32. Stan pogotowia może zostać wprowadzony na okres nie dłuższy niż łącznie 30 dni.

Art. 33. 1. O wprowadzeniu albo odwołaniu stanu pogotowia, zakresie jego obowiązywania oraz przyczynach jego wprowadzenia albo odwołania, minister właściwy do spraw wewnętrznych niezwłocznie informuje Prezesa Rady Ministrów, a wojewoda – ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

2. Przedłużenie stanu pogotowia może nastąpić wyłącznie po wyrażeniu zgody przez:

- 1) Prezesa Rady Ministrów – w przypadku, o którym mowa w art. 30;
- 2) ministra właściwego do spraw wewnętrznych – w przypadku, o którym mowa w art. 31.

3. Stan pogotowia odwołuje się przed upływem czasu, na który został wprowadzony, jeżeli ustaną przyczyny jego wprowadzenia.

4. Prezes Rady Ministrów, w każdym czasie, może polecić ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych odwołanie stanu pogotowia, a minister właściwy do spraw wewnętrznych – wojewodzie. Polecenie podlega niezwłocznemu wykonaniu.

5. Prezes Rady Ministrów niezwłocznie informuje Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o wprowadzeniu, przedłużeniu, albo odwołaniu stanu pogotowia, zakresie jego obowiązywania oraz przyczynach jego wprowadzenia, przedłużenia albo odwołania.

Art. 34. W przypadku wprowadzenia stanu pogotowia, uwzględniając charakter zagrożenia, podmioty, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1, realizują zadania mające na celu ograniczenie możliwości wystąpienia sytuacji kryzysowej lub ograniczenia jej skutków:

- 1) zwiększają potencjał w zakresie zapewnienia sprawnego przepływu informacji, zwiększając liczbę pracowników lub funkcjonariuszy stanowiących obsadę centrów zarządzania kryzysowego, wprowadzają raportowanie doraźne, sytuacyjne i okresowe;
- 2) wprowadzają całodobowe dyżury w urzędach lub jednostkach organizacyjnych administracji publicznej i obiektach infrastruktury krytycznej oraz zapewniają stały dyżur kluczowych pracowników w urzędzie;
- 3) zwołują posiedzenia zespołów zarządzania kryzysowego w celu dokonania oceny zagrożenia;
- 4) zapewniają gotowość pracowników, służb, inspekcji i straży, w tym odwołują zaplanowane przez pracowników urlopy, do wykonywania natychmiastowych działań w powiększonym składzie sił i środków, skracają czas gotowości do podjęcia działań przez wojewódzkie i centralne odwody operacyjne służb;
- 5) rozwijają system ostrzegania i alarmowania o uderzeniach z powietrza i innych zagrożeniach, zwiększają liczbę stacjonarnych i mobilnych punktów pomiarowych i obserwacji stanu powietrza, wody, gleby;
- 6) weryfikują posiadane plany i koncepcje działania adekwatne do rodzaju zagrożenia oraz dokonują weryfikacji posiadanych zasobów sił i środków, dokonują sprawdzenia schronów, ukryć przewidzianych do ochrony ludności;
- 7) zapewniają niezawodność działania systemów teleinformatycznych i awaryjnego zasilania tych systemów oraz obiektów kluczowych ze względu na bezpieczeństwo państwa oraz dokonują sprawdzenia zapasowych miejsc pracy;
- 8) weryfikują miejsca czasowego pobytu ludności, w tym miejsc przewidzianych do odbycia kwarantanny lub izolacji ze względów zdrowotnych, lokalizację punktów szczepień i wydawania środków ochrony ludności, sprawdzają bazę placówek służby zdrowia.
- 9) wzmacniają ochronę obiektów administracji publicznej jeśli zachodzi taka konieczność;
- 10) wydają dodatkowe komunikaty i ostrzeżenia dla ludności.

Art. 35. 1. Prezes Rady Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić, przedłużyć i odwołać stan zagrożenia, z własnej inicjatywy lub na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części. W rozporządzeniu określa się:

- 1) rodzaje zadań, o których mowa w ust. 5,
- 2) podmioty ochrony ludności, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1, realizujące zadania, o których mowa w ust. 5,
- 3) obszar obowiązywania stanu zagrożenia,
- 4) rodzaje i zakres wprowadzanych ograniczeń, nakazów i zakazów, o których mowa w ust. 7

– uwzględniając przesłanki wprowadzenia stanu zagrożenia oraz kierując się koniecznością zapewnienia by podejmowane działania oraz rodzaj i zakres wprowadzanych ograniczeń, nakazów i zakazów były niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony ludności w sytuacji kryzysowej.

2. Stan zagrożenia wprowadza się na czas oznaczony, nie dłuższy niż 30 dni z możliwością jego przedłużenia, jeżeli nie ustały przyczyny jego wprowadzenia.

3. Stan zagrożenia odwołuje się przed upływem czasu, na który został wprowadzony, jeżeli ustaną przyczyny jego wprowadzenia.

4. Prezes Rady Ministrów niezwłocznie informuje Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o wprowadzeniu, przedłużeniu, albo odwołaniu stanu zagrożenia, zakresie jego obowiązywania oraz przyczynach jego wprowadzenia, przedłużenia albo odwołania.

5. W przypadku wprowadzenia stanu zagrożenia, uwzględniając charakter występujących zagrożeń, podmioty ochrony ludności, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1, realizują następujące zadania:

- 1) określone w art. 34;
- 2) wprowadzają dyżury dla osób funkcyjnych odpowiedzialnych za wprowadzanie procedur działania na wypadek zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu państwa i ochrony ludności, wprowadzają dodatkowy całodobowy nadzór nad miejscami, które tego wymagają, a do tej pory były nieobjęte nadzorem;
- 3) zapewniają dostępność niezbędnej kadry i pracowników z możliwością wezwania do wykonywania czynności służbowych w miejscu pracy w godzinach pozasłużbowych, w tym w dniach ustawowo wolnych od pracy, mogą delegować wybranych pracowników

i funkcjonariuszy oraz żołnierzy do wykonywania zadań służbowych poza dotychczasowym miejscem służby lub pracy, ograniczają do minimum liczbę pracowników w obiekcie i rejonie obiektu, jeżeli to możliwe, dla części pracowników wprowadzają pracę zdalną, jeśli wymaga tego sytuacja;

- 4) przemieszczają do rejonów zagrożenia wojewódzkie i centralne odwoły operacyjne służb oraz wydzielone pododdziały i oddziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, wnioskuje o wsparcie sił i środków będących w dyspozycji państw sojuszników NATO oraz w ramach Mechanizmu Ochrony Ludności Unii Europejskiej oraz innych organizacji międzynarodowych;
- 5) udostępniają obiekty wyznaczone na zastępcze miejsca czasowego pobytu, w tym schrony i ukrycia na wypadek ewakuacji ludności;
- 6) realizują roboty budowlane, dostawy lub usługi z obszaru bezpieczeństwa i ochrony ludności z uwzględnieniem postanowień, o których mowa w art. 38 ust. 1, w celu prowadzenia remontów, odbudowy i wzmocnienia obiektów infrastruktury;
- 7) przygotowują zapasowe, w tym mobilne stanowiska pracy dla kadry kierowniczej i zabezpieczającej, do natychmiastowego uruchomienia, przechodzą na te stanowiska pracy jeśli urząd utracił lub ma ograniczone możliwości pracy w stałej siedzibie.

7. W czasie obowiązywania stanu zagrożenia można wprowadzić następujące ograniczenia, nakazy i zakazy:

- 1) ograniczenia w ruchu morskim, lotniczym, lądowym;
- 2) ograniczenia albo zakazy przebywania osób nieuprawnionych w wyznaczonych strefach zagrożenia;
- 3) zakazy przewozu materiałów niebezpiecznych;
- 4) nakaz stosowania środków ochrony;
- 5) nakaz podjęcia działań zapobiegawczych służących ochronie ludności, zwierząt, dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 6) nakaz wzmocnienia ochrony obiektów infrastruktury krytycznej i obiektów ważnych ze względu na bezpieczeństwo państwa;
- 7) konieczność uruchomienia zasobów Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych i podmiotów gospodarczych w sektorze dostaw energii, wody, ciepła, transportu, żywności, ochrony zdrowia, teleinformatyki.

Art. 36. 1. Prezes Rady Ministrów może wydawać polecenia obowiązujące organy administracji rządowej, państwowe osoby prawne, organy samorządu terytorialnego,

samorządowe osoby prawne oraz samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz przedsiębiorców.

2. Minister, do zakresu działania którego należy zapobieganie skutkom stanu zagrożenia lub ich usuwanie może, z własnej inicjatywy lub na wniosek wojewody, wydawać polecenia obowiązujące podmioty, o których mowa w ust. 1, z wyłączeniem Prezesa Rady Ministrów oraz ministrów kierujących działami administracji.

3. Wojewoda może wydawać polecenia obowiązujące organy administracji rządowej działające w województwie, państwowe osoby prawne, organy samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne oraz samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. O wydanych poleceniach wojewoda niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

4. Polecenia, o których mowa w ust. 1–3, są wydawane w okresie obowiązywania stanu zagrożenia oraz w celu odpowiednio przeciwdziałania zaistniałemu zagrożeniu lub skutkom klęski żywiołowej, lub ich usunięcia, w drodze decyzji administracyjnej i podlegają natychmiastowemu wykonaniu z chwilą ich doręczenia lub ogłoszenia oraz nie wymagają uzasadnienia.

5. Prezes Rady Ministrów może upoważnić do realizacji czynności, o których mowa w ust. 1, ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

6. W razie odmowy wykonania polecenia, o którym mowa w ust. 2, lub niewłaściwego wykonywania polecenia przez organy administracji rządowej właściwy minister niezwłocznie zawiadamia o tym Prezesa Rady Ministrów.

7. Wykonywanie zadań objętych poleceniami wydanymi w stosunku do przedsiębiorców następuje na podstawie umowy zawartej z przedsiębiorcą, przez wskazanego w decyzji:

- 1) ministra albo wojewodę – w przypadku decyzji wydawanych przez Prezesa Rady Ministrów;
- 2) wojewodę – w przypadku decyzji wydawanych przez ministra;
- 3) starostę lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta) – w przypadku decyzji wydawanych przez Prezesa Rady Ministrów lub ministra.

8. Wykonywanie decyzji, o których mowa w ust. 4, stanowi zadanie zleczone z zakresu administracji rządowej.

9. Wykonywanie zadań objętych poleceniami wydanymi w stosunku do przedsiębiorców następuje na podstawie umowy z przedsiębiorcą zawartej w terminie określonym w poleceniu.

10. Prace związane z prowadzeniem przygotowań przez przedsiębiorców do realizacji zadań objętych poleceniami, mające charakter planistyczny, są finansowane ze środków własnych tych przedsiębiorców.

11. W przypadku niezawarcia umowy z przedsiębiorcą, o której mowa w ust. 7, zadania objęte poleceniami są wykonywane na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 4.

12. Polecenia, o których mowa w ust. 1–3, nie mogą dotyczyć:

- 1) rozstrzygnięć wydawanych w drodze decyzji administracyjnej, a także nie mogą dotyczyć czynności operacyjno-rozpoznawczych, czynności dochodzeniowo-śledczych oraz czynności z zakresu ścigania wykroczeń i przestępstw;
- 2) decyzji wydawanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 294).

13. W uzasadnionych przypadkach polecenia, o których mowa w ust. 1–3, mogą być wydawane i przekazywane ze skutkiem wiążącym także ustnie, pisemnie w formie adnotacji, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub za pomocą innych środków łączności, a treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej.

14. Właściwy minister może wstrzymać wykonanie poleceń, o których mowa w ust. 3, i wystąpić z wnioskiem do Prezesa Rady Ministrów o rozstrzygnięcie sporu, przedstawiając jednocześnie stanowisko w sprawie.

15. Zadania nałożone w trybie, o którym mowa w ust. 1–3, są realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Art. 37. W czasie obowiązywania stanu zagrożenia funkcjonariusz Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz żołnierze Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej realizujący zadania związane z wykonywaniem poleceń, o których mowa w art. 36 ust. 1–3, ma prawo wydawania osobom fizycznym poleceń określonego zachowania się w granicach niezbędnych do wykonania czynności związanych z reagowaniem na zaistniałe zagrożenie lub klęskę żywiołową i w celu realizacji ustawowych zadań odpowiednio Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej lub Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 38. 1. W czasie obowiązywania stanu zagrożenia Prezes Rady Ministrów lub minister właściwy do spraw wewnętrznych, może, z własnej inicjatywy lub na wniosek ministra kierującego działem administracji rządowej, lub wojewody, wyłączyć spod rygoru

ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, 1812, 1933 i 2185) roboty budowlane, dostawy lub usługi realizowane w obszarze bezpieczeństwa i ochrony ludności w celu przeciwdziałania zagrożeniu.

2. Podmioty ochrony ludności, zgodnie z właściwością terytorialną, mogą wnioskować do wojewody o wyłączenie, o którym mowa w ust. 1.

Rozdział 4

Stan klęski żywiołowej

Art. 39. 1. Stan klęski żywiołowej może być wprowadzony dla zapobieżenia skutkom katastrof naturalnych lub awarii technicznych noszących znamiona klęski żywiołowej oraz w celu ich usunięcia.

2. Stan klęski żywiołowej może być wprowadzony na obszarze, na którym wystąpiła klęska żywiołowa, a także na obszarze, na którym wystąpiły lub mogą wystąpić skutki tej klęski.

3. Stan klęski żywiołowej wprowadza się na czas oznaczony, niezbędny dla zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia, nie dłuższy niż 30 dni.

Art. 40. 1. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić stan klęski żywiołowej z własnej inicjatywy lub na wniosek właściwego wojewody.

2. W rozporządzeniu określa się przyczyny, datę wprowadzenia oraz obszar i czas trwania stanu klęski żywiołowej, a także, w zakresie dopuszczonym niniejszą ustawą, rodzaje niezbędnych ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela.

3. Rozporządzenie, poza ogłoszeniem w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z przepisami o ogłaszaniu aktów normatywnych, jest podawane do publicznej wiadomości, w drodze obwieszczenia właściwego wojewody przez rozplakatowanie w miejscach publicznych lub w sposób zwyczajowo przyjęty na danym obszarze.

4. Wydawcy dzienników lokalnych i ogólnopolskich oraz nadawcy programów radiowych i telewizyjnych są obowiązani do niezwłocznego, nieodpłatnego podania do publicznej wiadomości:

- 1) rozporządzenia Rady Ministrów o wprowadzeniu stanu klęski żywiołowej, przekazanego im przez wojewodę właściwego ze względu na siedzibę wydawcy lub nadawcy;
- 2) na żądanie ministra, o którym mowa w art. 41 ust. 1 pkt 4, wojewodów, starostów, adekwatnie do zarządzanego obszaru, komunikatów tych organów związanych z działaniami w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia.

5. Stan klęski żywiołowej może zostać przedłużony na czas oznaczony, w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, po wyrażeniu przez Sejm zgody na to przedłużenie.

6. Stan klęski żywiołowej jest znoszony na całym obszarze jego obowiązywania lub na części tego obszaru przed upływem czasu, na który został wprowadzony, jeżeli ustaną przyczyny jego wprowadzenia w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

7. Przepisy ust. 2–4 stosuje się odpowiednio do rozporządzeń, o których mowa w ust. 5 i 6.

Art. 41. 1. W czasie stanu klęski żywiołowej działania prowadzone w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia koordynują:

- 1) wójt (burmistrz, prezydent miasta) – jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono na obszarze jednej gminy;
- 2) starosta – jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono na obszarze więcej niż jednej gminy wchodzącej w skład powiatu;
- 3) wojewoda – jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono na obszarze więcej niż jednego powiatu wchodzącego w skład województwa;
- 4) właściwy minister, do zakresu działania którego należy zapobieganie skutkom danej klęski żywiołowej lub ich usuwanie – jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono na obszarze więcej niż jednego województwa. W przypadku wątpliwości co do właściwości ministra lub w przypadku gdy właściwych jest kilku ministrów właściwego ministra wyznacza Prezes Rady Ministrów.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może w każdym czasie przejąć koordynację prowadzonych działań w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.

Art. 42. 1. W zakresie działań, o których mowa w art. 41 ust. 1, starosta może występować do kierowników podmiotów działających na obszarze powiatu, z wnioskami o wykonanie czynności niezbędnych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia. W razie odmowy wykonania tych czynności lub ich niewłaściwego wykonywania starosta niezwłocznie zawiadamia organ, któremu podlega kierownik lub który sprawuje nadzór nad nim.

2. W przypadkach określonych w art. 41 ust. 1 pkt 3 i 4, starosta podlega wojewodzie.

3. W razie niezdolności do koordynowania lub niewłaściwego koordynowania działań prowadzonych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia, Prezes Rady Ministrów na wniosek właściwego terytorialnie wojewody, może w drodze decyzji

administracyjnej, orzec o przejęciu zadań starosty przez wojewodę, na czas określony, w zakresie niezbędnym do koordynowania działań prowadzonych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia, zawiadamiając o tym ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Przepisy art. 55 ust. 8–13 stosuje się odpowiednio.

4. W zakresie działań, o których mowa w art. 41 ust. 1, wójt (burmistrz, prezydent miasta) może występować do kierowników podmiotów działających na obszarze gminy, z wnioskami o wykonanie czynności niezbędnych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia. W razie odmowy wykonania tych czynności lub ich niewłaściwego wykonywania wójt (burmistrz, prezydent miasta) niezwłocznie zawiadamia organ, któremu podlega kierownik lub który sprawuje nadzór nad nim.

5. W przypadkach, określonych w art. 41 ust. 1 pkt 2, wójt (burmistrz, prezydent miasta) podlega staroście.

6. W razie niezdolności do koordynowania lub niewłaściwego koordynowania działań prowadzonych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia, Prezes Rady Ministrów na wniosek właściwego terytorialnie wojewody może, w drodze decyzji administracyjnej, orzec o przejęciu zadań wójta (burmistrza, prezydenta miasta) przez wojewodę, na czas określony, w zakresie niezbędnym do koordynowania działań prowadzonych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia, zawiadamiając o tym ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Przepisy art. 55 ust. 8–13 stosuje się odpowiednio.

Art. 43. 1. W czasie stanu klęski żywiołowej właściwy wojewoda koordynuje działania prowadzone w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia na obszarze województwa.

2. W zakres działań, o których mowa w ust. 1, wojewodzie są podporządkowane organy i jednostki organizacyjne administracji rządowej i samorządowej działające na obszarze województwa oraz inne siły i środki wydzielone do jego dyspozycji i skierowane do wykonywania tych działań na obszarze województwa.

3. Pododdziały lub oddziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej współdziałając w realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, pozostają w podporządkowaniu właściwych organów wojskowych, a koordynacja ich działań przez wojewodę odbywa się poprzez dowódcę tego pododdziału lub oddziału.

4. W przypadku określonym w art. 41 ust. 1 pkt 4 wojewoda podlega właściwemu ministrowi.

5. W przypadku niezdolności do koordynowania lub w przypadku niewłaściwego koordynowania działań prowadzonych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia minister, o którym mowa w art. 41 ust. 1 pkt 4, może zawiesić uprawnienia wojewody, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz wyznaczyć pełnomocnika do kierowania tymi działaniami.

Art. 44. Koordynowanie działań prowadzonych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia na obszarach i w obiektach jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, Ministra Sprawiedliwości, ministra właściwego do spraw zagranicznych oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu lub Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego wymaga współdziałania:

- 1) starosty lub wojewody, z właściwymi kierownikami jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, Ministra Sprawiedliwości, ministra właściwego do spraw zagranicznych oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu lub Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 2) ministra, o którym mowa w art. 41 ust. 1 pkt 4, z właściwym ministrem, Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefem Agencji Wywiadu lub Szefem Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Art. 45. Minister, o którym mowa w art. 41 ust. 1 pkt 4, jest obowiązany do przekazywania na bieżąco Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałkowi Senatu Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesowi Rady Ministrów informacji dotyczących klęski żywiołowej, w tym działań podejmowanych w celu usunięcia jej skutków.

Art. 46. Podmioty ochrony ludności uczestniczące w zapobieganiu skutkom klęski żywiołowej lub usuwaniu tych skutków wykonują zadania określone przez odpowiednie organy, o których mowa w art. 41 ust. 1, zgodnie z ich właściwością.

Art. 47. Koordynujący działania prowadzone w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia współpracują z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami działającymi na obszarze ich właściwości, a na wniosek lub za zgodą tych podmiotów koordynują ich działalność.

Art. 48. Ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela w stanie klęski żywiołowej stosuje się do osób fizycznych oraz odpowiednio do osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, mających siedzibę lub prowadzących działalność na obszarze, na którym został wprowadzony stan klęski żywiołowej, z zastrzeżeniem art. 50 i 51.

Art. 49. 1. Ograniczenia, o których mowa w art. 48, mogą polegać na:

- 1) zawieszeniu działalności gospodarczej określonych przedsiębiorców;
- 2) nakazie lub zakazie prowadzenia działalności gospodarczej określonego rodzaju;
- 3) nakazaniu pracodawcy oddelegowania pracowników do dyspozycji organu kierującego działaniami prowadzonymi w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia;
- 4) całkowitej lub częściowej reglamentacji zaopatrzenia w określonego rodzaju artykuły;
- 5) zakazie okresowego podwyższania cen na towary lub usługi określonego rodzaju;
- 6) nakazie stosowania cen ustalonych na towary lub usługi mające podstawowe znaczenie dla kosztów utrzymania konsumentów;
- 7) obowiązku poddania się badaniom lekarskim, leczeniu oraz stosowaniu innych środków profilaktycznych i zabiegów, niezbędnych do zwalczania chorób zakaźnych oraz skutków skażeń chemicznych i promieniotwórczych;
- 8) obowiązku poddania się kwarantannie;
- 9) obowiązku stosowania środków ochrony roślin lub innych środków zapobiegawczych niezbędnych do zwalczania organizmów, wirusów i toksyn szkodliwych dla ludzi, zwierząt lub roślin;
- 10) obowiązku stosowania określonych środków zapewniających ochronę środowiska;
- 11) obowiązku stosowania środków lub zabiegów niezbędnych do zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;
- 12) obowiązku opróżnienia lub zabezpieczenia lokali mieszkalnych bądź innych pomieszczeń;
- 13) dokonaniu przymusowych rozbiórek i wyburzeń budynków lub innych obiektów budowlanych albo ich części;
- 14) nakazie ewakuacji w ustalonym czasie z określonych miejsc, obszarów i obiektów;
- 15) nakazie lub zakazie przebywania w określonych miejscach i obiektach oraz na określonych obszarach;
- 16) zakazie organizowania lub przeprowadzania imprez masowych;

- 17) nakazie lub zakazie określonego sposobu przemieszczania się;
- 18) wykorzystaniu, bez zgody właściciela lub innej osoby uprawnionej, nieruchomości i rzeczy ruchomych;
- 19) zakazie prowadzenia strajku w odniesieniu do określonych kategorii pracowników lub w określonych dziedzinach;
- 20) ograniczeniu lub odstąpieniu od określonych zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, jednakże niepowodującym bezpośredniego narażenia życia lub zdrowia pracownika;
- 21) wykonywaniu świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz ochrony ludności określonych w art. 50 ust 1.

2. Ograniczenia, o których mowa w art. 48, w stosunku do osób zatrudnionych u pracodawcy, wobec którego został wydany nakaz prowadzenia działalności gospodarczej określonego rodzaju, mogą polegać na:

- 1) zmianie systemu, wymiaru i rozkładu czasu pracy, w tym wydłużeniu okresu rozliczeniowego do dwunastu miesięcy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, 1700 i 2140 oraz z 2023 r. poz. 240 i 641), zwanej dalej „Kodeksem pracy”;
- 2) obowiązku pracy w niedziele, święta i dni wolne od pracy wynikające z rozkładu czasu pracy w pięciodniowym tygodniu pracy, w tym wydłużeniu okresu rozliczeniowego do dwunastu miesięcy, na zasadach określonych w Kodeksie pracy;
- 3) powierzeniu pracownikowi wykonywania pracy innego rodzaju niż wynikający z nawiązanego stosunku pracy; w takim przypadku pracownik zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia, obliczonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego.

3. Ograniczenia, o których mowa w ust. 2, nie mogą być stosowane wobec pracowników młodocianych, osób niepełnosprawnych oraz kobiet w ciąży i matek karmiących.

Art. 50. 1. Jeżeli w stanie klęski żywiołowej siły i środki, którymi dysponuje wójt (burmistrz, prezydenta miasta), starosta albo wojewoda, są niewystarczające, można wprowadzić obowiązek świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz ochrony ludności polegających na:

- 1) czynnym udziale w działaniu ratowniczym lub wykonywaniu innych zadań wyznaczonych przez kierującego akcją ratowniczą;
- 2) wykonywaniu określonych prac;
- 3) oddaniu do używania posiadanych nieruchomości lub rzeczy ruchomych;

- 4) udostępnieniu pomieszczeń osobom ewakuowanym;
- 5) użytkowaniu nieruchomości w określony sposób lub w określonym zakresie;
- 6) przyjęciu na przechowanie i zabezpieczeniu mienia osób poszkodowanych lub ewakuowanych;
- 7) zabezpieczeniu zagrożonych zwierząt, a w szczególności dostarczaniu paszy i schronienia;
- 8) zabezpieczeniu zagrożonych roślin lub nasion lub innego materiału oznaczonego do siewu;
- 9) pełnieniu wart ochronnych;
- 10) zabezpieczeniu własnych źródeł wody pitnej i środków spożywczych przed ich zanieczyszczeniem, skażeniem lub zakażeniem, a także udostępnianiu ich dla potrzeb osób ewakuowanych lub poszkodowanych, w sposób wskazany przez organ nakładający świadczenie;
- 11) ochronie i ewakuacji dóbr kultury.

2. Od obowiązku świadczeń osobistych zwolnione są:

- 1) osoby do 16 roku życia i powyżej 60 roku życia – w zakresie świadczeń wymienionych w ust. 1 pkt 1, 2, 3, 6 i 10;
- 2) osoby chore, niepełnosprawne, kobiety w ciąży i matki karmiące - w zakresie świadczeń wymienionych w ust. 1 pkt 1–3, 6, 8–11;
- 3) osoby sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 8, nad chorymi lub osobami niepełnosprawnymi – w zakresie świadczeń wymienionych w ust. 1 pkt 1–3, 6 i 10.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wójt (burmistrz, prezydenta miasta), starosta, albo wojewoda może odstąpić od nałożenia lub zwolnić od obowiązków, o których mowa w ust. 1, również inne osoby i podmioty, ze względu na interes publiczny albo wyjątkowo ważny interes danej osoby lub podmiotu.

4. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, sposób wykonywania świadczeń osobistych lub rzeczowych na rzecz ochrony ludności, mając na uwadze zapewnienie prawidłowego ich wykonania.

Art. 51. 1. Niezbędne ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela, o których mowa w art. 40 oraz obowiązki świadczeń osobistych i rzeczowych, o których mowa w art. 50, w granicach dopuszczonych w rozporządzeniu Rady Ministrów o wprowadzeniu stanu klęski żywiołowej wprowadza:

- 1) wójt (burmistrz, prezydent miasta) – w drodze zarządzenia albo decyzji;

- 2) starosta – w drodze zarządzenia albo decyzji;
- 3) wojewoda – w drodze rozporządzenia porządkowego albo decyzji.

2. Rozporządzenie porządkowe i zarządzenie, o których mowa w ust. 1, podlegają ogłoszeniu przez rozplakatowanie obwieszczeń w miejscach publicznych lub w inny sposób miejscowo przyjęty, a także przez ogłoszenie w lokalnej prasie.

3. W rozporządzeniu porządkowym, zarządzeniu lub decyzji podaje się:

- 1) podstawę prawną;
- 2) określenie zakresu i rodzaju ograniczeń i świadczeń;
- 3) określenie obowiązanych podmiotów;
- 4) miejsce, dzień i godzinę osobistego stawiennictwa lub realizacji innych ograniczeń i świadczeń;
- 5) czas trwania ograniczeń;
- 6) pouczenie o odpowiedzialności karnej lub innych skutkach prawnych naruszenia rozporządzenia, zarządzenia lub decyzji.

4. Do decyzji, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem że:

- 1) podlegają one natychmiastowemu wykonaniu z chwilą ich doręczenia lub ogłoszenia;
- 2) w uzasadnionych przypadkach mogą być wydawane i przekazywane ze skutkiem wiążącym także ustnie, pisemnie w formie adnotacji, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub za pomocą innych środków łączności, a treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej;
- 3) odwołanie od nich wnosi się w terminie 3 dni od dnia doręczenia lub potwierdzenia na piśmie decyzji wydanej ustnie;
- 4) wniesione odwołania podlegają przekazaniu organowi odwoławczemu w terminie 3 dni, a rozpatrzeniu – w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu odwołania;
- 5) organem wyższego stopnia w sprawach decyzji wydanych przez starostę jest wojewoda.

5. Wojewoda może uchylić w całości lub w części zarządzenie lub decyzję starosty.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może uchylić w całości lub w części rozporządzenie lub decyzję wojewody.

Art. 52. 1. W celu usprawnienia przemieszczania się środków transportowych niezbędnych dla działań ratowniczych prowadzonych w stanie klęski żywiołowej mogą być wprowadzone ograniczenia w transporcie drogowym, kolejowym i lotniczym oraz w ruchu

jednostek pływających na śródlądowych drogach wodnych, morskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym.

2. Ograniczenia o których mowa w ust. 1 polegać mogą na czasowym zamknięciu określonych dróg, szlaków kolejowych, przestrzeni powietrznej, akwenów i kanałów żeglugowych dla nieuprawnionych środków transportu drogowego, kolejowego, statków powietrznych i jednostek pływających.

3. Minister właściwy do spraw transportu w zakresie transportu drogowego, kolejowego i lotniczego, minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej w zakresie ruchu jednostek pływających na śródlądowych drogach wodnych, a minister właściwy do spraw gospodarki morskiej w zakresie ruchu na morskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i Ministrem Obrony Narodowej, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić ograniczenia, o których mowa w ust. 1, oraz określić zakres tych ograniczeń z uwzględnieniem konieczności zapewnienia warunków pozwalających na sprawne zapobieganie lub zwalczanie skutków klęski żywiołowej przy jednoczesnym zminimalizowaniu uciążliwości wynikłych dla innych użytkowników z wprowadzonych ograniczeń.

Art. 53. 1. W celu zapewnienia łączności na potrzeby działań ratowniczych podejmowanych w stanie klęski żywiołowej Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej może, w drodze decyzji, wprowadzić ograniczenia w pracy urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych oraz w wykonywaniu usług telekomunikacyjnych, kierując się rozmiarem zagrożenia i potrzebą ograniczenia jego następstw.

2. Ograniczenia w pracy urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych oraz w wykonywaniu usług telekomunikacyjnych określają odrębne przepisy.

Art. 54. 1. W celu zapewnienia prawidłowego działania podmiotów ochrony ludności w stanie klęski żywiołowej, w tym zapewnienia prawidłowego przebiegu działań ratowniczych, mogą zostać wprowadzone ograniczenia w zakresie świadczenia usług pocztowych i kurierskich, dotyczące:

- 1) określenia pierwszeństwa w doręczaniu przesyłek pocztowych i kurierskich;
- 2) doręczania określonych rodzajów przesyłek pocztowych i kurierskich.

2. Minister właściwy do spraw łączności może wprowadzić, w drodze rozporządzenia, ograniczenia, o których mowa w ust. 1, oraz określić ich rodzaj, zakres oraz obszar i czas ich

obowiązywania, uwzględniając konieczność zapewnienia warunków pozwalających na sprawne zapobieganie lub zwalczanie skutków klęski żywiołowej, przy jednoczesnym zminimalizowaniu uciążliwości wynikłych dla osób i podmiotów korzystających z usług pocztowych lub usług kurierskich.

Art. 55. 1. W czasie obowiązywania stanu klęski żywiołowej Prezes Rady Ministrów może wydawać polecenia obowiązujące organy administracji rządowej, państwowe osoby prawne, organy samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne oraz samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz przedsiębiorców.

2. Minister, do zakresu działania którego należy zapobieganie skutkom klęski żywiołowej lub ich usuwanie może, z własnej inicjatywy lub na wniosek wojewody, wydawać polecenia obowiązujące podmioty, o których mowa w ust. 1, z wyłączeniem Prezesa Rady Ministrów oraz ministrów kierujących działami administracji.

3. Wojewoda może wydawać polecenia obowiązujące organy administracji rządowej działające w województwie, państwowe osoby prawne, organy samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne oraz samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. O wydanych poleceniach wojewoda niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

4. Polecenia, o których mowa w ust. 1, są wydawane w okresie obowiązywania stanu klęski żywiołowej oraz w celu przeciwdziałania skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia, w drodze decyzji administracyjnej i podlegają natychmiastowemu wykonaniu z chwilą ich doręczenia lub ogłoszenia oraz nie wymagają uzasadnienia.

5. Prezes Rady Ministrów może upoważnić do realizacji czynności, o których mowa w ust. 1, ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

6. W razie odmowy wykonania polecenia, o którym mowa w ust. 2, lub niewłaściwego wykonywania polecenia przez organy administracji rządowej właściwy minister niezwłocznie zawiadamia o tym Prezesa Rady Ministrów.

7. W razie odmowy wykonania przez organy samorządu terytorialnego polecenia, o którym mowa w ust. 1–3, wynikającego z obowiązywania stanu klęski żywiołowej, Prezes Rady Ministrów, na wniosek właściwego terytorialnie wojewody, może w drodze decyzji administracyjnej, orzec o przejęciu zadań organów samorządu terytorialnego przez wojewodę, na czas określony, w zakresie niezbędnym do wykonania polecenia lub realizacji zadań koordynacyjnych wynikających z obowiązywania stanu klęski żywiołowej, zawiadamiając o tym ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

8. Decyzja, o której mowa w ust. 7, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

9. Postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 7, jest jednoinstancyjne.

10. Na decyzję, o której mowa w ust. 7, przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

11. Do skarg rozpatrywanych w postępowaniach w sprawach, o których mowa w ust. 7, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 259 i 803), z tym że:

- 1) przekazanie akt i odpowiedzi na skargę następuje w terminie 15 dni od dnia otrzymania skargi;
- 2) skargę rozpatruje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę.

12. Wojewoda, w celu wykonywania zadań organów samorządu terytorialnego, które przejął w zakresie, o którym mowa w ust. 7, może wyznaczyć pełnomocnika. Koszty wykonywania zadań pełnomocnika pokrywa się z budżetu właściwego wojewody.

13. Organy jednostki samorządu terytorialnego, w której został powołany pełnomocnik, o którym mowa w ust. 12, są obowiązane współpracować z pełnomocnikiem i zapewnić mu niezbędne warunki wykonywania jego zadań. Obsługę pełnomocnika zapewnia urząd danej jednostki samorządu terytorialnego.

14. Wykonywanie zadań objętych poleceniami wydanymi w stosunku do przedsiębiorców następuje na podstawie umowy zawartej z przedsiębiorcą, przez wskazanego w decyzji:

- 1) ministra albo wojewodę – w przypadku decyzji wydawanych przez Prezesa Rady Ministrów;
- 2) wojewodę – w przypadku decyzji wydawanych przez ministra;
- 3) starostę lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta) – w przypadku decyzji wydawanych przez Prezesa Rady Ministrów lub ministra.

15. Wykonywanie decyzji, o których mowa w ust. 14 pkt 3, stanowi zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

16. Wykonywanie zadań objętych poleceniami wydanymi w stosunku do przedsiębiorców następuje na podstawie umowy z przedsiębiorcą zawartej w terminie określonym w poleceniu.

17. Prace związane z prowadzeniem przygotowań przez przedsiębiorców do realizacji zadań objętych poleceniami, mające charakter planistyczny, są finansowane ze środków własnych tych przedsiębiorców.

18. W przypadku niezawarcia umowy z przedsiębiorcą, o której mowa w ust. 14, zadania objęte poleceniami są wykonywane na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 4.

19. Polecenia, o których mowa w ust. 1–3, nie mogą dotyczyć:

- 1) rozstrzygnięć wydawanych w drodze decyzji administracyjnej, a także nie mogą dotyczyć czynności operacyjno - rozpoznawczych, dochodzeniowo - śledczych oraz czynności z zakresu ścigania wykroczeń i przestępstw;
- 2) decyzji wydawanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych.

20. W uzasadnionych przypadkach polecenia, o których mowa w ust. 1–3, mogą być wydawane i przekazywane ze skutkiem wiążącym także ustnie, pisemnie w formie adnotacji, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub za pomocą innych środków łączności, a treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej.

21. Właściwy minister może wstrzymać wykonanie poleceń, o których mowa w ust. 3 i wystąpić z wnioskiem do Prezesa Rady Ministrów o rozstrzygnięcie sporu, przedstawiając jednocześnie stanowisko w sprawie.

22. Zadania nałożone w trybie, o którym mowa w ust. 1–3, są realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

23. W czasie obowiązywania stanu klęski żywiołowej art. 37 i 38 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5

Krajowy system ratowniczo-gaśniczy

Art. 56. Podmiotami krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego są jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej oraz włączone do tego systemu inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2057).

Art. 57. 1. Organy administracji publicznej i podmioty krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego wykonują zadania:

- 1) ochrony ludności w czasie pokoju;
- 2) obrony cywilnej w stanach nadzwyczajnych i w czasie wojny.

2. Podmioty krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i podmioty współdziałające, na podstawie prawa Unii Europejskiej oraz umów międzynarodowych, mogą być kierowane do udziału w akcjach ratowniczych i humanitarnych oraz innych działaniach realizowanych poza granicami kraju.

3. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy obejmuje w szczególności walkę z pożarami oraz ratownictwo techniczne, medyczne działania ratownicze, ekologiczne, chemiczne, wysokościowe oraz działania poszukiwawczo-ratownicze, w tym działania na wodach śródlądowych.

4. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w ramach posiadanych sił i środków wspiera właściwe organy i podmioty podczas likwidacji lub minimalizacji skutków zagrożeń, do których zostały zobowiązane na mocy odrębnych przepisów, w tym:

- 1) zdrowotnych;
- 2) powodziowych;
- 3) wywołanych w górach;
- 4) w zakładach górniczych;
- 5) na wewnętrznych wodach morskich;
- 6) radiacyjnych;
- 7) wywołanych czynnikiem biologicznym;
- 8) epidemicznych;
- 9) podczas zdarzeń o charakterze terrorystycznym.

5. W ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego wykonywane są zadania na rzecz obronności państwa, w tym państwa gospodarza oraz uzupełniania rezerw podmiotów tego systemu, wynikające z odrębnych przepisów.

6. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w zakresie medycznych działań ratowniczych organizuje zabezpieczenie działań tego systemu oraz współpracuje z Państwowym Ratownictwem Medycznym.

Art. 58. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową organizację krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, w zakresie:

- 1) walki z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi,
- 2) medycznych działań ratowniczych, technicznego, ekologicznego, chemicznego, ratownictwa podczas zdarzeń nadzwyczajnych wywołanych zagrożeniem czynnikiem biologicznym, wysokościowego, działań poszukiwawczo-ratowniczych, w tym działań na wodach śródlądowych,
- 3) dysponowania podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
- 4) prowadzenia inspekcji gotowości operacyjnej jednostek ochrony przeciwpożarowej włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,

- 5) prowadzenia dokumentacji ze zdarzeń oraz dokumentacji funkcjonowania systemu ratowniczo-gaśniczego,
 - 6) organizacji odwodów operacyjnych,
 - 7) organizacji stanowisk kierowania Państwowej Straży Pożarnej oraz współdziałania z innymi centrami systemów i podmiotów,
 - 8) sporządzania planów ratowniczych uwzględniających warunki czasu pokoju,
 - 9) organizacji działań i akcji ratowniczych,
 - 10) szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz ich wyłączenia z tego systemu,
 - 11) realizacji zadań obrony cywilnej,
 - 12) określenia znaku krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i sposobu jego używania,
 - 13) określenia wzorów dokumentów stosowanych w sprawie tej organizacji
- biorąc pod uwagę zapewnienie właściwego poziomu bezpieczeństwa obywateli i sprawnego funkcjonowania tego systemu oraz adekwatności realizowanych działań, a także zapewnienie skutecznej współpracy i identyfikacji podmiotów w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Art. 59. 1. Podmiotami współdziałającymi z krajowym systemem ratowniczo-gaśniczym są:

- 1) jednostki ochrony przeciwpożarowej niewłączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 2) jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego;
- 3) podmioty lecznicze, w ramach których funkcjonują jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w rozumieniu ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym;
- 4) system powiadamiania ratunkowego w rozumieniu ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748);
- 5) podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa górskiego w rozumieniu ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1425 i 2705 oraz z 2023 r. poz. 658);
- 6) podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego w rozumieniu ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 714);

- 7) Służba Poszukiwania i Ratownictwa Lotniczego – ASAR;
- 8) Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa – SAR;
- 9) służby, inspekcje, straże oraz podmioty, które współdziałają w ramach realizacji swoich obowiązków ustawowych, w tym:
 - a) Policja,
 - b) Straż Graniczna,
 - c) Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) Straż Ochrony Kolei,
 - e) Inspekcja Ochrony Środowiska,
 - f) Państwowa Inspekcja Sanitarna,
 - g) Inspekcja Weterynaryjna,
 - h) Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
 - i) Inspekcja Transportu Drogowego,
 - j) Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych,
 - k) Państwowa Agencja Atomistyki,
 - l) Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy,
 - m) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
 - n) państwowa służba geologiczna,
 - o) państwowa służba hydrogeologiczna,
 - p) Zespół Pomocy Humanitarno-Medycznej;
- 10) instytucje, organizacje oraz inne podmioty, które w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się uczestniczyć w akcjach ratowniczych.

2. Kierownicy podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 10, zapewniają gotowość do działań na zasadach określonych w umowie.

3. Kierownicy jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 7–9, są zobowiązani do zapewnienia gotowości operacyjnej podległych jednostek.

4. Współdziałanie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w działaniach ratowniczych odbywa się na zasadach określonych w art. 25.

Art. 60. 1. Plany ratownicze dla obszaru powiatu i województwa opracowywane odpowiednio przez komendantów powiatowych (miejskich) i wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej zatwierdzane są przez:

- 1) komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej – dla obszaru powiatu, po zasięgnięciu opinii właściwego starosty;

2) Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej – dla obszaru województwa, w uzgodnieniu z właściwym wojewodą.

2. Plany ratownicze zawierają:

- 1) wykaz zadań realizowanych przez podmioty krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz podmioty współdziałające z tym systemem;
- 2) wykaz zadań realizowanych przez specjalistyczne grupy ratownicze;
- 3) zbiór zasad i procedur ratowniczych wynikających z zadań realizowanych przez podmioty krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz podmioty współdziałające z tym systemem;
- 4) dane teleadresowe podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i podmiotów współdziałających z tym systemem;
- 5) wykaz zasobów podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i podmiotów współdziałających z tym systemem;
- 6) graficzne przedstawienie obszarów chronionych;
- 7) wykaz ekspertów do spraw prognozowania zagrożeń oraz specjalistów do spraw ratownictwa, zawierający imię i nazwisko, dziedzinę oraz ich dane teleadresowe;
- 8) arkusze uzgodnień i aktualizacji planu ratowniczego.

3. Plany ratownicze uwzględniają zadania wynikające z art. 101.

4. Opracowanie planów ratowniczych poprzedza się przeprowadzeniem analiz zagrożeń mogących wystąpić na obszarze powiatu i województwa oraz zabezpieczenia operacyjnego na obszarze powiatu i województwa.

5. Plany ratownicze są opracowywane nie rzadziej niż raz na 3 lata i aktualizowane w zależności od potrzeb.

6. Plany ratownicze nie podlegają udostępnieniu w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Art. 61. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych pełni nadzór nad funkcjonowaniem krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej organizuje, koordynuje i zarządza krajowym systemem ratowniczo-gaśniczym na obszarze kraju.

Art. 62. 1. Do zadań Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, w zakresie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, należy:

- 1) prowadzenie ewidencji podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze kraju;
- 2) nadzór nad przygotowaniem i kierowanie podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego do działań poza granicami kraju;
- 3) ustalanie zasad dotyczących uzupełniania rezerw osobowych i materiałowych, jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej oraz wskazanych przez właściwego ministra do spraw wewnętrznych pozostałych podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, na czas stanu klęski żywiołowej i innych stanów nadzwyczajnych;
- 4) ustalanie zasad kontroli gotowości operacyjnej podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 5) ustalanie zasad, organizacji, prowadzenia i koordynacji szkoleń oraz ćwiczeń i treningów, krajowych i międzynarodowych podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 6) organizacja Krajowego Centrum Szkolenia Ochrony Ludności, utworzonego w oparciu o jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej prowadzące działalność naukową lub szkoleniową.

2. Do zadań komendantów wojewódzkich i powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej w zakresie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, odpowiednio na obszarze województwa i powiatu, należy:

- 1) organizowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 2) zapewnienie całodobowego funkcjonowania stanowisk kierowania komendantów Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczej;
- 4) koordynowanie realizacji zadań krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 5) przygotowanie podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego do działań poza granicami kraju;
- 6) koordynacja wykorzystania sił i środków na potrzeby działań ratowniczych;
- 7) nadzór nad uzupełnianiem rezerw osobowych i materiałowych jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej oraz wskazanych podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, na czas stanu klęski żywiołowej i innych stanów nadzwyczajnych
- 8) prowadzenie ewidencji podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 9) organizowanie szkoleń dla podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;

- 10) organizowanie ćwiczeń i treningów w zakresie współdziałania podmiotów systemu ratowniczego;
- 11) realizacja zadań na rzecz obronności państwa, ochrony ludności i obrony cywilnej.

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej wprowadzi, w drodze zarządzenia, instrukcje realizacji zadań krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Art. 63. Koordynację działań krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego zapewniają całodobowo:

- 1) krajowe centrum koordynacji ratownictwa organizowane przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej na obszarze kraju;
- 2) stanowiska kierowania, organizowane przez komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej na obszarze województw;
- 3) stanowiska kierowania, organizowane przez komendantów powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej na obszarze działania właściwego komendanta.

Art. 64. 1. Organizacja akcji ratowniczych obejmujących zadania, o których mowa w art. 57 ust. 3, z udziałem wielu podmiotów ochrony ludności polega na kierowaniu działaniami ratowniczymi przez właściwy organ Państwowej Straży Pożarnej.

2. Organizacja akcji obejmująca zagrożenia, o których mowa w art. 57 ust. 4, z udziałem wielu podmiotów ochrony ludności polega na jednolitym kierowaniu działaniami przez właściwy podmiot, w kompetencjach którego jest ich wykonanie.

3. Koordynacja działań, o których mowa w ust. 2, należy do właściwego organu ochrony ludności.

Art. 65. 1. Działania ratownicze prowadzą jednostki ochrony przeciwpożarowej oraz podmioty ratownicze i podmioty uprawnione do ratownictwa, stosownie do ich kompetencji i uprawnień ustawowych.

2. Za realizację wyznaczonych i przydzielonych zadań przez kierujących działaniami ratowniczymi odpowiadają podmioty, w kompetencjach których jest ich wykonanie.

Art. 66. 1. W przypadku akcji ratowniczej, której rozmiary lub zasięg przekraczają możliwości sił ratowniczych powiatu lub województwa, działania może koordynować odpowiednio komendant wojewódzki lub Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

2. W ramach akcji ratowniczej, o której mowa w ust. 1, podejmowane są działania wymagające zadysponowania zasobów wchodzących w skład krajowego systemu ratowniczo-

gaśniczego na poziomie krajowym w przypadku, gdy zasoby tego systemu na obszarze województwa są nieadekwatne do skali zagrożenia.

Art. 67. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, procedury kierowania działaniem ratowniczym przez poszczególne podmioty uczestniczące w akcji ratowniczej mając na uwadze potrzebę zapewnienia optymalnej skuteczności działań ratowniczych.

Rozdział 6

Rozpoznawanie zagrożeń oraz ostrzeganie, alarmowanie i powiadamianie ludności

Art. 68. Rozpoznanie zagrożenia polega na:

- 1) pozyskiwaniu informacji o mającym nastąpić lub zaistniałym zagrożeniu dla życia lub zdrowia ludzi, mienia, infrastruktury, środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego;
- 2) określaniu rodzaju, miejsca, skali i skutków zaistniałego zagrożenia oraz oznaczaniu stref niebezpiecznych.

Art. 69. 1. Ostrzeganie, alarmowanie i powiadamianie ludności polega na informowaniu organów administracji publicznej i ludności o możliwości wystąpienia zagrożenia, jego wystąpieniu lub ustąpieniu oraz o sposobie postępowania w danym przypadku, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych i wymagających szczególnej opieki.

2. Organy ochrony ludności, zgodnie z właściwością, wykonują zadania, o których mowa w ust. 1, przez:

- 1) syreny alarmowe będące w dyspozycji administracji publicznej, podmiotów gospodarczych i organizacji pozarządowych;
- 2) urządzenia nagłaśniające będące w dyspozycji administracji publicznej, podmiotów gospodarczych i organizacji pozarządowych;
- 3) regionalne i lokalne systemy ostrzegania;
- 4) wydawców dzienników lokalnych i ogólnopolskich;
- 5) nadawców programów radiowych i telewizyjnych;
- 6) ALERT SMS;
- 7) ostrzeżenia publiczne wysyłane w ramach technologii Cell Broadcast
- 8) RSO;
- 9) informacje zamieszczane w sieci Internet.

Art. 70. 1. Czynności związane z rozpoznawaniem zagrożeń oraz ostrzeganiem, alarmowaniem i powiadamianiem ludności wykonują:

- 1) podmioty ochrony ludności w zakresie swojej właściwości;
- 2) zarządzający zakładami pracy, obiektami oraz instalacjami stanowiącymi potencjalne zagrożenie dla ludzi i środowiska w przypadku ich uszkodzenia lub awarii, a także mogące stanowić źródło zagrożenia wykraczające poza zakład, obiekt lub instalacje;
- 3) inne jednostki organizacyjne – w zakresie ustalonym przez właściwe terenowo organy ochrony ludności.

2. Podmioty zarządzające systemami monitorowania sytuacji zagrożeń są obowiązane do niezwłocznego przekazywania organom i podmiotom ochrony ludności właściwym ze względu na miejsce lokalizacji informacji o możliwości wystąpienia zagrożenia i przewidywanej skali jego zasięgu.

3. Za utrzymanie sprawności lokalnego i ponadlokalnego systemu ostrzegania i alarmowania odpowiada organ samorządu terytorialnego, za system krajowy odpowiada minister właściwy do spraw wewnętrznych, a za system regionalny – wojewoda.

Art. 71. Nadawca programu radiowego i telewizyjnego, na żądanie ministra właściwego do spraw wewnętrznych przekazane za pośrednictwem RCB, są obowiązani do niezwłocznego, nieodpłatnego przekazania komunikatu w zakresie ochrony ludności, na określonym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych obszarze.

Art. 72. 1. Operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, zwany dalej operatorem ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, na żądanie ministra właściwego do spraw wewnętrznych przekazane za pośrednictwem RCB, jest obowiązany do niezwłocznego, nieodpłatnego przekazania Alertu SMS, na określonym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych obszarze.

2. Operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej jest obowiązany, na żądanie ministra właściwego do spraw wewnętrznych, przekazane za pośrednictwem RCB, do niezwłocznego, nieodpłatnego wysyłania, Alertów SMS do wszystkich lub określonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych grup użytkowników końcowych, w szczególności przebywających na określonym przez niego obszarze, jednorazowo lub przez wskazany przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych okres.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie obejmuje wysyłania komunikatu użytkownikom końcowym, których karty SIM są zainstalowane i wykorzystywane w urządzeniach używanych wyłącznie do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb współpracy z operatorem ruchomej sieci telekomunikacyjnej w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 2, niezbędne elementy Alertów SMS, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz sposób ich przekazywania użytkownikom końcowym, mając na uwadze konieczność:

- 1) zapewnienia efektywnego i niezakłóconego przepływu informacji między RCB, a operatorem ruchomej sieci telekomunikacyjnej;
- 2) zapewnienia sprawnej dystrybucji komunikatu na obszarze zagrożonym wystąpieniem sytuacji kryzysowej oraz łatwości zrozumienia treści zawartych w komunikacie i zastosowania się do nich.

Art. 73. 1. Operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej ma obowiązek nieodpłatnie przekazywać ostrzeżenie publiczne, w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej albo zagrożenia wystąpieniem sytuacji kryzysowej, na żądanie ministra właściwego do spraw wewnętrznych przekazane za pośrednictwem RCB.

2. Ostrzeżenie publiczne, o którym mowa w ust. 1, rozsyłane jest przez operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, zgodnie z żądaniem o którym mowa w ust. 1, jednokierunkowo do wszystkich telekomunikacyjnych mobilnych urządzeń końcowych w sieci ruchomej tego operatora, gotowych do odbioru takiego ostrzeżenia (Cell Broadcast).

3. W żądaniu przekazania ostrzeżenia publicznego, o którym mowa w ust. 1, kierowanym do operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, wskazuje:

- 1) treść ostrzeżenia publicznego;
- 2) obszar dystrybucji ostrzeżenia publicznego;
- 3) czas dystrybucji ostrzeżenia publicznego, przy czym czas ten nie może być krótszy niż 1 godzina od momentu przekazania żądania;
- 4) określenie jednorazowej lub wielokrotnej dystrybucji ostrzeżenia publicznego ze wskazaniem czasu, po którym dystrybucja zostanie powtórzona.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb współpracy ministra właściwego do spraw wewnętrznych z operatorem ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1, niezbędne elementy ostrzeżenia oraz sposób jego przekazywania użytkownikom końcowym, mając na uwadze konieczność:

- 1) zapewnienia efektywnego i niezakłóconego przepływu informacji między tymi podmiotami;

- 2) zapewnienia sprawnej dystrybucji ostrzeżenia publicznego na obszarze wystąpienia sytuacji kryzysowej albo zagrożenia wystąpieniem sytuacji kryzysowej oraz łatwości zrozumienia treści zawartych w komunikacie i zastosowania się do nich przez ich odbiorców.

Art. 74. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych prowadzi RSO.

2. Komunikaty i ostrzeżenia RSO przekazuje się za pomocą:

- 1) aplikacji na urządzenia mobilne;
- 2) telewizji;
- 3) radia;
- 4) stron internetowych;
- 5) innych środków komunikacji elektronicznej.

3. Komunikaty i ostrzeżenia w RSO opracowują i wydają minister właściwy do spraw wewnętrznych lub wojewoda.

Art. 75. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób umieszczania i propagowania komunikatów i ostrzeżeń w RSO, mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnej dystrybucji komunikatu lub ostrzeżenia na obszarze zagrożonym wystąpieniem sytuacji kryzysowej oraz łatwości zrozumienia treści zawartych w komunikacie lub ostrzeżeniu i zastosowania się do nich.

Art. 76. 1. Minister właściwy do spraw klimatu, minister właściwy do spraw zdrowia, Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw rolnictwa oraz Prezes Państwowej Agencji Atomistyki, prowadzą, w zakresie swojej właściwości, systemy obserwacji, pomiarów, analiz i prognozowania skażeń i zakażeń oraz zagrożeń od uderzeń z powietrza oraz zagrożeń od niekorzystnych zjawisk hydrometeorologicznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Zadaniem systemów, o których mowa w ust. 1, jest wczesne wykrycie skażeń chemicznych, promieniotwórczych i zakażeń biologicznych oraz uderzeń z powietrza, mogących spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi i zwierząt, mienia, infrastruktury, środowiska i dziedzictwa kulturowego.

Rozdział 7

Szczególne rozwiązania w związku z wystąpieniem klęski żywiołowej

Art. 77. 1. W przypadku wystąpienia klęski żywiołowej o rozmiarach powodujących konieczność zastosowania szczególnych rozwiązań, gdy środki zastosowane przez organy

administracji rządowej i organy jednostek samorządu terytorialnego okazały się niewystarczające, mogą być stosowane:

- 1) szczególne zasady z zakresu prawa pracy określone w art. 79;
- 2) środki pomocy dla pracodawcy, o których mowa w art. 80;
- 3) pożyczki udzielane na zasadach określonych w art. 82–84;
- 4) szczególne zasady zwolnień i zasad obliczania zobowiązań na zasadach określonych w art. 85;
- 5) środki w postaci pomocy finansowej lub rzeczowej.

2. O zastosowaniu szczególnych rozwiązań, o których mowa w ust. 1, decyduje Rada Ministrów w drodze rozporządzenia. W rozporządzeniu określa się:

- 1) rodzaj katastrofy naturalnej lub awarii technicznej będącej podstawą zastosowania szczególnych rozwiązań,
- 2) wykaz gmin poszkodowanych w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, na obszarze których będą stosowane szczególne rozwiązania, zwanych dalej „gminami poszkodowanymi”,
- 3) rodzaj stosowanej pomocy finansowej lub rzeczowej, o której mowa w ust. 1 pkt 5;
- 4) okres stosowania szczególnych rozwiązań lub termin na dokonanie określonych czynności, nie dłuższy niż 12 miesięcy

– uwzględniając zakres niezbędnej do udzielenia pomocy oraz bieżące możliwości budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, Rada Ministrów uwzględnia dane przekazane Prezesowi Rady Ministrów przez właściwych wojewodów.

4. Przepisy dotyczące szczególnych rozwiązań w związku z wystąpieniem klęski żywiołowej stosuje się odpowiednio do poszkodowanych wskutek działań organów ochrony ludności podejmowanych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia.

Art. 78. 1. Brak możliwości świadczenia pracy na obszarze gminy poszkodowanej w związku z klęską żywiołową stanowi podstawę usprawiedliwienia nieobecności pracownika w pracy.

2. Za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy w związku z klęską żywiołową pracownikowi przysługuje prawo do odpowiedniej części minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, przez okres nie dłuższy niż 10 dni roboczych wynikających z rozkładu czasu pracy pracownika.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do pracowników, których uprawnienie do wynagrodzenia za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy z powodu klęski żywiołowej lub do innej formy rekompensaty utraconego wynagrodzenia z tego tytułu wynika z odrębnych przepisów.

4. Wynagrodzenie określone w ust. 2 wypłaca pracodawca.

5. Pracodawca może powierzyć pracownikowi świadczącemu pracę na obszarze gminy poszkodowanej wykonywanie pracy innego rodzaju niż wynikająca z nawiązanego stosunku pracy, jeżeli jest to konieczne w związku z usuwaniem skutków klęski żywiołowej u tego pracodawcy. W takim przypadku pracownik zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia, obliczonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego.

6. Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio do osób wykonujących pracę na podstawie stosunku służbowego.

Art. 79. 1. Pracodawca zatrudniający osoby niepełnosprawne lub organizator zakładu aktywności zawodowej, poszkodowani w wyniku klęski żywiołowej, prowadzący działalność na obszarze gminy poszkodowanej, mogą wnioskować o przyznanie środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na:

- 1) utrzymanie miejsc pracy osób niepełnosprawnych, zagrożonych likwidacją na skutek klęski żywiołowej;
- 2) odtworzenie zniszczonej lub utraconej na skutek klęski żywiołowej infrastruktury, jeżeli jest ona związana z pracą osób niepełnosprawnych;
- 3) usunięcie powstałych na skutek klęski żywiołowej szkód w obrębie zlikwidowanych uprzednio barier technicznych, barier w komunikowaniu się i barier architektonicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami niepełnosprawnych pracowników.

2. Pracodawca prowadzący zakład pracy chronionej poszkodowany w wyniku klęski żywiołowej, prowadzący działalność na obszarze gminy poszkodowanej, może wnioskować o przyznanie środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na dofinansowanie, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, 173,240 i 852), do oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych na likwidację skutków klęski żywiołowej w związku z zatrudnianiem i rehabilitacją osób niepełnosprawnych.

3. Osoba niepełnosprawna prowadząca działalność gospodarczą lub rolniczą na obszarze gminy poszkodowanej, poszkodowana w wyniku klęski żywiołowej, może wnioskować

o przyznanie środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na:

- 1) odtworzenie zniszczonej lub utraconej na skutek klęski żywiołowej infrastruktury, jeżeli jest ona związana z jej działalnością gospodarczą lub rolniczą;
- 2) usunięcie powstałych na skutek klęski żywiołowej szkód w obrębie zlikwidowanych uprzednio barier technicznych, barier w komunikowaniu się i barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami związanymi z prowadzoną działalnością gospodarczą lub rolniczą.

4. Podmiot prowadzący warsztat terapii zajęciowej działający na obszarze gminy poszkodowanej, może wnioskować o przyznanie środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na odtworzenie zniszczonej lub utraconej na skutek klęski żywiołowej infrastruktury i wyposażenia warsztatu.

5. Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w formie decyzji wyraża zgodę lub odmawia zgody na przyznanie środków na cele określone w ust. 1–4.

6. Od decyzji, przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

7. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb przyznawania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o których mowa w ust. 1–4, wysokość oraz sposób przyznawania i przekazywania środków, uwzględniając konieczność uproszczenia postępowania.

Art. 80. 1. Dysponent zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych albo zakładowego funduszu aktywności, poszkodowany w wyniku klęski żywiołowej, prowadzący działalność na obszarze gminy poszkodowanej, kwotę do 20% środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych albo zakładowego funduszu aktywności albo do 20% kwoty podlegającej zwrotowi na te fundusze na podstawie art. 29 ust. 3a¹ lub art. 33 ust. 4a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, może przeznaczyć na:

- 1) odtworzenie infrastruktury i wyposażenie miejsc pracy osób niepełnosprawnych;
- 2) tworzenie utraconych lub zniszczonych na skutek klęski żywiołowej miejsc pracy osób niepełnosprawnych;
- 3) rehabilitację osób niepełnosprawnych.

2. Dysponent zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych albo zakładowego funduszu aktywności składa do Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wniosek o wyrażenie zgody na przeznaczenie środków w sposób określony w ust. 1.

3. Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w formie decyzji wyraża zgodę lub odmawia wyrażenia zgody na przeznaczenie środków w sposób określony w ust. 1.

4. Od decyzji, o której mowa w ust. 3, przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

5. W przypadku niewystąpienia o zgodę lub wydania decyzji o odmowie wyrażenia zgody dysponent zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych albo zakładowego funduszu aktywności jest obowiązany do dokonania zwrotu oraz wpłaty, o których mowa odpowiednio w art. 29 ust. 3a1 albo w art. 33 ust. 4a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

6. Dysponent zamierzający wykorzystać środki zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych albo zakładowego funduszu aktywności w sposób określony w ust. 1 występuje o zgodę do Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w terminie do 12 miesięcy od dnia zakończenia klęski żywiołowej.

7. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi wzór wniosku o wyrażenie zgody na przeznaczenie środków i udostępni go w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej tego ministra.

Art. 81. Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych nie mogą zostać przeznaczone na realizację zadań w części, w jakiej zostały sfinansowane w ramach pomocy udzielonej z innych środków publicznych.

Art. 82. 1. Pracodawca prowadzący działalność gospodarczą na obszarze gminy poszkodowanej, który w wyniku klęski żywiołowej zaprzestał lub znacząco ograniczył wykonywanie działalności gospodarczej, może otrzymać jednorazowo nieoprocentowaną pożyczkę z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w przypadku braku środków na wypłatę pracownikom wynagrodzenia przysługującego za:

- 1) czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy, o którym mowa w art. 78;

- 2) czas niewykonywania pracy, jeżeli pracownik był gotów do jej wykonywania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy, które zostały bezpośrednio spowodowane klęską żywiołową;
- 3) wykonaną pracę, polegającą na ochronie przed klęską żywiołową lub usuwaniu skutków klęski żywiołowej, mającą na celu utrzymanie lub przywrócenie prowadzenia przez pracodawcę działalności gospodarczej;
- 4) czas niezdolności pracownika do pracy wskutek choroby, o którym mowa w art. 92 ustawy Kodeksu pracy.

2. Do otrzymania pożyczki jest uprawniony pracodawca:

- 1) niezalegający z regulowaniem zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Solidarnościowy lub Fundusz Emerytur Pomostowych do końca kwartału poprzedzającego wystąpienie klęski żywiołowej, z wyjątkiem gdy zadłużony pracodawca zawarł z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych umowę o odroczeniu terminu płatności albo umowę o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne;
- 2) niespełniający przesłanek do ogłoszenia upadłości, o których mowa w art. 11 lub art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520 oraz z 2023 r. poz. 825);
- 3) wobec którego nie jest prowadzone postępowanie restrukturyzacyjne lub likwidacyjne.

3. Zaspokojeniu ze środków pożyczki, o której mowa w ust. 1, podlega wynagrodzenie miesięczne do wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych obowiązującego na dzień złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 10, wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od pracodawcy.

4. Pożyczka nie przysługuje na wynagrodzenia pracowników zatrudnionych od dnia wystąpienia klęski żywiołowej.

5. Pożyczki udziela się na wniosek pracodawcy złożony do marszałka województwa właściwego ze względu na siedzibę lub stałe miejsce wykonywania działalności gospodarczej w okresie stosowania szczególnych rozwiązań, określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów, wydanym na podstawie art. 77 ust. 2.

6. Pożyczki udziela się na podstawie umowy, z przeznaczeniem na zaspokojenie wynagrodzeń przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące kalendarzowe, przypadające od dnia wystąpienia klęski żywiołowej albo przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące kalendarzowe, przypadające od miesiąca złożenia wniosku.

7. Pożyczka jest wypłacana w transzach miesięcznych, a za okres sprzed miesiąca złożenia wniosku jednorazowo.

8. Środki pożyczki, przekazane na zaspokojenie wynagrodzeń mogą podlegać egzekucji prowadzonej jedynie na rzecz pracowników, objętych wykazem o którym mowa w ust. 14.

9. Pracownikiem, o którym mowa w ust. 1, jest osoba fizyczna, która zgodnie z przepisami polskiego prawa pozostaje z pracodawcą w stosunku pracy. Przepisy stosuje się odpowiednio do osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nakładczą lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, 2337 i 2339 oraz z 2023 r. poz. 326) stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo która wykonuje pracę zarobkową na podstawie innej niż stosunek pracy na rzecz pracodawcy będącego rolniczą spółdzielnią produkcyjną lub inną spółdzielnią zajmującą się produkcją rolną, jeżeli z tego tytułu podlega obowiązkowi ubezpieczeń: emerytalnemu i rentowemu, z wyjątkiem pomocy domowej zatrudnionej przez osobę fizyczną.

10. Wniosek o udzielenie pożyczki zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę pracodawcy;
- 2) adres pracodawcy;
- 3) identyfikator podatkowy NIP pracodawcy
- 4) numer identyfikacyjny REGON pracodawcy;
- 5) numer rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej pracodawcy;
- 6) liczbę zatrudnionych pracowników (według stanu na dzień wystąpienia klęski żywiołowej);
- 7) liczbę pracowników, których pożyczka dotyczy;
- 8) rodzaj klęski żywiołowej, w związku z którą składany jest wniosek;
- 9) datę wystąpienia klęski żywiołowej;
- 10) kwotę i planowany okres finansowania wynagrodzeń ze środków pożyczki;
- 11) wskazanie miejsc wykonywania działalności gospodarczej, na obszarach objętych klęską żywiołową.

11. Do wniosku pracodawca dołącza:

- 1) oświadczenie o braku własnych środków na wypłatę wynagrodzenia;
- 2) oświadczenie o spełnianiu warunków, o których mowa w ust. 2;
- 3) oświadczenie o przeznaczeniu wnioskowanej kwoty na wynagrodzenia pracowników objętych wykazem pracowników, o którym mowa w ust. 14;
- 4) oświadczenie o prawdziwości danych zawartych w wykazie pracowników, o którym mowa w ust. 14;
- 5) oświadczenie, że wykaz pracowników, o którym mowa w ust. 14, nie obejmuje pracowników, o których mowa w ust. 4;
- 6) zaświadczenie z instytucji finansowej potwierdzające numer rachunku bankowego pracodawcy lub rachunku pracodawcy w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej;
- 7) zaświadczenia o pomocy de minimis oraz o pomocy de minimis w rolnictwie i w rybołówstwie otrzymanej przez pracodawcę w roku bieżącym oraz w ciągu dwóch lat poprzedzających albo oświadczenie o wielkości pomocy de minimis oraz o pomocy de minimis w rolnictwie i w rybołówstwie otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenie o nieotrzymaniu pomocy de minimis oraz o pomocy de minimis w rolnictwie i w rybołówstwie w tym okresie;
- 8) formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 2a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702);
- 9) wykaz pracowników, o którym mowa w ust. 14.

12. Oświadczenia, o których mowa w ust. 11 pkt 1–5 i 7, przedsiębiorca składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

13. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

14. Wykaz pracowników, zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko pracownika;
- 2) numer PESEL pracownika;
- 3) miejsce zamieszkania pracownika;
- 4) okres, za który finansowane jest wynagrodzenie;

- 5) wysokość kwoty wnioskowanej w ramach pożyczki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, skorygowaną zgodnie z ust. 3 do poziomu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę, w tym łączną kwotę wynagrodzeń wnioskowanych do wypłaty oraz kwotę składek na ubezpieczenia społeczne, wysokość kwoty zatwierdzonej do wypłaty, w tym kwotę brutto na rzecz pracownika i kwotę składek na ubezpieczenia społeczne ze środków pracodawcy oraz potrącenia kwoty zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych odprowadzanej do urzędu skarbowego, kwoty składki na ubezpieczenie zdrowotne opłaconej w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, pobieranej z dochodu pracownika, kwoty składek na ubezpieczenie społeczne finansowanych ze środków pracownika i kwoty z tytułu alimentów;
- 6) wysokość kwoty do wypłaty netto;
- 7) datę wypłaty i podpis pracownika.

Art. 83. 1. Po dokonaniu wypłaty wynagrodzeń pracownikom pracodawca zwraca na rachunek bankowy wskazany przez marszałka województwa różnicę między kwotą środków przekazanych przez marszałka województwa a kwotą wypłaconą pracownikom, w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wypłaty pracownikom wynagrodzeń finansowanych ze środków pożyczki.

2. Zwrot pożyczki następuje na rachunek bankowy wskazany przez marszałka województwa nie później niż w terminie 12 miesięcy od miesiąca następującego po miesiącu otrzymania ostatniej transzy środków z pożyczki.

3. W przypadku gdy pracodawca, który zawarł z marszałkiem województwa umowę pożyczki, nie spełniał warunków jej udzielenia lub nie poddał się kontroli, o której mowa w ust. 10, jest obowiązany do zwrotu na rachunek bankowy marszałka województwa, z którego otrzymał środki, całości otrzymanej pożyczki wraz z odsetkami ustawowymi, naliczonymi od dnia następującego po dniu przekazania przez marszałka województwa środków pożyczki na rachunek pracodawcy.

4. W przypadku stwierdzenia, że pracodawca wykorzystał otrzymane w ramach pożyczki środki niezgodnie z przeznaczeniem, jest obowiązany do zwrotu na rachunek bankowy marszałka województwa, z którego otrzymał środki, kwoty pożyczki wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem wraz z odsetkami ustawowymi, naliczonymi od dnia następującego po dniu przekazania przez marszałka województwa środków pożyczki na rachunek pracodawcy.

5. Do umarzania, odraczania terminów lub rozkładania na raty spłat należności powstałych w związku z udzieleniem pożyczki, o której mowa w art. 82 ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 55–57 i art. 58 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.³⁾).

6. Dysponent Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dokonuje umorzenia, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na podstawie wniosku sporządzonego przez marszałka województwa przekazanego wraz z opinią prawną zawierającą ocenę możliwości lub zasadności dalszego dochodzenia zwrotu należności Funduszu od pracodawcy lub od osób trzecich, ponoszących odpowiedzialność wobec Funduszu za zobowiązania pracodawcy.

7. Dysponent Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dokonuje umorzenia, odroczenia terminu lub rozłożenia na raty, o których mowa w art. 57 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na podstawie wniosku pracodawcy, przekazanego i zaopiniowanego przez marszałka województwa wraz z opinią prawną zawierającą ocenę możliwości lub zasadności dalszego dochodzenia zwrotu należności Funduszu od pracodawcy oraz od osób trzecich, ponoszących odpowiedzialność wobec Funduszu za zobowiązania pracodawcy.

8. Wniosek, o którym mowa w ust. 7, pracodawca może złożyć do ministra właściwego do spraw pracy za pośrednictwem marszałka województwa po upływie terminu na zwrot pożyczki, o którym mowa w ust. 2.

9. W przypadku zaistnienia niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2020 r. poz. 7 oraz z 2023 r. poz. 326), kwota główna niespłaconego zadłużenia z tytułu pożyczki wraz z naliczonymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie staje się wymagalna z dniem zaistnienia niewypłacalności.

10. Marszałek województwa może przeprowadzać, w okresie finansowania wynagrodzeń, o których mowa w art. 82 ust. 6, w trakcie trwania klęski żywiołowej oraz w okresie 12 miesięcy od zakończenia występowania klęski żywiołowej, kontrole pracodawcy, któremu udzielono pożyczki, w zakresie wydatkowania środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na wypłatę wynagrodzeń zgodnie z przeznaczeniem i w tym celu może żądać okazania wszelkiej dokumentacji z tym związanej oraz żądać złożenia stosownych

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768, 1964 i 2414 oraz z 2023 r. poz. 412, 497, 658 i 803.

wyjaśnień. Kontrola może być prowadzona w kontrolowanym podmiocie lub u marszałka województwa.

11. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w art. 82 ust. 5, marszałek województwa może wystąpić do właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przekazanie wykazu ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych przez pracodawcę, którego dotyczy wniosek, wskazując w wystąpieniu:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę skróconą pracodawcy;
- 2) numery, o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, z późn. zm.⁴⁾), lub jeden z nich, jeżeli jest wystarczający do identyfikacji pracodawcy.

12. Terenowa jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przekazuje marszałkowi województwa w postaci papierowej lub elektronicznej wykaz ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych na dzień sporządzenia wykazu zawierający:

- 1) imię i nazwisko ubezpieczonego;
- 2) numery, o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 3) podstawę wymiaru składek z ostatniego dokumentu rozliczeniowego wraz z okresem rozliczeniowym, za który dokument ten został złożony;
- 4) informację o spełnieniu przesłanek, o których mowa w art. 82 ust. 2 pkt 1;
- 5) datę powstania obowiązku ubezpieczeń społecznych.

13. Minister właściwy do spraw pracy może przeprowadzać kontrole marszałka województwa w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 82 i art. 83 ust. 1–11. Do przeprowadzania kontroli marszałka stosuje się odpowiednio przepisy art. 39a–39d ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

14. Marszałek województwa może upoważnić właściwego miejscowo dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy do realizacji zadań, o których mowa w art. 82 i art. 83 ust. 1–11.

15. Środki, o których mowa w art. 79 ust. 1–4, art. 80 ust. 1, art. 82 ust. 1, art. 83 ust. 6 i 7 oraz art. 85 ust. 1 i 3 ustawy stanowią pomoc de minimis udzielaną zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1079, 1115, 1265, 1933, 2185, 2476 i 2707 oraz z 2023 r. poz. 326, 547, 614 i 852.

art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE. L. z 2013 r. Nr 352, str. 1, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 84. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o udzielenie pożyczki, o którym mowa w art. 82 ust. 5, wzór wykazu pracowników, o którym mowa w art. 82 ust. 14, tryb składania i rozpatrywania wniosku, tryb przekazywania środków z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, sposób potwierdzenia dokonywania przez pracodawcę wypłaty wynagrodzeń oraz tryb zwrotu na rachunek Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych środków pożyczki udzielonej pracodawcy, uwzględniając konieczność sprawnej realizacji zadań marszałka województwa w zakresie przyznawania pożyczek oraz konieczność zapewnienia racjonalności i efektywności wydatkowania środków publicznych.

Art. 85. 1. W okresie wskazanym w przepisach wydanych na podstawie art. 77 ust. 2, na obszarze gminy poszkodowanej zwalnia się od podatku dochodowego dochód poszkodowanego otrzymany na usuwanie skutków klęski żywiołowej z tytułu:

- 1) nieodpłatnych lub częściowo odpłatnych świadczeń;
- 2) darowizn, do których nie ma zastosowania ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2021 r. poz. 1043, z 2022 r. poz. 1846 i 2180 oraz z 2023 r. poz. 326 i 803).

2. Przychody poszkodowanego otrzymane w związku z klęską żywiołową nie uważa się za koszty uzyskania przychodów.

3. Zwalnia się od podatku od spadków i darowizn darowizny, jeżeli do dnia 31 grudnia roku następującego po roku, w którym wystąpiła klęska żywiołowa, zostaną przeznaczone przez obdarowanego na usunięcie skutków tej klęski żywiołowej.

4. Do środków trwałych, których dotyczą przepisy ust. 1 pkt 2 i ust. 2, nie stosuje się przepisów art. 23 ust. 1 pkt 45 i pkt 45a lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.⁶⁾) oraz art. 16 ust. 1 pkt 48 i pkt 63 lit. a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2587, z późn. zm.⁷⁾).

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. UE. L. z 2020 r. Nr 215, str. 3.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2687 i 2745 oraz z 2023 r. poz. 28, 185, 326, 605, 641, 658 i 825.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2640 i 2745 oraz z 2023 r. poz. 185, 326, 412 i 825.

5. W przypadku, gdy przerwa w prowadzeniu działalności gospodarczej, o której mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2540), została spowodowana klęską żywiołową, podatnik zawiadamia właściwego naczelnika urzędu skarbowego o okresie przerwy, w dniu rozpoczęcia działalności po tej przerwie.

6. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się do dnia 31 grudnia roku następującego po roku, w którym wystąpiła klęska żywiołowa.

7. Do zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 8 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 5 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

Rozdział 8

Pomoc dla osób fizycznych poszkodowanych w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej

Art. 86. 1. Rodzina lub osoba samotnie gospodarująca, o której mowa odpowiednio w art. 6 pkt 10 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901), prowadzące w dniu wystąpienia klęski żywiołowej gospodarstwo domowe w budynku mieszkalnym jednorodzinnym albo lokalu mieszkalnym, zniszczonym albo uszkodzonym w wyniku tej klęski, zwana dalej „poszkodowanym”, może otrzymać pomoc finansową:

- 1) w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych – w wysokości do 10 000 zł;
- 2) w wysokości do 300 000 zł, nie przekraczającą wartości szkody majątkowej poniesionej w wyniku klęski żywiołowej w budynku mieszkalnym jednorodzinnym albo lokalu mieszkalnym na:
 - a) remont albo odbudowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego,
 - b) budowę albo zakup budynku mieszkalnego jednorodzinnego, w tym na terenie innej gminy, jeżeli nie można przeprowadzić remontu lub odbudowy budynku,
 - c) remont lokalu mieszkalnego albo zakup innego lokalu mieszkalnego, w tym na terenie innej gminy, jeśli nie można przeprowadzić jego remontu.

2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 pkt 2, może zostać przyznana na pokrycie kosztów rozbiórki.

3. Przyznanie pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nie wyklucza możliwości przyznania pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 pkt 2.

4. Maksymalne kwoty pomocy, o której mowa w ust. 1, obowiązujące w danym roku kalendarzowym, podlegają corocznie zmianie na następny rok kalendarzowy w stopniu

odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza, na każdy rok kalendarzowy, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, maksymalne kwoty pomocy o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem zasady określonej w ust. 4, zaokrąglając je w górę do pełnych złotych.

6. Wskaźnik cen, o którym mowa w ust. 4, ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie 20 dni od dnia jego ogłoszenia.

7. Przepisy dotyczące pomocy dla osób fizycznych poszkodowanych w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej stosuje się odpowiednio do poszkodowanych wskutek działań organów ochrony ludności podejmowanych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia.

Art. 87. 1. Pomoc finansowa, o której mowa w art. 86 ust. 1, jest przyznawana niezależnie od dochodów poszkodowanego i nie podlega zwrotowi, z zastrzeżeniem art. 90 ust. 2.

2. Pomoc finansowa, o której mowa w art. 86 ust. 1 pkt 2 jest przyznawana poszkodowanemu, któremu przysługuje:

- 1) prawo własności budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo lokalu mieszkalnego;
- 2) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego;
- 3) spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego;
- 4) prawo najmu lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego jednorodzinnego;
- 5) prawo dożywocia;
- 6) prawo służebności mieszkania;
- 7) prawo użyczenia lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego jednorodzinnego.

3. Z wnioskiem można wystąpić tylko z jednego tytułu prawnego, o którym mowa w ust. 2.

4. Poszkodowany, któremu przysługuje prawo, o którym mowa w ust. 2 pkt 4-7 może otrzymać pomoc finansową, o której mowa w art. 86 ust. 1 pkt 2, o ile właściciel złożył oświadczenie o rezygnacji z ubiegania się o pomoc. Oświadczenie właściciela, należy przedłożyć wraz z wnioskiem.

5. Oszacowania wysokości szkody majątkowej poniesionej w wyniku klęski żywiołowej w budynku mieszkalnym jednorodzinnym albo lokalu mieszkalnym dokonuje:

- 1) powołana przez wojewodę komisja ds. szacowania szkód, albo
 - 2) wskazana przez wojewodę osoba:
 - a) posiadająca uprawnienia zawodowe w zakresie szacowania nieruchomości albo
 - b) osoba posiadająca uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności w zakresie rodzaju poniesionych szkód
- sporządzając dokument stwierdzający wysokość poniesionych szkód.

Art. 88. 1. Pomoc finansowa, o której mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1, jest przyznawana na wniosek poszkodowanego złożony nie później niż w terminie 30 dni od dnia wystąpienia klęski żywiołowej na danym terenie do wojewody za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego dla miejsca położenia zniszczonego albo uszkodzonego budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego, a w przypadku przeprowadzenia ewakuacji lub konieczności opuszczenia zagrożonego miejsca zamieszkania – do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego dla miejsca, w którym przebywa poszkodowany.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) dane wnioskodawcy, który ubiega się o pomoc, w tym:
 - a) imię (imiona) oraz nazwisko,
 - b) datę urodzenia,
 - c) numer PESEL albo, jeśli nie nadano tego numeru, serię i numer dowodu osobistego lub numer paszportu,
 - d) adres miejsca zamieszkania,
 - e) adres do korespondencji, jeśli jest inny niż adres zamieszkania;
- 2) przeznaczenie pomocy finansowej;
- 3) rodzaj, datę i godzinę wystąpienia klęski żywiołowej;
- 4) rodzaj i wysokość szkody majątkowej;
- 5) wykaz rzeczy lub wskazanie potrzeb bytowych niezbędnych do zaspokojenia;
- 6) wnioskowaną kwotę pomocy;
- 7) wskazanie sposobu wypłaty pomocy finansowej wraz z podaniem danych niezbędnych do jej wypłaty;
- 8) datę i podpis wnioskodawcy lub jego przedstawiciela ustawowego, pełnomocnika albo opiekuna prawnego;
- 9) oświadczenie o:

- a) wyrażeniu zgody na weryfikację danych zawartych we wniosku;
- b) nieubieganiu się o pomoc finansową, o której mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1, na terenie innego województwa;
- c) zgodności danych i informacji zawartych we wniosku ze stanem faktycznym.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 9 lit. b i c, jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

4. Kompletny wniosek o udzielenie pomocy finansowej, o której mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1, wójt (burmistrz, prezydent miasta) przesyła, nie później niż w ciągu 2 dni roboczych od dnia jego otrzymania, do wojewody właściwego dla miejsca położenia zniszczonego albo uszkodzonego budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego.

5. Wojewoda wydając decyzję, o której mowa w ust. 6 bierze pod uwagę, w szczególności:

- 1) potrzeby związane z koniecznością opuszczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo lokalu mieszkalnego z uwagi na brak możliwości jego użytkowania; możliwość funkcjonowania w budynku mieszkalnym jednorodzinnym albo lokalu mieszkalnym;
- 2) zakupy, jakie należy dokonać, by móc zaspokajać niezbędne potrzeby bytowe;
- 3) potrzeby dzieci z poszkodowanych rodzin w zakresie podjęcia i kontynuowania nauki;
- 4) zapewnienie dostępu do opieki medycznej i zakup leków i wyrobów medycznych dla poszkodowanych.

6. Wojewoda udziela pomocy finansowej, o której mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1, w formie decyzji administracyjnej, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania kompletnego wniosku.

Art. 89. 1. Pomoc finansowa, o której mowa w art. 86 ust. 1 pkt 2, jest przyznawana na wniosek poszkodowanego złożony nie później niż w terminie 30 dni od dnia wystąpienia klęski żywiołowej na danym terenie do wojewody właściwego dla miejsca położenia zniszczonego albo uszkodzonego budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 zawiera:

- 1) dane wnioskodawcy, który ubiega się o pomoc, w tym:
 - a) imię (imiona) oraz nazwisko,
 - b) datę urodzenia,

- c) numer PESEL albo, jeśli nie nadano tego numeru, serię i numer dowodu osobistego lub numer paszportu,
 - d) adres miejsca zamieszkania,
 - e) adres do korespondencji, jeśli jest inny niż adres zamieszkania;
- 2) zakres i przeznaczenie pomocy finansowej;
 - 3) rodzaj, datę i godzinę wystąpienia klęski żywiołowej;
 - 4) rodzaj i wysokość szkody majątkowej;
 - 5) wnioskowaną kwotę pomocy;
 - 6) wskazanie sposobu wypłaty pomocy finansowej wraz z podaniem danych niezbędnych do jej wypłaty;
 - 7) datę i podpis wnioskodawcy lub jego przedstawiciela ustawowego, pełnomocnika albo opiekuna prawnego;
 - 8) oświadczenie o:
 - a) wyrażeniu zgody na weryfikację danych zawartych we wniosku,
 - b) nieubieganiu się o pomoc, o której mowa w art. 86 ust. 1 pkt 2, na terenie innego województwa,
 - c) o posiadaniu albo nieposiadaniu aktualnej umowy ubezpieczenia nieruchomości z tytułu klęsk żywiołowych,
 - d) zgodności danych i informacji zawartych we wniosku ze stanem faktycznym.

3. Wraz z wnioskiem poszkodowany przedkłada dokumenty, potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w ust. 2 pkt 8 lit. c oraz w art. 87 ust. 2 i ust. 4.

4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 8 lit. b–d, jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

5. Do wniosku należy dołączyć dokument, o którym mowa w art. 87 ust. 5, stwierdzający wysokość poniesionych szkód w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej.

6. Rozpatrując wniosek wojewoda bierze pod uwagę wartość szkody majątkowej wskazaną w dokumencie stwierdzającym wysokość poniesionych szkód, przekazanym przez podmioty określone w art. 87 ust. 5.

7. Wojewoda udziela pomocy finansowej, o której mowa w art. 86 ust. 1 pkt 2, w formie decyzji administracyjnej, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania kompletnego wniosku.

8. Decyzje, o których mowa w ust. 7 oraz w art. 88 ust. 6, zawierają klauzulę o zobowiązaniu poszkodowanego do przedłożenia wojewodzie na podstawie imiennych rachunków lub faktur rozliczenia rzeczowo-finansowego w zakresie wydatków poniesionych zgodnie z celem, na jaki przyznano pomoc finansową wraz z informacją o uzyskanej kwocie odszkodowania z tytułu ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo lokalu mieszkalnego od klęsk żywiołowych pod rygorem zwrotu nienależnie pobranej kwoty pomocy.

9. Kwotę udzielonej pomocy finansowej wypłaca się gotówką do rąk własnych poszkodowanego, który złożył wniosek, o którym mowa w art. 88 ust. 1, jej przedstawicielowi ustawowemu albo na wskazany we wniosku rachunek bankowy. Wypłata pomocy finansowej do rąk własnych wymaga potwierdzenia jej odbioru na piśmie.

10. Rozliczenie rzeczowo-finansowe, o którym mowa w ust. 8, poszkodowany przedkłada wojewodzie w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji o udzieleniu pomocy finansowej, o której mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1, albo w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania decyzji o udzieleniu pomocy finansowej, o której mowa w art. 86 ust. 1 pkt 2.

Art. 90. 1. Weryfikacji rozliczenia rzeczowo-finansowego, o którym mowa w art. 89 ust. 8, w tym uzyskanego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia od klęsk żywiołowych oraz dokumentów przedłożonych przez poszkodowanego dokonuje wojewoda, który udzielił pomocy.

2. W przypadku ustalenia, że poszkodowany, który otrzymał pomoc finansową, nie poniósł szkody w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej albo poniósł szkodę w mniejszej wysokości lub pomoc finansowa została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem albo uzyskał odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo lokalu mieszkalnego od klęsk żywiołowych, wojewoda wydaje decyzję o obowiązku zwrotu kwoty nienależnie pobranej pomocy w całości lub części.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 2, określa się w szczególności kwotę pomocy przypadającą do zwrotu wraz z odsetkami określonymi, jak dla zaległości podatkowych oraz termin zwrotu kwoty nienależnie pobranej pomocy.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach kwota przypadająca do zwrotu może zostać rozłożona na raty na wniosek osoby poszkodowanej, która taką pomoc otrzymała.

5. Termin zwrotu pomocy finansowej nie może być krótszy niż 7 oraz nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia wydania decyzji w sprawie zwrotu, z zastrzeżeniem ust. 4.

6. Do zwrotu pomocy finansowej stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

Art. 91. 1. Przy ustalaniu wysokości pomocy finansowej wojewoda uwzględnia kwotę uzyskanego przez poszkodowanego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia budynku lub lokalu mieszkalnego od klęsk żywiołowych. Łącznie kwota udzielonej pomocy finansowej oraz odszkodowania nie może przekroczyć wartości szkody majątkowej poniesionej w wyniku klęski żywiołowej w budynku mieszkalnym jednorodzinnym albo lokalu mieszkalnym.

2. W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w art. 89 ust. 1, przez kilka osób poszkodowanych, wysokość przyznanej pomocy na remont albo odbudowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo remont lokalu mieszkalnego nie może przekroczyć wysokości szkody majątkowej w nim powstałej w wyniku klęski żywiołowej.

Art. 92. 1. Poszkodowany, który przed dniem wystąpienia klęski żywiołowej zawarł umowę ubezpieczenia z tytułu klęsk żywiołowych budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo lokalu mieszkalnego zniszczonego albo uszkodzonego w wyniku tej klęski, może wystąpić do wojewody właściwego ze względu na miejsce położenia zniszczonego lub uszkodzonego budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego z wnioskiem o zwrot poniesionych kosztów składki ubezpieczenia za 5 lat wstecz, począwszy od roku wystąpienia klęski żywiołowej.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) dane wnioskodawcy, który ubiega się o zwrot, w tym:
 - a) imię (imiona) oraz nazwisko,
 - b) datę urodzenia,
 - c) numer PESEL albo, jeśli nie nadano tego numeru, serię i numer dowodu osobistego lub numer paszportu,
 - d) adres miejsca zamieszkania,
 - e) adres do korespondencji, jeśli jest inny niż adres zamieszkania;
- 2) nr i datę decyzji przyznającej pomoc finansową wraz z kwotą;
- 3) okres obejmujący zwrot składki;
- 4) sumę składek ubezpieczenia za wnioskowany okres;
- 5) wskazanie sposobu wypłaty wraz z podaniem danych niezbędnych do jej wypłaty;

6) datę i podpis wnioskodawcy lub jego przedstawiciela ustawowego, pełnomocnika albo opiekuna prawnego.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, poszkodowany dołącza kopię umowy ubezpieczenia oraz dokument potwierdzający opłacanie składek za okres wskazany we wniosku.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy złożyć w terminie 5 lat od daty wydania decyzji o przyznaniu pomocy finansowej, o której mowa w art. 89 ust. 7.

5. Wojewoda dokonuje weryfikacji danych zawartych we wniosku i dokumentach, o których mowa w ust. 2 i 3.

6. Wojewoda dokonuje zwrotu poniesionych kosztów składki ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, w formie decyzji administracyjnej, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

Art. 93. 1. Decyzje, o których mowa w art. 88 ust. 6, art. 89 ust. 7, art. 90 ust. 2, art. 92 ust. 6 doręcza się wnioskodawcy na piśmie.

2. Pomocy finansowej, o której mowa w art. 86 ust. 1 oraz zwrotu poniesionych kosztów składki ubezpieczenia dokonuje wojewoda w terminie 2 dni roboczych od dnia wydania decyzji administracyjnej w tym zakresie.

3. Od decyzji, o których mowa w ust. 1, wnioskodawcy przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw wewnętrznych w terminach i na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803).

Art. 94. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory wniosków, o których mowa w art. 88 ust. 1 i art. 89 ust. 1 niniejszej ustawy dla poszkodowanych w wyniku klęski żywiołowej wzór rozliczenia rzeczowo finansowego, o którym mowa w art. 89 ust. 8, w zakresie wydatków poniesionych zgodnie z celem, na jaki przyznano pomoc oraz uzyskanego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia od klęsk żywiołowych oraz wzór wniosku, o którym mowa w art. 92 ust. 1, o zwrot składki ubezpieczenia, uwzględniając konieczność uzyskania danych niezbędnych do identyfikacji poszkodowanego oraz weryfikacji złożonych dokumentów i oświadczeń, mając na względzie zapewnienie sprawnego i terminowego przyznawania i wypłacania pomocy finansowej poszkodowanym.

Art. 95. 1. Pomocy finansowej uzyskanej w związku z klęską żywiołową o której mowa w art. 86 ust. 1, nie wlicza się do dochodu, od wysokości którego odrębne przepisy uzależniają uzyskanie świadczeń o charakterze socjalnym, ulg, dodatków i zwolnień, w tym z zakresu:

- 1) pomocy społecznej;
- 2) świadczeń rodzinnych;
- 3) dodatków mieszkaniowych;
- 4) stypendiów i pomocy materialnej dla uczniów;
- 5) stypendiów otrzymywanych przez studentów na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742);
- 6) kredytu studenckiego, o którym mowa w art. 98 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 7) świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

2. Pomocy finansowej, o której mowa w art. 86 ust. 1 nie wlicza się do przychodu w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 735), od wysokości którego uzależniona jest możliwość uzyskania statusu bezrobotnego.

3. W okresie 12 miesięcy od dnia wystąpienia na danym terenie klęski żywiołowej, gdy na skutek klęski żywiołowej zniszczeniu uległo co najmniej 30% powierzchni gospodarstwa rolnego należącego do poszkodowanego ubiegającego się o stypendium socjalne, kredyt studencki lub świadczenia z pomocy społecznej albo świadczenia rodzinne, przy ustalaniu jego prawa do stypendium socjalnego, kredytu studenckiego lub świadczeń z pomocy społecznej albo prawa do świadczeń rodzinnych, do ustalania dochodu z gospodarstwa rolnego nie wlicza się powierzchni, która uległa zniszczeniu na skutek klęski żywiołowej.

Art. 96. Nadzór nad realizacją zadań związanych z pomocą poszkodowanym w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, sprawuje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Rozdział 9

Obrona cywilna

Art. 97. Z chwilą ogłoszenia jednego ze stanów nadzwyczajnych i w czasie wojny zadania ochrony ludności są realizowane w ramach obrony cywilnej przez organy administracji publicznej i podmioty krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz inne podmioty niewchodzące w skład tego systemu, które posiadają zdolności w zakresie tej ochrony.

Art. 98. Organami właściwymi w sprawach obrony cywilnej są:

- 1) minister właściwy do spraw wewnętrznych;
- 2) wojewoda;
- 3) starosta;
- 4) wójt (burmistrz, prezydent miasta).

Art. 99. 1. Komendantami formacji obrony cywilnej, zwanymi dalej „komendantami”, są:

- 1) na obszarze kraju – Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) na obszarze województwa – komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej przy pomocy Zastępcy o którym mowa w art. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 194 i 658);
- 3) na obszarze powiatu (miasta na prawach powiatu) – komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej;
- 4) na obszarze gminy (miasta) – osoba wyznaczona przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na zasadach określonych w art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych, po zasięgnięciu opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej;
- 5) dowodzący formacją obrony cywilnej powołani na mocy decyzji wojewody.

2. Komendanci formacji obrony cywilnej podlegają:

- 1) ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych – w przypadku Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) wojewodzie – w przypadku komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej oraz dowodzącego formacją obrony cywilnej powołanego na podstawie decyzji wojewody;
- 3) staroście – w przypadku komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej;
- 4) wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) – w przypadku osoby wyznaczonej przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na zasadach określonych w art. 10 ust. 7 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych.

Art. 100. 1. Do zadań organów wymienionych w art. 98 należy wykonywanie zadań wynikających z art. 4.

2. Organy, o których mowa w art. 98, są obowiązane do:

- 1) utrzymania i ochrony zasobów niezbędnych do wykonywania zadań obrony cywilnej;

- 2) zaspokajania potrzeb ludności dotyczących zbiorowej ochrony, w tym wydawania decyzji w sprawie ich udostępniania przez zarządców nieruchomości po wprowadzeniu stanu zagrożenia lub stanów nadzwyczajnych, o których mowa w art. 228 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) zaopatrzenia w niezbędne do zabezpieczenia potrzeb bytowych środki pierwszej potrzeby, w tym żywność, wodę, energię, odzież, podstawowe warunki sanitarne;
- 4) prowadzenia działań planistycznych oraz organizacyjnych w celu przygotowania urzędu i formacji obrony cywilnej do wykonywania zadań obrony cywilnej czasu wojny i stanu klęski żywiołowej;
- 5) prowadzenia rejestru formacji obrony cywilnej.

Art. 101. Do zadań właściwych miejscowo komendantów należy:

- 1) wykonywanie i koordynowanie, w porozumieniu z właściwym organem do spraw obrony cywilnej, działań i akcji ratowniczych prowadzonych w zakresie obrony cywilnej;
- 2) kierowanie podmiotami ochrony ludności wyznaczonymi do realizacji zadań obrony cywilnej, w tym spoza krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Art. 102. Wykonywanie zadań obrony cywilnej odbywa się w oparciu o art. 61 I protokołu dodatkowego do Konwencji Genewskiej z 12 sierpnia 1949 r., dotyczącego ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych, sporządzonego w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r. (Dz. U. z 1992 r. poz. 175 oraz z 2015 r. poz. 1056):

- 1) a I–II, V–IX, X–XII, XIV–XV – przez komendantów;
- 2) a III–IV, X i XIII – przez organ właściwy do spraw obrony cywilnej.

Art. 103. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych prowadzi rejestr członków formacji obrony cywilnej oraz osób przewidzianych do realizacji zadań obrony cywilnej, zwany dalej „rejestrem”.

2. Rejestr jest prowadzony w formie elektronicznej.

3. W rejestrze gromadzi się następujące dane:

- 1) dane dotyczące przypisania do formacji obrony cywilnej;
- 2) dane o wykształceniu;
- 3) dane o przeszkoleniu specjalistycznym;
- 4) dane osobowe:
 - a) imię (imiona) i nazwisko,
 - b) numer PESEL,

- c) data i miejsce urodzenia,
- d) adres zamieszkania,
- e) adres do kontaktu,
- f) telefon kontaktowy,
- g) kategoria zdolności do służby wojskowej.

4. Dane do rejestru wprowadzają komendanci formacji obrony cywilnej, zgodnie ze swoją właściwością.

5. Dane do rejestru przekazywane są z:

- 1) rejestru PESEL;
- 2) Centralnej Ewidencji Kierowców;
- 3) ewidencji wojskowej.

6. Dostęp do danych zgromadzonych w rejestrze mają organy, o których mowa w art. 98, i komendanci, zgodnie ze swoją właściwością.

Art. 104. 1. Organy, o których mowa w art. 98, prowadzą rejestry formacji obrony cywilnej.

2. W rejestrze formacji obrony cywilnej gromadzi się dane dotyczące stanu osobowego formacji obrony cywilnej, struktury organizacyjnej oraz dane dotyczące sprzętu i środków materiałowych, będących na wyposażeniu danej formacji.

Art. 105. W razie zagrożenia zdrowia i życia ludzi, dóbr kultury oraz mienia komendant korzysta z uprawnień przewidzianych dla kierującego działaniem i akcją ratowniczą, wynikających z art. 25 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej i art. 21 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1969 oraz z 2023 r. poz. 240, 347 i 641).

Art. 106. 1. Podmiotami ochrony ludności realizującymi zadania obrony cywilnej są wszystkie podmioty krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, a także podmioty, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 10.

2. Do realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, mogą być w drodze decyzji administracyjnej organu, o którym mowa w art. 98 pkt 1 i 2, również włączane organizacje, stowarzyszenia oraz pracownicy wybranych przedsiębiorstw, których udział może być wykorzystany dla ratowania zdrowia, życia i mienia ludzi oraz zapewnienia ich potrzeb bytowych.

3. Pracowniczych przydziałów mobilizacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2022 r. poz. 2305 oraz z 2023 r. poz. 347 i 641), nie nadaje się ratownikom formacji obrony cywilnej, którzy posiadają przydział do formacji obrony cywilnej.

Art. 107. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób tworzenia, strukturę organizacyjną, a także wymogi w zakresie wyposażenia i umundurowania formacji obrony cywilnej, z uwzględnieniem ich przeznaczenia i obszaru działania.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania planu ratowniczego uwzględniającego warunki czasu wojny oraz stanów nadzwyczajnych, zwłaszcza w zakresie potrzeby zapewnienia sprawnego przemieszczania ludności i zwierząt, a także transportu dóbr kultury i mienia z rejonów zagrożenia do miejsc bezpiecznych w stanie zagrożenia bezpieczeństwa państwa, w przypadku konieczności ewakuacji obejmującej obszar więcej niż jednego województwa.

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej określi, w drodze zarządzenia, sposób funkcjonowania formacji obrony cywilnej.

Art. 108. 1. W celu zapewnienia ochrony ludności cywilnej w czasie wojny, organy właściwe w sprawach obrony cywilnej realizują przedsięwzięcia dotyczące:

- 1) rozpoznania i planowania obiektów użyteczności publicznej, magazynowych lub ich części z przeznaczeniem do doraźnej zbiorowej ochrony;
- 2) przygotowania doraźnych ukryć na terenach publicznych i niepublicznych;
- 3) przygotowania doraźnych bezpiecznych miejsc na potrzeby ochrony ewakuowanych dóbr kultury;
- 4) planowania środków transportu umożliwiających ewakuację z miejsc zagrożenia ludzi i mienia;
- 5) planowania miejsc i rejonów ewakuacji.

2. Warunki wykorzystania obiektów, o których mowa w ust. 1, określa właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca, w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań związanych z ochroną ludności i przygotowaniem miejsc ochronnych dla osób mogących przebywać w danym budynku lub terenie, przy czym w budownictwie jednorodzinym ukrycia doraźne przeznaczone są dla osób przebywających w danym budynku.

3. Za budowę, bieżące utrzymanie obiektów, o których mowa w ust. 1 odpowiada jego właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca.

4. Klasyfikacji i ewidencji obiektów, o których mowa w ust. 1 dokonuje właściwy organ ochrony ludności.

5. Obiekty, o których mowa w ust. 1, ewidencjonuje się w SI OMNIBUS.

Art. 109. Finansowanie obrony cywilnej odbywa się ze środków budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego odpowiednio, jako zadania zlecone lub własne oraz Funduszu Ochrony Ludności, o którym mowa w art. 117 ust. 1 i 3.

Art. 110. 1. Osobom, które wykonywały zadania obrony cywilnej, przysługuje świadczenie pieniężne rekompensujące utracone wynagrodzenie albo dochód z prowadzonej działalności gospodarczej lub rolniczej, które mogliby uzyskać w okresie wykonywania tych zadań.

2. W celu realizacji zadań obrony cywilnej ustala się uzupełnianie stanów osobowych jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej wynikających ze wskaźnika przyjętego w liczbie 1 strażak PSP lub 1 strażak ratownik OSP na 1000 mieszkańców powiatu lub miasta na prawach powiatu spośród byłych funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej oraz strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych do 60 roku życia, a kierowców ratowników do 65 roku życia.

3. Kwota dziennego świadczenia pieniężnego nie może być wyższa od 1/21 dwuipółkrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw obowiązującego w roku poprzedzającym wykonywanie zadań obrony cywilnej, którego wysokość ogłasza Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

4. W przypadku gdy prowadzona przez członka formacji obrony cywilnej działalność gospodarcza w roku poprzedzającym okres wykonywania zadań obrony cywilnej nie przynosiła dochodu lub przynosiła straty lub gdy nie jest możliwe ustalenie wysokości dochodu uzyskiwanego przez tego ratownika, z prowadzonej działalności gospodarczej, świadczenie pieniężne przysługuje mu w kwocie wynikającej z podzielenia przez 21 minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), obowiązującego w okresie pełnienia służby w formacji obrony cywilnej i następnie pomnożenia przez liczbę dni wykonywania zadań obrony cywilnej.

5. Świadczenie pieniężne za dany miesiąc ustala i wypłaca komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej, na terenie którego wykonywane były zadania, na udokumentowany wniosek uprawnionego ratownika podmiotu ochrony ludności, złożony nie później niż w ciągu trzech miesięcy po upływie miesiąca, w którym zadanie na rzecz obrony cywilnej było wykonywane.

6. Świadczenie pieniężne za dany miesiąc ustala i wypłaca właściwy wojewoda, na terenie którego wykonywane były zadania, na udokumentowany wniosek osoby uprawnionej, przez podmiot wykonujący te zadania, złożony nie później niż w ciągu trzech miesięcy po upływie miesiąca, w którym zadania te były wykonywane.

7. Świadczenie pieniężne wypłaca się w kwocie pomniejszonej o uposażenie, jakie osoba wykonująca zadania obrony cywilnej otrzymała z tytułu wykonywania tych zadań w danym miesiącu.

8. W przypadku zbiegu uprawnień do wynagrodzenia ze stosunku pracy lub stosunku służbowego albo dochodu z prowadzonej działalności gospodarczej lub rolniczej stanowiących podstawę do wyliczenia świadczenia pieniężnego, osobie wykonującej zadania obrony cywilnej przysługuje tylko jeden, korzystniejszy rodzaj świadczenia pieniężnego.

9. Funkcjonariuszom i pracownikom cywilnym wykonującym zadania obrony cywilnej, którzy pełnią służbę w Państwowej Straży Pożarnej lub ratownikom, którzy są etatowymi pracownikami organizacji pozarządowych świadczenia nie przysługują.

10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb ustalania i wypłacania świadczenia pieniężnego, uwzględniając potrzebę rekompensaty utraconego wynagrodzenia albo dochodu oraz konieczność zapewnienia sprawności i szybkości postępowania.

Art. 111. W celu identyfikacji podmiotów ochrony ludności wykonujących zadania obrony cywilnej stosuje się międzynarodowy znak rozpoznawczy obrony cywilnej lub nazwę „Obrona Cywilna” z uwzględnieniem przepisów prawa międzynarodowego, w szczególności protokołów dodatkowych do Konwencji genewskich z dnia 12 sierpnia 1949 r. dotyczących ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół I) oraz dotyczących ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół II), sporządzonych w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r. (Dz. U. z 1992 r. poz. 175 oraz z 2015 r. poz. 1056).

Art. 112. W celu zaplanowania procesu ewakuacji ludności, zwierząt, mienia i dóbr kultury na wypadek masowego zagrożenia czasu wojny, właściwy miejscowo wojewoda

uzgadnia z właściwym miejscowo szefem wojskowego centrum rekrutacji możliwą drogę ewakuacji oraz rejony rozmieszczenia ludności.

Art. 113. W przypadku, gdy zasięg ewakuacji przekracza obszar województwa, minister właściwy do spraw wewnętrznych w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej wskazuje wojewodzie miejsca docelowe i drogi dla ewakuowanej ludności.

Art. 114. 1. W celu praktycznego sprawdzenia i weryfikacji sposobów realizacji zadań obrony cywilnej, właściwe organy wymienione w art. 98 pkt 2–4 organizują ćwiczenia z zakresu obrony cywilnej, polegające w szczególności na weryfikacji procedur działania, obiegu informacji, podejmowania decyzji, uruchamiania i dysponowania zasobów służących realizacji zadań ochrony ludności, w tym procedur powiadamiania, ostrzegania i alarmowania ludności, procedur ewakuacji, oraz zgrywania formacji obrony cywilnej.

2. Ćwiczenia planują, przygotowują i organizują:

1) nie rzadziej niż raz na trzy lata – wójtowie (prezydenci, burmistrzowie miast) i starostowie,

2) nie rzadziej niż raz na cztery lata – wojewodowie

– na podstawie planów szkoleń i ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej opracowanych przez te organy i zatwierdzanych przez odpowiednio wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), starostów, wojewodów, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w których ujmuje się koszty przeprowadzenia ćwiczeń i szkoleń.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres, tryb i sposób organizowania i prowadzenia ćwiczeń, mając na względzie zapewnienie właściwego przygotowania i sprawdzenia gotowości organów i podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej do realizacji zadań.

4. Ratownikom formacji obrony cywilnej odbywającym ćwiczenia, o których mowa w ust. 1, przysługuje wynagrodzenie wypłacane przez komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, jeżeli czas odbywanych ćwiczeń jest nie krótszy niż osiem godzin. Stawka dzienna wynagrodzenia nie może być niższa niż 1/21 dwuipółkrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw obowiązującego w roku poprzedzającym wykonywanie zadań obrony cywilnej, którego wysokość ogłasza Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, stawki wynagrodzenia ratowników formacji obrony cywilnej odbywających ćwiczenia, o których mowa w ust. 1, oraz tryb

wypłacania przysługującego im wynagrodzenia, uwzględniając potrzebę rekompensaty utraconego wynagrodzenia albo dochodu oraz konieczność zapewnienia sprawności i szybkości postępowania.

Rozdział 10

Finansowanie ochrony ludności

Art. 115. 1. Finansowanie zadań z zakresu ochrony ludności na poziomie gminy, powiatu i samorządu województwa planuje się w ramach budżetów odpowiednio gmin, powiatów i samorządów województw.

2. W budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu ochrony ludności w wysokości nie mniejszej niż 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane oraz wydatki na obsługę długu, o których mowa odpowiednio w art. 236 ust. 4 pkt 1, art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. a oraz art. 236 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

3. Rezerwa, o której mowa w ust. 2, może być wykorzystana we wszystkich fazach, o których mowa w art. 4, do końca roku budżetowego.

4. W odniesieniu do samorządu województwa finansowanie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy zadań związanych z ochroną ludności, realizowanych przez organy, o których mowa w art. 5 pkt 4 i 5, w których współuczestniczy zarząd województwa w zakresie swoich kompetencji.

5. Na dofinansowanie zadań własnych, o których mowa w art. 17 oraz art. 18 z zakresu ochrony ludności jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać środki z Funduszu, o którym mowa w art. 117 ust. 1 w formie dotacji celowej. Środki dla jednostek samorządu terytorialnego są dzielone z uwzględnieniem m.in. wysokości strat w majątku danej jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do jej dochodów własnych, sytuacji finansowej danej jednostki samorządu terytorialnego.

6. Procentowy udział dotacji, o której mowa w ust. 5 w kosztach realizowanego zadania reguluje zawarta umowa, z zastrzeżeniem, że wartość dotacji nie może wynieść 100% kosztów zadania.

7. Na finansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, dotyczących ochrony ludności, jednostki samorządu terytorialnego otrzymują z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań.

Art. 116. 1. Na finansowanie zadań z zakresu ochrony ludności przeznaczają się corocznie, począwszy od 2024 roku środki w wysokości 0,1% Produktu Krajowego Brutto.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, mogą być zwiększone w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.

3. Wartość produktu krajowego brutto, o którym mowa w ust. 1, jest ustalana na podstawie wartości określonej w obwieszczeniu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wydawanym na podstawie art. 5 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o sposobie obliczania wartości rocznego produktu krajowego brutto (Dz. U. z 2021 r. poz. 151), według stanu na dzień 31 sierpnia.

4. Do środków, o których mowa w ust. 1, nie wlicza się środków, o których mowa w art. 115 ust. 1 i 2.

Art. 117. 1. Tworzy się państwowy fundusz celowy pod nazwą Państwowy Fundusz Ochrony Ludności, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Przychodami Funduszu są:

- 1) wpłata z budżetu państwa w wysokości, o której mowa w art. 116 ust. 1;
- 2) środki pieniężne pochodzące z kar nakładanych w drodze mandatu karnego przez strażaków, o których mowa w art. 23 ust. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) odsetki od wolnych środków finansowych Funduszu przekazanych w zarządzanie ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 78g ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 4) darowizny, spadki, zapisy;
- 5) inne przychody.

3. Środki Funduszu przeznaczają się na finansowanie lub dofinansowanie przez podmioty ochrony ludności zadań z zakresu ochrony ludności w tym określonych w art. 115 ust. 4, w szczególności na:

- 1) udzielanie pomocy finansowej, o której mowa w art. 86 ust. 1, osobom poszkodowanym wskutek wystąpienia klęski żywiołowej na obszarze kraju lub działań organów ochrony ludności podejmowanych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia;
- 2) udzielanie pomocy finansowej dla jednostek samorządu terytorialnego, na odbudowę, przebudowę lub remont infrastruktury komunalnej zniszczonej w wyniku działania klęsk

żywiolowych oraz na przeciwdziałanie skutkom tych zjawisk, a także na zabezpieczenie osuwisk i wawozów lessowych przed erozją;

- 3) tworzenie i utrzymanie zasobów ochrony ludności, w tym zakupy i modernizację sprzętu, w tym sprzętu teleinformatycznego, budowę i utrzymanie SI OMNIBUS i baz magazynowych oraz budowę, modernizację i remont infrastruktury związanej z ochroną ludności;
- 4) wsparcie realizacji w szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a–c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900), zajęć edukacji dla bezpieczeństwa w zakresie nauki udzielania pierwszej pomocy. Wsparcie obejmuje w szczególności udział w tych zajęciach ratowników medycznych, dostęp nauczycieli do szkoleń i materiałów dydaktycznych oraz doposażanie szkół w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do realizacji tych zajęć;
- 5) budowę, modernizację i utrzymanie schronów oraz dostosowanie budowli spełniających warunki zapewnienia ukrycia przeznaczonego do ochrony ludności przed zagrożeniem zewnętrznym;
- 6) uzupełnianie sił i środków, o których mowa w art. 12 ust. 1 oraz realizację zadań, o których mowa w art. 34 i art. 35 ust. 5 oraz art. 36 ust. 1–3.

4. Finansowanie lub dofinansowanie, o którym mowa w ust. 3, udzielane jest za pośrednictwem poszczególnych dysponentów części budżetowych, zgodnie z zakresem ich działania, a środki dla poszczególnych dysponentów są gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych.

5. Państwowe jednostki budżetowe i jednostki samorządu terytorialnego gromadzą środki z Funduszu na wydzielonym rachunku dochodów i przeznaczają na wydatki, o których mowa w ust. 3, w ramach planu finansowego tego rachunku.

6. Wpłata, o której mowa w ust. 2 pkt 1, przekazywana jest przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w całości na rachunek Funduszu.

7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może przekazywać, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, z Funduszu na rachunek bieżący dochodów budżetu państwa, nadwyżkę stanowiącą różnicę między przychodami tego Funduszu uzyskanymi w poprzednim roku budżetowym a sumą wydatków poniesionych w poprzednim roku budżetowym oraz planowanych do poniesienia w danym roku budżetowym na zadania z zakresu ochrony ludności.

8. Minister właściwy do spraw wewnętrznych przekazuje 50% środków z wpłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 1, z rachunku Funduszu na wyodrębnione rachunki bankowe wojewodów.

9. Wojewodowie otwierają wyodrębnione rachunki bankowe, o których mowa w ust. 5, z prawem do dysponowania środkami zgromadzonymi na tych rachunkach, z przeznaczeniem na finansowanie i dofinansowanie realizacji zadań, o których mowa w ust. 3, w ramach planu przyznanego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

10. Podziału środków, o których mowa w ust. 8, minister właściwy do spraw wewnętrznych dokonuje na podstawie algorytmu: $0,05\% \text{ Produktu Krajowego Brutto}$, o którym mowa w art. 116 ust. 1 x „WL”, gdzie: „WL” – Wskaźnik Ludności wynosi iloraz liczby ludności w województwie w stosunku do całkowitej liczby ludności kraju.

11. Do określenia liczby ludności, o której mowa w ust. 7, stosuje się dane Głównego Urzędu Statystycznego za drugi rok poprzedzający dany rok budżetowy.

12. Koszty obsługi Funduszu pokrywane są ze środków Funduszu.

Art. 118. 1. Realizacja zadań, o których mowa w art. 117 ust. 3 pkt 2 oraz 5 i 6, nie podlega przepisom ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, pod warunkiem, że zamawiający powiadomi o zamówieniu Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, a realizacja usługi lub dostawy wymaga natychmiastowej realizacji ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców i państwa.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, zamawiający niezwłocznie przekazuje Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego informacje o:

- 1) wszczynanych postępowaniach o udzielenie zamówienia;
- 2) udzielonych zamówieniach.

3. Zakres informacji, o których mowa w ust. 2, obejmuje w szczególności przedmiot postępowania, termin składania ofert i kryteria ich oceny, zestawienie podmiotów ubiegających się o udzielenie zamówienia, planowany termin udzielenia zamówienia i zawarcia umowy, szacowaną wartość zamówienia oraz dane osobowe osób wykonujących po stronie zamawiającego czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia.

4. Dane osobowe, o których mowa w ust. 3, obejmują:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer PESEL, jeżeli został nadany;
- 3) stanowisko służbowe.

5. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego niezwłocznie informuje zamawiającego o zagrożeniach dla prawidłowego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia lub

prawidłowej jego realizacji, a zamawiający podejmuje działania zmierzające do zabezpieczenia interesu ekonomicznego państwa i niezwłocznie informuje Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego o podjętych działaniach zaradczych.

Art. 119. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może przekazywać wojewodom środki z Funduszu ponad limit określony w art. 117 ust. 8.

Art. 120. 1. Plan finansowy Funduszu i sprawozdanie z wykonania planu finansowego sporządza minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Pierwszy plan finansowy Funduszu sporządza minister właściwy do spraw wewnętrznych na okres od dnia utworzenia Funduszu do dnia 31 grudnia 2024 r.

3. Projekt planu, o którym mowa w ust. 2, podlega uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych w terminie 5 dni roboczych od dnia jego przekazania przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w terminie 10 dni roboczych od dnia uzgodnienia planu, o którym mowa w ust. 2, informuje wojewodów o wysokości środków przyznanych na finansowanie zadań z zakresu ochrony ludności na obszarze danego województwa.

Art. 121. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady gospodarki finansowej Funduszu oraz tryb i terminy sporządzania jego planów i sprawozdań finansowych z uwzględnieniem racjonalnego gospodarowania środkami.

Art. 122. Minister właściwy do spraw wewnętrznych dokonuje zmian kwot przychodów i kosztów ujętych w planie Funduszu. Do zmian niepowodujących zwiększania łącznych kwot przychodów i kosztów nie stosuje się przepisów art. 29 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Rozdział 11

Określanie infrastruktury krytycznej oraz zapewnianie ciągłości jej funkcjonowania

Art. 123. 1. Infrastruktura krytyczna obejmuje sektory:

- 1) energia;
- 2) transport;
- 3) bankowość;
- 4) infrastruktura rynków finansowych;

- 5) zdrowie;
- 6) woda pitna;
- 7) ścieki;
- 8) infrastruktura cyfrowa;
- 9) administracja publiczna;
- 10) przestrzeń kosmiczna;
- 11) produkcja, przetwarzanie i dystrybucja żywności.

2. Usługa, która ma decydujące znaczenie dla utrzymania niezbędnych funkcji społecznych, niezbędnej działalności gospodarczej, zdrowia i bezpieczeństwa publicznego lub środowiska stanowi usługę kluczową w rozumieniu niniejszej ustawy.

3. Każde zdarzenie, które może znacząco zakłócić lub które zakłóca świadczenie usługi kluczowej, w tym gdy wpływa na bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo publiczne, obronność lub egzekwowanie prawa stanowi incydent w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 124. 1. Prezes Rady Ministrów z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, określa, w drodze zarządzenia, kryteria pozwalające wyodrębnić podmioty krytyczne oraz usługi kluczowe wchodzące w skład sektorów, o których mowa w art. 123, z uwzględnieniem ich znaczenia dla funkcjonowania państwa i zaspokojenia potrzeb ludności, a także wskazuje ministrów odpowiedzialnych za te sektory. Zarządzenie to nie podlega ogłoszeniu.

2. Obiekty uznane za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, o których mowa w art. 27 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny oraz obiekty jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, nie podlegają przepisom ust. 1 i są wyłączone z infrastruktury krytycznej.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określa w drodze zarządzenia sposób zgłaszania incydentów, których wystąpienie w istotny sposób wpływa lub może wpłynąć na zakłócenie świadczenia usług kluczowych, w tym: rodzaj incydentu i tryb jego zgłaszania, rodzaj informacji niezbędnych do ustalenia charakteru, przyczyny i konsekwencji incydentu oraz jego ewentualnego wpływu transgranicznego, mając na względzie konieczność zapewnienia niezwłocznego zgłoszenia o incydencie oraz zachowania w poufności informacji pozyskanych w trybie zgłoszenia stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy. Zarządzenie ma charakter niejawny.

4. W należycie uzasadnionych przypadkach podmiot krytyczny może składać wnioski o sprawdzenie przeszłości osób, które:

- a) pełnią newralgiczne role w podmiocie krytycznym lub na jego rzecz, w szczególności w odniesieniu do odporności podmiotu krytycznego;
- b) są upoważnione do posiadania bezpośredniego lub zdalnego dostępu do budynków i terenów podmiotu krytycznego, jego informacji lub systemów kontroli, w tym w związku z bezpieczeństwem podmiotu krytycznego;
- c) są brane pod uwagę przy rekrutacji na stanowiska objęte kryteriami, określonymi w lit. a) lub b).

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi w drodze zarządzenia tryb składania wniosków wskazanych w ust. 4 i zakres sprawdzenia oraz terminy rozpatrzenia wniosków, mając na względzie ocenę potencjalnego ryzyka dla bezpieczeństwa odnośnego podmiotu krytycznego.

Art. 125. 1. Minister właściwy w sektorze określonym w art. 123 ust. 1 sprawuje nadzór nad prawidłową realizacją obowiązków w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej przez podmioty krytyczne ujęte na wykazie podmiotów krytycznych, o którym mowa w ust. 4 pkt 1.

2. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zadania w zakresie nadzoru, o którym mowa w ust. 1, w tym zasady przeprowadzania kontroli lub audytów, środki niezbędne do realizacji zadań nadzorczych, w tym środki egzekwowania obowiązków w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej przez podmioty krytyczne, mając na uwadze, iż środki służące realizacji zadań nadzorczych mają być skuteczne i proporcjonalne, przy uwzględnieniu należytego zabezpieczenia praw i prawnie uzasadnionych interesów podmiotów krytycznych, w tym ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa i tajemnicy handlowej, oraz prawa do bycia wysłuchanym, prawa do obrony oraz prawa do skutecznego środka odwoławczego od rozstrzygnięć nadzorczych.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do podmiotów krytycznych w sektorze, o którym mowa w art. 123 ust. 1 pkt 3, 4 i 8.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych:

- 1) na podstawie kryteriów, o których mowa w art. 124 ust. 1, we współpracy z właściwymi ministrami odpowiedzialnymi za sektory, o których mowa w art. 123, prowadzi wykaz podmiotów krytycznych i usług kluczowych, z uwzględnieniem podziału na poszczególne sektory, zwany dalej wykazem infrastruktury krytycznej. W wykazie uwzględnia się także europejską infrastrukturę krytyczną zlokalizowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz europejską infrastrukturę krytyczną zlokalizowaną na terytorium innych państw członkowskich Unii Europejskiej, mogącą mieć istotny wpływ na Rzeczpospolitą

Polską. Wykaz jest sporządzany z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych;

- 2) opracowuje wyciągi infrastruktury krytycznej z wykazu, o którym mowa w pkt 1, znajdującej się w danym sektorze oraz przekazuje je ministrom lub kierownikom urzędów centralnych odpowiedzialnym za dany sektor;
- 3) opracowuje wyciągi infrastruktury krytycznej z wykazu, o którym mowa w pkt 1, znajdującej się na obszarze danego województwa oraz przekazuje właściwemu wojewodzie;
- 4) informuje operatorów infrastruktury krytycznej o ujęciu podmiotów krytycznych i/lub usług kluczowych w wykazie, o którym mowa w pkt 1;
- 5) koordynuje implementację przepisów prawa UE do prawa krajowego w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej;
- 6) tworzy krajowy punkt kontaktowy, w celu zapewnienia współpracy międzynarodowej w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej.

Art. 126. Właściwi wojewodowie, o ile jest to niezbędne dla zapewnienia skuteczności działań w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej, są upoważnieni do przekazywania niezbędnej informacji o infrastrukturze krytycznej na terenie województwa właściwemu organowi samorządu terytorialnego działającemu na tym terenie, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Art. 127. Operator infrastruktury krytycznej jest odpowiedzialny za zapewnienie ochrony infrastruktury krytycznej poprzez realizację działań zmierzających do zapewnienia funkcjonalności, ciągłości działań i integralności infrastruktury krytycznej w celu zapobiegania zagrożeniom i ryzykom oraz ograniczenia i neutralizacji ich skutków oraz szybkiego odtworzenia tej infrastruktury na wypadek awarii, ataków oraz innych zdarzeń zakłócających jej prawidłowe funkcjonowanie.

Art. 128. 1. Operatorzy infrastruktury krytycznej, będący spółkami określonymi w przepisach wydawanych na podstawie art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 125,) oraz operatorzy infrastruktury krytycznej, będący ich spółkami powiązаныmi w rozumieniu art. 4 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96,) realizują działania określone w art. 127:

- 1) samodzielnie,

- 2) w drodze umowy, zawartej ze spółką, w której Skarb Państwa dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu oraz posiada świadectwo bezpieczeństwa przemysłowego II stopnia co najmniej na poziomie „tajne”.

2. Do umów określonych w ust. 1 pkt 2 stosuje się art. 12 ust. 1 pkt 1 lit b ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Art. 129. Do zadań operatorów infrastruktury krytycznej należy:

- 1) gromadzenie i przetwarzanie informacji dotyczących zagrożeń infrastruktury krytycznej;
- 2) opracowywanie i wdrażanie procedur na wypadek wystąpienia zagrożeń infrastruktury krytycznej;
- 3) zapewnienie ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej, w tym przez:
 - a) opracowywanie, z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub przepisów o ochronie tajemnicy przedsiębiorstwa, oraz wdrażanie, stosownie do przewidywanych zagrożeń, planu zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej,
 - b) utrzymywanie własnych systemów rezerwowych zapewniających bezpieczeństwo i podtrzymujących funkcjonowanie infrastruktury krytycznej do czasu jej pełnego odtworzenia,
 - c) zapewnienie zdolności do ochrony informacji niejawnych oraz osiągnięcia możliwości transmisji tych informacji drogą elektroniczną do uprawnionych podmiotów, minimum o klauzuli „ZASTRZEŻONE”;
- 4) odtwarzanie infrastruktury krytycznej.

Art. 130. 1. Plan zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej sporządza się w formie papierowej i elektronicznej. Plan zawiera:

- 1) nazwę i dane o lokalizacji infrastruktury krytycznej;
- 2) dane pozwalające zidentyfikować operatora infrastruktury krytycznej, w tym: nazwę, adres, siedzibę, numery REGON, NIP i KRS;
- 3) dane pozwalające zidentyfikować zarządzającego infrastrukturą krytyczną w imieniu operatora infrastruktury krytycznej, w tym: nazwę, adres, siedzibę, numery REGON, NIP, KRS;
- 4) imię i nazwisko osoby sporządzającej plan;
- 5) inne dane o infrastrukturze krytycznej, w tym:

- a) charakterystykę procesów, stosowanych technologii i podstawowe parametry techniczne,
 - b) plan lub mapę z naniesioną lokalizacją obiektów, urządzeń, instalacji lub sektora, o którym mowa w art. 123, i zaznaczonymi elementami zapewniającymi bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej,
 - c) funkcjonalne połączenia z innymi obiektami, instalacjami, urządzeniami lub usługami;
- 6) charakterystykę zagrożeń dla infrastruktury krytycznej oraz oceny ryzyka ich wystąpienia wraz z przewidywanymi scenariuszami rozwoju zdarzeń;
- 7) charakterystykę zależności infrastruktury krytycznej od pozostałych sektorów infrastruktury krytycznej oraz możliwości zakłócenia jej funkcjonowania w wyniku zakłóceń powstałych w pozostałych sektorach infrastruktury krytycznej;
- 8) warianty działania, wraz ze wskazaniem możliwości wykorzystania zasobów własnych oraz zasobów właściwych terytorialnie organów, w sytuacji zagrożenia lub zakłócenia funkcjonowania infrastruktury krytycznej, pozwalające na zapewnienie ciągłości jej funkcjonowania oraz odtwarzania jej zasobów.

2. Operator infrastruktury krytycznej może zawrzeć w planie zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej inne elementy niewymienione w ust. 1, biorąc pod uwagę specyfikę infrastruktury krytycznej lub charakterystykę zagrożeń.

3. Operator infrastruktury krytycznej będący jednocześnie operatorem usługi kluczowej w rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 913) uwzględnia w planie zapewnienia ciągłości infrastruktury krytycznej dokumentację dotyczącą cyberbezpieczeństwa systemów informacyjnych wykorzystywanych do świadczenia usług kluczowych, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 5 tej ustawy.

4. W planie zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej nie uwzględnia się elementów dotyczących ich ochrony objętych planem ochrony, o którym mowa w ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2021 r. poz. 1995).

5. Operator infrastruktury krytycznej sporządza plan zapewnienia ciągłości infrastruktury krytycznej w terminie 9 miesięcy od daty otrzymania informacji o ujęciu w wykazie, o którym mowa w art. 125 ust. 4 pkt. 1.

6. Operator infrastruktury krytycznej uzgadnia plan zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej z komendantem wojewódzkim Policji

i komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej oraz w zakresie ich dotyczącym, z właściwym miejscowo:

- 1) wojewodą;
- 2) dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie;
- 3) wojewódzkim inspektorem nadzoru budowlanego;
- 4) państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym;
- 5) dyrektorem urzędu morskiego.

7. Operator infrastruktury krytycznej przedkłada plan zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej wraz z informacją o jego uzgodnieniu do zatwierdzenia ministrowi, we właściwości którego znajduje się sektor, w skład którego wchodzi dany obiekt, urządzenie, instalacja lub usługa, a w przypadku braku uzgodnienia planu zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej ze względu na rozbieżność stanowisk, operator infrastruktury krytycznej przedkłada ten plan wraz z protokołem rozbieżności.

8. Minister, we właściwości którego znajduje się sektor, o którym mowa w art. 123, po rozpatrzeniu ewentualnych rozbieżności, zatwierdza plan zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej lub odmawia jego zatwierdzenia.

9. Odmowa zatwierdzenia planu wymaga pisemnego uzasadnienia oraz wskazania elementów wymagających poprawy lub uzupełnienia i nowego terminu przedłożenia planu.

10. Operator infrastruktury krytycznej niezwłocznie informuje o zatwierdzeniu planu zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

11. Na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego minister, o którym mowa w ust. 8, przekazuje plan zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej wnioskującym do wiadomości.

12. Aktualizacja planów zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej odbywa się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 3 lata. Przepisy ust. 1–11 stosuje się odpowiednio.

13. W przypadku posiadania przez operatora infrastruktury krytycznej planu obiektów, instalacji, urządzeń lub usług infrastruktury krytycznej tworzonego na podstawie przepisów odrębnych, który spełnia wymogi planu zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury

krytycznej, obowiązek posiadania planu w rozumieniu niniejszej ustawy uznaje się za spełniony. Przepisy ust. 10 i 11 stosuje się odpowiednio.

Art. 131. Operator infrastruktury krytycznej wyznacza, w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 125 ust. 4 pkt 4, osobę odpowiedzialną za utrzymywanie kontaktów z Policją, Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz innymi właściwymi organami administracji publicznej.

Art. 132. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, we współpracy z ministrami i kierownikami urzędów centralnych odpowiedzialnymi za systemy europejskiej infrastruktury krytycznej, na bieżąco rozpoznaje potencjalną europejską infrastrukturę krytyczną, analizując spełnianie kolejno następujących wymogów:

- 1) kryteriów sektorowych, którymi są przybliżone progi liczbowe ustalone przez Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej, charakteryzujące parametry, wchodzących w skład systemów infrastruktury krytycznej obiektów, urządzeń oraz instalacji lub funkcje realizowane przez te obiekty, urządzenia oraz instalacje, warunkujące identyfikację infrastruktury krytycznej;
- 2) stanowienia składnika, systemu lub części infrastruktury, które mają podstawowe znaczenie dla utrzymania niezbędnych funkcji społecznych, zdrowia, bezpieczeństwa, ochrony, dobrobytu materialnego lub społecznego ludności, oraz których zakłócenie lub zniszczenie miałyby istotny wpływ na Rzeczpospolitą Polską w wyniku utraty tych funkcji;
- 3) istotnego wpływ na co najmniej dwa państwa członkowskie Unii Europejskiej w przypadku jej zakłócenia lub zniszczenia;
- 4) kryteriów przekrojowych, w zakresie przybliżonych progów ustalonych przez Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej, obejmujących:
 - a) kryterium ofiar w ludziach – oceniane w odniesieniu do ewentualnej liczby ofiar śmiertelnych lub liczby rannych,
 - b) kryterium skutków ekonomicznych – oceniane w odniesieniu do znaczenia strat ekonomicznych lub pogorszenia jakości towarów lub usług, w tym potencjalnych skutków ekologicznych,
 - c) kryterium skutków społecznych – oceniane w odniesieniu do wpływu na zaufanie opinii publicznej, cierpienie fizycznych osób i zakłócenia codziennego życia, w tym utraty podstawowych usług.

2. Infrastruktura krytyczna jest uznawana za potencjalną europejską infrastrukturę krytyczną po spełnieniu łącznie wymogów, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 oraz co najmniej jednego z kryteriów, o których mowa w ust. 1 pkt 4.

Art. 133. 1. O potencjalnej europejskiej infrastrukturze krytycznej minister właściwy do spraw wewnętrznych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, informuje właściwe organy państw członkowskich Unii Europejskiej, na które ta infrastruktura może mieć istotny wpływ, podając nazwę i lokalizację potencjalnej europejskiej infrastruktury krytycznej i przyczyny jej wyznaczenia.

2. W celu wyznaczenia europejskiej infrastruktury krytycznej oraz dokładnych progów kryteriów, o których mowa w art. 132 ust. 1 pkt 1 i 4, minister właściwy do spraw wewnętrznych dokonuje uzgodnień z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej:

- 1) na które potencjalna europejska infrastruktura krytyczna zlokalizowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może mieć istotny wpływ;
- 2) na terytorium których jest zlokalizowana potencjalna europejska infrastruktura krytyczna mogąca mieć istotny wpływ na Rzeczpospolitą Polską.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w ramach uzgodnień, o których mowa w ust. 2, przedstawia stanowisko uzgodnione z ministrami i kierownikami urzędów centralnych odpowiedzialnych za systemy europejskiej infrastruktury krytycznej, których przedstawiciele mogą brać udział w rozmowach.

4. W przypadku, gdy infrastruktura zlokalizowana na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, która nie została rozpoznana jako europejska infrastruktura krytyczna, może mieć istotny wpływ na Rzeczpospolitą Polską, minister właściwy do spraw wewnętrznych informuje Komisję Europejską o zamiarze przeprowadzenia rozmów na ten temat.

5. Na podstawie ustaleń będących wynikiem uzgodnień, o których mowa w ust. 2, Rada Ministrów wyznacza, w drodze uchwały, z zakresu potencjalnej europejskiej infrastruktury krytycznej zlokalizowanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, europejską infrastrukturę krytyczną. Uchwałę przyjmuje się z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

6. Właściwym organom państw członkowskich Unii Europejskiej, na które ma wpływ europejska infrastruktura krytyczna zlokalizowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji

niejawnych, przekazuje dane identyfikujące europejską infrastrukturę krytyczną, w tym jej nazwę i lokalizację.

Art. 134. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, przekazuje Komisji Europejskiej:

- 1) co roku informacje o liczbie systemów infrastruktury krytycznej:
 - a) w odniesieniu, do których prowadzono z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej rozmowy na temat progów kryteriów przekrojowych, umożliwiających wyznaczenie europejskiej infrastruktury krytycznej zlokalizowanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) zlokalizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wchodzących w skład europejskiej infrastruktury krytycznej w poszczególnych sektorach, o których mowa w art. 123, oraz o liczbie państw członkowskich Unii Europejskiej, na które ma ona wpływ;
- 2) co 2 lata sprawozdanie zawierające ogólne dane dotyczące rodzajów ryzyka i zagrożeń stwierdzonych w każdym z systemów, w których została wyznaczona europejska infrastruktura krytyczna zlokalizowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 12

Przepisy o karach pieniężnych i przepisy karne

Art. 135. 1. Na operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, który w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej, nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące przekazywania ostrzeżeń publicznych na żądanie ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o których mowa w art. 72 ust 1 i 73 ust. 1, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, jeżeli przemawia za tym charakter lub zakres naruszenia, może nałożyć karę pieniężną.

2. Kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, może zostać nałożona także w przypadku, gdy operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, zaprzestał naruszania prawa lub naprawił wyrządzoną szkodę, jeżeli Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej uzna, że przemawiają za tym czas trwania, zakres lub skutki naruszenia.

3. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, nakłada Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, w drodze decyzji, w wysokości do 1% przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym, z zastrzeżeniem ust. 8.

4. W przypadku, gdy podmiot w roku kalendarzowym poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej nie osiągnął przychodu lub osiągnął przychód w wysokości nieprzekraczającej 500 000 zł, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, nakładając karę pieniężną, uwzględnia średni przychód osiągnięty przez podmiot w 3 kolejnych latach kalendarzowych poprzedzających rok nałożenia kary pieniężnej.

5. W przypadku gdy podmiot nie osiągnął przychodu w 3 kolejnych latach kalendarzowych poprzedzających rok nałożenia kary pieniężnej, o których mowa w ust. 4, lub gdy przychód podmiotu w tym okresie nie przekracza 500 000 zł, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej może nałożyć na podmiot karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 15 000 zł.

6. W przypadku gdy przed wydaniem decyzji o nałożeniu kary pieniężnej podmiot nie dysponuje danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia przychodu za rok kalendarzowy poprzedzający rok nałożenia kary pieniężnej, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, nakładając karę pieniężną, uwzględnia:

- 1) przychód osiągnięty przez podmiot w roku kalendarzowym poprzedzającym ten rok;
- 2) w przypadku, o którym mowa w ust. 4 – średni przychód osiągnięty przez podmiot w 3 kolejnych latach kalendarzowych poprzedzających ten rok. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

7. W przypadku gdy podmiot powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych podmiotów, obliczając wysokość jego przychodu, o którym mowa w ust. 3, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej uwzględnia przychód osiągnięty przez te podmioty w roku kalendarzowym poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej. Przepisy ust. 4–6 stosuje się odpowiednio.

8. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej uwzględnia charakter i zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu oraz jego możliwości finansowe.

9. Podmiot jest obowiązany do przekazania Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej, na każde jego żądanie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania żądania, danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru kary pieniężnej, w zakresie w jakim danych tych nie posiada. W przypadku nieprzekazania danych lub gdy przekazane dane uniemożliwiają ustalenie podstawy wymiaru kary pieniężnej, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej może ustalić podstawę wymiaru kary pieniężnej w sposób szacunkowy, nie mniejszą jednak niż kwota 500 000 zł.

10. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1, stanowią przychód Funduszu Szerokopasmowego, o którym mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 733).

11. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej przekazuje na rachunek Funduszu Szerokopasmowego, o którym mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, środki pochodzące z kar pieniężnych w terminie 30 dni od dnia ich pobrania.

12. Kary pieniężne podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

13. W zakresie nieuregulowanym w ustawie oraz Kodeksie postępowania administracyjnego do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383.), z tym że uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

14. Do kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się przepisów art. 189f ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 136. Kto umyślnie, nie stosuje się do wydawanych przez funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej lub żołnierza Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej na podstawie art. 37 poleceń określonego zachowania się podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 137. 1. Kto w czasie stanu klęski żywiołowej:

- 1) wbrew obowiązkowi określonemu w art. 71 nie przekazuje komunikatów,
- 2) wbrew zakazowi określonemu w art. 49 ust. 1 pkt 1 prowadzi działalność gospodarczą,
- 3) wbrew zakazowi określonemu w art. 49 ust. 1 pkt 2 prowadzi działalność gospodarczą określonego rodzaju,
- 4) wbrew nakazowi określonemu w art. 49 ust. 1 pkt 2 nie podejmuje działalności gospodarczej określonego rodzaju,
- 5) wbrew nakazowi określonemu w art. 49 ust. 1 pkt 3 nie oddeleguje pracowników do dyspozycji organu kierującego działaniami prowadzonymi w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia,
- 6) wbrew nakazowi określonemu w art. 49 ust. 1 pkt 4 narusza zasady reglamentacji zaopatrzenia w określonego rodzaju artykuły,
- 7) wbrew zakazowi określonemu w art. 49 ust. 1 pkt 5 podwyższa ceny na towary lub usługi,

- 8) wbrew nakazowi określone w art. 49 ust. 1 pkt 6 stosuje ceny inne niż ustalone na towary lub usługi,
- 9) wbrew obowiązkowi określone w art. 49 ust. 1 pkt 7 nie poddaje się badaniom lekarskim, leczeniu, oraz stosowaniu innych środków profilaktycznych i zabiegów niezbędnych do zwalczania chorób zakaźnych oraz skutków skażeń chemicznych i promieniotwórczych,
- 10) wbrew obowiązkowi określone w art. 49 ust. 1 pkt 8, nie poddaje się obowiązkowi kwarantanny,
- 11) wbrew obowiązkowi określone w art. 49 ust. 1 pkt 9 nie stosuje środków ochrony roślin lub innych środków zapobiegawczych niezbędnych do zwalczania organizmów szkodliwych dla ludzi, zwierząt lub roślin,
- 12) wbrew obowiązkowi określone w art. 49 ust. 1 pkt 10 nie stosuje określonych środków zapewniających ochronę środowiska,
- 13) wbrew obowiązkowi określone w art. 49 ust. 1 pkt 11 nie stosuje środków lub zabiegów niezbędnych do zwalczania chorób zakaźnych zwierząt,
- 14) wbrew obowiązkowi określone w art. 49 ust. 1 pkt 12 nie opróżnia lub nie zabezpiecza lokalu mieszkalnego lub innych pomieszczeń,
- 15) wbrew obowiązkowi określone w art. 49 ust. 1 pkt 13 nie dokonuje przymusowych rozbiórek i wyburzeń budynków lub innych obiektów budowlanych albo ich części,
- 16) wbrew obowiązkowi określone w art. 49 ust. 1 pkt 14 nie stosuje się do nakazu ewakuacji w ustalonym czasie z określonych miejsc, obszarów lub obiektów,
- 17) wbrew obowiązkowi określone w art. 49 ust. 1 pkt 15 nie stosuje się do nakazu albo zakazu przebywania w określonych miejscach i obiektach oraz na określonych obszarach,
- 18) wbrew zakazowi określone w art. 49 ust. 1 pkt 16 narusza wprowadzone ograniczenia organizując lub przeprowadzając imprezę masową,
- 19) wbrew obowiązkowi określone w art. 49 ust. 1 pkt 17 nie stosuje się do nakazu albo zakazu określonego sposobu przemieszczania się,
- 20) wbrew zakazowi określone w art. 49 ust. 1 pkt 19 narusza wprowadzone ograniczenie dotyczące prowadzenia strajku,
- 21) wbrew obowiązkowi określone w art. 49 ust. 1 pkt 21 nie wykonuje świadczeń osobistych lub rzeczowych albo nie wykonuje ich w pełnym zakresie,
- 22) wbrew obowiązkowi określone w art. 52 ust. 1 nie stosuje się do wprowadzonych ograniczeń w transporcie drogowym, kolejowym lub lotniczym albo w ruchu jednostek

plywających na śródlądowych drogach wodnych, na morskich wodach wewnętrznych lub morzu terytorialnym,

- 23) wbrew obowiązкови określoneму w art. 53 ust. 1 nie stosuje się do wprowadzonych ograniczeń, w wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie usług telekomunikacyjnych, usług pocztowych usług lub usług kurierskich podlega karze aresztu albo grzywny.

2. Do postępowania w sprawach określonych w ust. 1 stosuje się przepisy o postępowaniu przyspieszonym ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124).

Art. 138. 1. Niewykonane w całości lub w części do dnia zniesienia stanu klęski żywiołowej lub uchylenia odpowiednich ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela kary za wykroczenia wymierzone na podstawie przepisów ustawy podlegają wykonaniu.

2. Postępowania w sprawach o wykroczenia określone w niniejszej ustawie, wszczęte i niezakończone orzeczeniem kończącym postępowanie do dnia zniesienia stanu klęski żywiołowej lub uchylenia odpowiednich ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela, prowadzi się na podstawie przepisów ustawy, a wymierzone kary podlegają wykonaniu.

3. Po zniesieniu stanu klęski żywiołowej postępowanie w sprawach o wykroczenia określone w niniejszej ustawie prowadzi się na zasadach ogólnych.

Rozdział 13

Zmiany w przepisach

Art. 139. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 127) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności;”;
- 2) po art. 1a dodaje się art. 1b w brzmieniu:
„Art. 1b. Obowiązku doręczenia korespondencji przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego albo publicznej usługi hybrydowej, o których mowa w ustawie z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 569, 1002 i 2754), nie stosuje się:
 - 1) w sprawach osobowych funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej;
 - 2) w sprawach osobowych byłych funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej;

- 3) jeżeli doręczenie korespondencji przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego albo publicznej usługi hybrydowej mogłoby istotnie utrudniać lub uniemożliwić realizację zadań Państwowej Straży Pożarnej.”;
- 3) w art. 7 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) akcjach ratowniczych – rozumie się przez to akcje ratownicze, o których mowa w art. 3 pkt 1 oraz art. 64 ustawy z dnia ... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”;
- 4) w art. 37b:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Czas delegowania strażaka nie może przekraczać 6 miesięcy w ciągu 2 lat. W wyjątkowych przypadkach Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej lub komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, zgodnie z właściwością wskazaną w art. 37d ust. 1, mogą przedłużyć czas delegowania do 12 miesięcy.”,
 - b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Za zgodą strażaka czas delegowania może zostać przedłużony na czas przekraczający 12 miesięcy. Strażak może wycofać wyrażoną zgodę w każdym czasie.”;
- 5) w art. 57 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Strażakowi przysługuje zwrot kosztów poniesionych na ochronę prawną, do wysokości wynagrodzenia jednego obrońcy określonego w odrębnych przepisach, jeżeli postępowanie karne, karne skarbowe lub w sprawach o wykroczenia, wszczęte przeciwko niemu o czyn popełniony w związku z wykonywaniem czynności służbowych, zostało zakończone prawomocnym wyrokiem uniewinniającym albo orzeczeniem o umorzeniu postępowania z powodu niepopelnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub braku ustawowych znamion czynu zabronionego.”.

Art. 140. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 275) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 uchyla się pkt 4;
- 2) uchyla się art. 12;
- 3) uchyla się art. 14;
- 4) po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. 1. W zakładach, w których funkcjonują zakładowe straże pożarne lub zakładowe służby ratownicze, zasady uruchamiania i kolejność przejmowania kierowania działaniami ratowniczymi określają plany ratownicze zakładu, które są uzgadniane z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.

2. Plany, o których mowa w ust. 1, są opracowywane przez prowadzących zakłady i określają, w szczególności:

- 1) strukturę organizacyjną zakładowych służb ratowniczych lub zakładowych straży pożarnych;
 - 2) zasoby oraz działania podejmowane przez zakładowe służby ratownicze lub zakładowe straże pożarne w celu zapobiegania powstaniu zagrożenia na terenie zakładu;
 - 3) czynności podejmowane w przypadku wystąpienia zagrożenia.”;
- 5) uchyla się art. 20;
- 6) art. 21b otrzymuje brzmienie:

„Art. 21b. Do zadań własnych powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy:

- 1) nadzorowanie ochotniczych straży pożarnych, wykonujących zadania na rzecz ochrony ludności, o których mowa w ustawie z dnia ... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...), w tym ochrony przeciwpożarowej;
- 2) koordynowanie działań służb, inspekcji i straży oraz innych podmiotów, wykonujących zadania na rzecz ochrony przeciwpożarowej powiatu;
- 3) koordynowanie systemów łączności, alarmowania i współdziałania pomiędzy podmiotami prowadzącymi działania ratownicze na terenie powiatu z systemami ostrzegania i alarmowania ludności, o których mowa w ustawie z dnia ... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej.”;

Art. 141. W ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722) w art. 21 w ust. 1a w pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) upowszechnianie wiedzy o tematyce ochrony ludności.”.

Art. 142. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682 z późn. zm.⁸) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:

„Art. 7a. Warunki, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, w przypadku stacji paliw płynnych obejmują obowiązek posiadania sprawnego systemu awaryjnego zasilania w energię elektryczną, niezależnego od publicznej sieci elektroenergetycznej, który pozwoli na dystrybucję paliw przez okres nie krótszy niż 24 godziny nieprzerwanej pracy.”.

Art. 143. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2024 r., poz. 266 t.j.) w art. 43a dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Sprzedaż paliw ciekłych z wykorzystaniem stacji paliw jest dozwolona wyłącznie, gdy sprzedający zapewni minimum 24 godzinne zasilanie awaryjne w energię elektryczną.”.

Art. 144. W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 437) w art. 27 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W odniesieniu do osób zatrudnionych lub pozostających w stosunku służbowym w zakładach pracy i w innych jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo Ministra Obrony Narodowej, zadania odpowiednie do zadań medycyny pracy realizują służby, o których mowa w ust. 1, utworzone przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo Ministra Obrony Narodowej.”.

Art. 145. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2021 r. poz. 1995) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Zabezpieczenie techniczne, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, ma na celu zapewnienie co najmniej sygnalizacji włamania i napadu, transmisji alarmu, kontroli dostępu, rejestracji obrazu na terenie chronionych obszarów, obiektów i urządzeń oraz rozwiązań konstrukcyjnych uniemożliwiających wstęp osób nieuprawnionych na ten teren.”;

2) w art. 5:

⁸ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 967, 1506, 1597, 1681, 1688, 1762, 1963, 1890, i 2029

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Szczegółowe wykazy obszarów, obiektów i urzędzeń, o których mowa w ust. 2, sporządzają i bieżąco aktualizują: Prezes Narodowego Banku Polskiego, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, ministrowie, kierownicy urzędów centralnych i wojewodowie w stosunku do podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych jednostek organizacyjnych, oraz Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego w stosunku do podmiotów podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego w rozumieniu ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 753 i 825).”

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Do wykazów, o których mowa w ust. 3, stosuje się przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r o ochronie informacji niejawnych.”

c) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Wykazy oraz informacje o ich aktualizacji Prezes Narodowego Banku Polskiego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, ministrowie i kierownicy urzędów centralnych przekazują do właściwych terytorialnie wojewodów w terminie 14 dni odpowiednio od ich sporządzenia lub aktualizacji. ”

5. Wojewodowie prowadzą ewidencję obszarów, obiektów i urzędzeń podlegających obowiązkowej ochronie, znajdujących się na terenie województwa. Do ewidencji stosuje się przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r o ochronie informacji niejawnych”

d) dodaje się ust. 7–11 w brzmieniu:

„7. Wojewoda, po otrzymaniu wyciągów z wykazu infrastruktury krytycznej, o których mowa w art. 125 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia ... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej lub wykazów, o których mowa w ust. 3, lub informacji o aktualizacji tych wykazów, niezwłocznie aktualizuje ewidencję, o której mowa w ust. 5.

8. Wojewoda, niezwłocznie po umieszczeniu obszaru, obiektu lub urzędzenia w ewidencji, o której mowa w ust. 5, informuje o tym kierownika jednostki, który bezpośrednio zarządza obszarami, obiektami i urządzeniami umieszczonymi w ewidencji, o której mowa w ust. 5 oraz odpowiednio właściwego ministra, Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego lub kierownika urzędu

centralnego, któremu obszar, obiekt lub urządzenie podlega, jest podporządkowane lub, przez którego jest nadzorowane, a także właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego Policji.

9. Powierzenie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie zgodnej z uzgodnionym planem ochrony, umowy o świadczeniu usług ochrony, zawartej między kierownikiem jednostki, o którym mowa w ust. 8 a przedsiębiorcą, o którym mowa w art. 2 pkt 7.

10. Kierownik jednostki, o którym mowa w ust. 8, w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy o świadczeniu usług ochrony, o której mowa w ust. 9, pisemnie informuje właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o dacie zawarcia umowy i okresie jej ważności oraz rodzaju zadań ochrony realizowanych przez przedsiębiorcę wykonującego usługę.

11. Do kierowników jednostek, którzy powołali wewnętrzną służbę ochrony przepisów ust. 9 i 10 nie stosuje się.”;

3) w art. 6 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, może wprowadzić dla podmiotów podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego regulaminy ogólnych warunków i trybu wykonywania ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 5.”;

4) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. 1. Kierownik jednostki, o którym mowa w art. 5 ust. 8, albo upoważniona przez niego osoba uzgadnia plan ochrony tych obszarów, obiektów i urządzeń z właściwym terytorialnie komendantem wojewódzkim Policji, a w przypadku obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1–3, pkt 4 lit. a i b oraz pkt 5 w zakresie zagrożeń o charakterze terrorystycznym również z kierownikiem właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

2. Kierownik jednostki, o którym mowa w art. 5 ust. 8, albo upoważniona przez niego osoba w terminie najpóźniej 3 dni przed planowaną datą rozpoczęcia transportu podlegającego obowiązkowej ochronie, uzgadnia z komendantem wojewódzkim Policji, właściwym terytorialnie ze względu na miejsce rozpoczęcia transportu, plan ochrony tego transportu. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

3. Kierownik jednostki, o którym mowa w art. 5 ust. 8, albo upoważniona przez niego osoba w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 5

ust. 8, albo w przypadku, o którym mowa w ust. 8, przedkłada do uzgodnienia plan ochrony odpowiednio:

- 1) w przypadku obszarów, obiektów i urzędzeń, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1-3, pkt 4 lit. a i b oraz pkt 5 kierownikowi właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie zagrożeń o charakterze terrorystycznym, a następnie w terminie 14 dni od dnia uzgodnienia planu ochrony właściwemu terytorialnie komendantowi wojewódzkiemu Policji;
- 2) w przypadku pozostałych obiektów umieszczonych w ewidencji, o której mowa w art. 5 ust. 5 właściwemu terytorialnie komendantowi wojewódzkiemu Policji.

4. Plan ochrony zawiera:

- 1) nazwę i dane o lokalizacji jednostki;
- 2) informacje dotyczące rodzaju prowadzonej przez jednostkę produkcji lub działalności;
- 3) analizę potencjalnych zagrożeń i aktualnego stanu bezpieczeństwa jednostki;
- 4) ocenę aktualnego stanu ochrony jednostki;
- 5) dane dotyczące specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej, w tym:
 - a) stan etatowy,
 - b) rodzaj oraz ilość uzbrojenia i wyposażenia,
 - c) sposób zabezpieczenia broni i amunicji;
- 6) dane dotyczące rodzaju zabezpieczeń technicznych;
- 7) zasady organizacji i wykonywania ochrony jednostki.

5. W przypadku obszarów, obiektów i urzędzeń, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 - 3, pkt 4 lit. a i b oraz pkt 5 plan ochrony zawiera również:

- 1) analizę potencjalnych zagrożeń o charakterze terrorystycznym;
- 2) procedury ewakuacji na wypadek zdarzenia o charakterze terrorystycznym;
- 3) załącznik zawierający procedury, o których mowa w art. 16 ust. 4b ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632).

6. Komendant wojewódzki Policji oraz kierownik właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego przy uzgadnianiu planu ochrony bierze pod uwagę potencjalny stan zagrożenia jednostki oraz wymagania określone w obowiązujących przepisach prawa.

7. Odmowa uzgodnienia planu ochrony następuje w drodze decyzji administracyjnej.

8. Plan ochrony podlega ponownemu uzgodnieniu nie rzadziej niż raz na pięć lat lub na żądanie kierownika właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego Policji w przypadku uzyskania przez nich informacji o nowym zagrożeniu dla obszaru, obiektu lub urządzenia objętego planem ochrony, które jest istotne dla obronności, interesu gospodarczego państwa, bezpieczeństwa publicznego lub innych ważnych interesów państwa.

9. Przepisów ust. 1–8 nie stosuje się do planu ochrony jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej, zwanego dalej „planem ochrony jednostki wojskowej”, na podstawie którego jest organizowana i realizowana ochrona tej jednostki.”;

5) w art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wniosek powinien zawierać informacje, o których mowa w art. 7 ust. 4 i 5.”;

6) w art. 11 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) plan ochrony nie zawiera informacji, o których mowa w art. 7 ust. 4 i 5;”;

7) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43.1. Komendant Główny Policji sprawuje nadzór nad zgodnością działalności specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych z planem ochrony i przepisami prawa, z zastrzeżeniem art. 43a i art. 44a, w zakresie:

- 1) zasad i sposobów realizacji zadań ochrony osób i mienia przez te formacje;
- 2) sposobów użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej przez pracowników ochrony;
- 3) posiadania niezbędnych kwalifikacji przez pracowników ochrony.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, polega na:

- 1) kontroli organizacji i zasad działania, uzbrojenia, wyposażenia oraz współpracy z innymi formacjami i służbami;
- 2) kontroli uprawnień pracowników ochrony do wykonywania zadań ochronnych;
- 3) kontroli zgodności aktualnego stanu ochrony jednostki z planem ochrony;
- 4) kontroli warunków przechowywania broni i amunicji oraz zgodności ewidencji broni i amunicji ze stanem faktycznym;
- 5) wydawaniu pisemnych zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji

ochronnej do przepisów prawa oraz zapewnienie zgodności sposobu realizacji ochrony z planem ochrony.

3. Czynności, o których mowa w ust. 2, przeprowadza funkcjonariusz Policji na podstawie pisemnego upoważnienia Komendanta Głównego Policji, które wydaje się na wniosek kierownika właściwej komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji, komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji.

4. Czynności, o których mowa w ust. 2 mogą być prowadzone:

- 1) ze względu na zakres, jako:
 - a) problemowe – obejmujące wybrany zakres zagadnień związanych z ochroną lub prowadzoną działalnością ochronną,
 - b) kompleksowe – obejmujące całokształt zagadnień związanych z ochroną lub prowadzoną działalnością ochronną;
- 2) ze względu na tryb ich wszczynania, jako:
 - a) planowe – wynikające z rocznych planów kontroli specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, sporządzonych przez właściwych terytorialnie komendantów wojewódzkich Policji (Komendanta Stołecznego Policji) i zatwierdzonych przez Komendanta Głównego Policji,
 - b) doraźne – interwencyjne, wynikające z potrzeby zbadania nagłych zdarzeń.

5. Wniosek kierownika właściwej komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji, komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji o wydanie upoważnienia, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) stopień policyjny, imię i nazwisko, numer legitymacji służbowej funkcjonariusza Policji oraz nazwę jednostki organizacyjnej Policji, w której funkcjonariusz pełni służbę;
- 2) nazwę lub firmę oraz siedzibę i adres siedziby przedsiębiorcy objętego nadzorem, jeżeli jest on osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, albo imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę i adres siedziby tego przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną;
- 3) numer i datę wydania koncesji, określenie jej zakresu i formy świadczonych usług albo numer i datę uzgodnienia planu ochrony jednostki, w której ochronę sprawuje wewnętrzna służba ochrony lub numer i datę wydania zezwolenia na utworzenie tej służby ochrony;
- 4) określenie specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej;

- 5) zakres czynności, o których mowa w ust. 2;
- 6) miejsce przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2;
- 7) datę rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2.

6. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) wskazanie podstawy prawnej nadzoru;
- 2) oznaczenie jednostki organizacyjnej Policji, w której funkcjonariusz Policji pełni służbę;
- 3) oznaczenie podmiotu objętego nadzorem;
- 4) stopień policyjny, imię i nazwisko, numer legitymacji służbowej funkcjonariusza Policji oraz nazwę jednostki organizacyjnej Policji, w której funkcjonariusz Policji pełni służbę;
- 5) zakres czynności, o których mowa w ust. 2;
- 6) miejsce przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2;
- 7) datę rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2;
- 8) podpis i okrągłą pieczęć Komendanta Głównego Policji;
- 9) datę i miejsce wystawienia upoważnienia;
- 10) pouczenie o prawach i obowiązkach podmiotu objętego kontrolą.

7. W uzasadnionych przypadkach Komendant Główny Policji może:

- 1) przedłużyć ważność upoważnienia, o którym mowa w ust. 3, na czas niezbędny do zakończenia czynności, o których mowa w ust. 2;
- 2) zmienić zakres przedmiotowy lub miejsce wykonywania czynności o których mowa w ust. 2.

8. Funkcjonariusz Policji przeprowadzając czynności, o których mowa w ust. 2, ma prawo:

- 1) wstępu na teren obszarów i obiektów, a także innych miejsc, w których jest prowadzona ochrona;
- 2) wstępu na teren siedziby przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie ochrony osób i mienia w takich dniach i godzinach, w jakich jest prowadzona lub powinna być prowadzona działalność;
- 3) wglądu do planu ochrony;
- 4) żądania od przedstawiciela specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej:

- a) udostępnienia prowadzonej dokumentacji, w tym szkoleniowej,
 - b) udzielenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień w sprawach będących przedmiotem nadzoru;
- 5) utrwalania przebiegu tych czynności za pomocą technik audiowizualnych.

9. Z ustnych wyjaśnień, o których mowa w ust. 8 pkt 4 lit. b, sporządza się protokół, który podpisuje funkcjonariusz Policji oraz osoba składająca wyjaśnienia.

10. Przed wejściem na teren, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, funkcjonariusz Policji jest obowiązany okazać kierownikowi, o którym mowa w art. 5 ust. 8 lub osobie przez niego upoważnionej legitymację służbową oraz upoważnienie, o którym mowa w ust. 3.

11. Przed rozpoczęciem czynności, o których mowa w ust. 2, funkcjonariusz Policji jest obowiązany okazać kierownikowi jednostki, który powołał wewnętrzną służbę ochrony albo przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 2 ust. 7, lub osobom przez nich upoważnionym, legitymację służbową oraz upoważnienie, o którym mowa w ust. 3.

12. Czynności, o których mowa w ust. 2, przeprowadza się w obecności przedstawiciela specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej.

13. Z czynności, o których mowa w ust. 2, sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) nazwę lub firmę oraz adres siedziby specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej objętej nadzorem;
- 2) miejsce przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2;
- 3) stopień służbowy, imię i nazwisko oraz nazwę jednostki organizacyjnej Policji, w której funkcjonariusz Policji pełni służbę;
- 4) numer upoważnienia, o którym mowa w ust. 3;
- 5) zakres i czas trwania czynności, o których mowa w ust. 2;
- 6) ustalenia i wnioski poczynione w czasie przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 2;
- 7) zalecenia, które mają na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa oraz zapewnienie zgodności sposobu realizacji ochrony z planem ochrony;
- 8) termin realizacji zaleceń;
- 9) podpisy osób, o których mowa w ust. 10 i 11.

14. Załącznikiem do protokołu, o którym mowa w ust. 13, może być nośnik obrazu lub dźwięku, na którym utrwalono przebieg kontroli.

15. Osoba, o której mowa w ust. 13 pkt 3 może wnieść do protokołu, o którym mowa w ust. 13, przed jego podpisaniem, pisemne zastrzeżenia co do sposobu przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, ustaleń i wniosków, o których mowa w ust. 13 pkt 6, oraz zaleceń i terminu ich realizacji, o których mowa odpowiednio w ust. 13 pkt 7 i 8.

16. Podpisanie protokołu, o którym mowa w ust. 13, następuje nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2.

17. W przypadku odmowy podpisania protokołu, o którym mowa w ust. 13, przez osobę, o której mowa w ust. 13 pkt 3 protokół podpisuje funkcjonariusz Policji i umieszcza w nim adnotację o przyczynie odmowy podpisania protokołu.

18. Czynności, o których mowa w ust. 2 funkcjonariusz Policji wykonuje w sposób możliwie niezakłócający funkcjonowania specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej.

19. W przypadku, gdy odpowiednio:

- 1) kierownik, o którym mowa w art. 5 ust. 8;
- 2) przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia, posiadający broń na podstawie świadectwa broni, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2022 r. poz. 2516 oraz z 2023 poz. 535 i 803);
- 3) kierownik jednostki, w której utworzono wewnętrzną służbę ochrony – wskaże na piśmie, że wykonywane czynności zakłócają w sposób istotny działalność specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej, konieczność podjęcia takich czynności uzasadnia się w protokole, o którym mowa w ust. 13.

20. Naruszenia przepisów prawa lub nieprawidłowości stwierdzone w ramach przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 2, w terminie określonym w zaleceniu, usuwa:

- 1) kierownik, o którym mowa w art. 5 ust. 8;
 - 2) przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia, posiadający broń na podstawie świadectwa broni, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji;
 - 3) kierownik jednostki, w której utworzono wewnętrzną służbę ochrony.”;
- 8) art. 44a otrzymuje brzmienie:

„Art. 44a. 1. Komendant Główny Straży Granicznej sprawuje nadzór nad zgodnością działalności specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych z przepisami prawa w zakresie wykonywania zadań związanych z kontrolą bezpieczeństwa przeprowadzaną w portach lotniczych, w tym:

- 1) zasad i sposobów realizacji zadań związanych z kontrolą bezpieczeństwa w portach lotniczych;
- 2) posiadania przez pracowników ochrony niezbędnych kwalifikacji do wykonywania kontroli bezpieczeństwa.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, polega na:

- 1) kontroli organizacji i zasad działania,
- 2) kontroli uprawnień pracowników ochrony do wykonywania kontroli bezpieczeństwa;
- 3) wydawaniu pisemnych zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa.

3. Komendant Główny Straży Granicznej w zakresie sprawowanego nadzoru, o którym mowa w ust. 1, może powierzyć komendantom oddziałów Straży Granicznej przeprowadzenie czynności, o których mowa w ust. 2.

4. Czynności, o których mowa w ust. 2, przeprowadza funkcjonariusz Straży Granicznej na podstawie pisemnego upoważnienia.

5. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 4, wydaje Komendant Główny Straży Granicznej funkcjonariuszowi Straży Granicznej wykonującemu zadania w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego. Przepisy art. 43 ust. 5–7 stosuje się odpowiednio.

6. Funkcjonariusz Straży Granicznej przeprowadzający czynności, o których mowa w ust. 2, ma prawo:

- 1) wstępu na teren obszarów i obiektów, w których jest prowadzona kontrola bezpieczeństwa;
- 2) wstępu na teren siedziby specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej;
- 3) żądania od przedstawiciela specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej:
 - a) udostępnienia prowadzonej dokumentacji, w tym szkoleniowej,
 - b) udzielenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień w sprawach będących przedmiotem kontroli;
- 4) utrwalania przebiegu tych czynności za pomocą technik audiowizualnych.

7. Z ustnych wyjaśnień, o których mowa w ust. 6 pkt 3 lit. b, sporządza się protokół, który podpisuje funkcjonariusz Straży Granicznej oraz osoba składająca wyjaśnienia.

8. Przed wejściem na teren, o którym mowa w ust. 6 pkt 1, funkcjonariusz Straży Granicznej jest obowiązany okazać kierownikowi jednostki będącej portem lotniczym, w której jest prowadzona kontrola bezpieczeństwa lub osobie przez niego upoważnionej legitymację służbową oraz upoważnienie, o którym mowa w ust. 4.

9. Czynności, o których mowa w ust. 2, przeprowadza się w obecności przedstawiciela specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej.

10. Z czynności, o których mowa w ust. 2, sporządza się protokół. Przepisy art. 43 ust. 13-17 stosuje się odpowiednio.

11. Czynności, o których mowa w ust. 2, funkcjonariusz Straży Granicznej wykonuje w sposób możliwie niezakłócający funkcjonowania specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej.

12. W przypadku gdy odpowiednio:

- 1) kierownik jednostki będącej portem lotniczym, w której prowadzona jest kontrola,
- 2) przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia, posiadający broń na podstawie świadectwa broni, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o broni i amunicji,
- 3) kierownik jednostki będącej portem lotniczym, w której prowadzona jest kontrola i w której utworzono wewnętrzną służbę ochrony

– wskaże na piśmie, że wykonywane czynności zakłócają w sposób istotny działalność specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej, konieczność podjęcia takich czynności uzasadnia się w protokole, o którym mowa w ust. 10.

13. W przypadku stwierdzenia w ramach prowadzonych czynności, o których mowa w ust. 2, poważnego naruszenia przepisów prawa i nieprawidłowości w zakresie wykonywania zadań związanych z kontrolą bezpieczeństwa, Komendant Główny Straży Granicznej albo komendant oddziału Straży Granicznej, o którym mowa w ust. 3, niezwłocznie informuje o tym Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

14. Naruszenia przepisów prawa i nieprawidłowości stwierdzone w ramach przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 2, w terminie określonym w zaleceniu usuwa odpowiednio:

- 1) kierownik jednostki będącej portem lotniczym, w której prowadzona jest kontrola bezpieczeństwa;

- 2) przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia, posiadający broń na podstawie świadectwa broni, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o broni i amunicji;
 - 3) kierownik jednostki będącej portem lotniczym, w której prowadzona jest kontrola bezpieczeństwa i w której utworzono wewnętrzną służbę ochrony.”;
- 9) po art. 44a dodaje się art. 44b w brzmieniu:

„Art. 44b. W zakresie dotyczącym nadzoru Komendanta Głównego Policji oraz Komendanta Głównego Straży Granicznej nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, 641 i 803).”;

- 10) uchyla się art. 46;

- 11) art. 50a i 50b otrzymują brzmienie:

„Art. 50a. Kto, wbrew obowiązkowi określonemu w art. 43 ust. 20, art. 43a ust. 18 albo art. 44a ust. 14, nie usuwa, w terminie określonym w zaleceniu, naruszeń przepisów prawa lub nieprawidłowości, stwierdzonych w ramach nadzoru Komendanta Głównego Policji albo Ministra Obrony Narodowej albo Komendanta Głównego Straży Granicznej podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 50b. Kto osobie upoważnionej do przeprowadzenia:

- 1) kontroli działalności gospodarczej wykonywanej w zakresie usług ochrony osób i mienia,
 - 2) kontroli sprawowanej w ramach nadzoru Komendanta Głównego Policji, Ministra Obrony Narodowej albo Komendanta Głównego Straży Granicznej nad działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych – udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowych,
- podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.”

- 12) po art. 50b dodaje się art. 50c w brzmieniu:

„Art. 50c. 1. Kto wbrew obowiązkowi określonemu w art. 7 ust. 3 lub 8 nie przedkłada do uzgodnienia planu ochrony, podlega karze grzywny.

2. Orzekanie w sprawach, o których mowa w ust. 1 następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.”.

Art. 146. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 w ust. 1 uchyla się pkt 4b i 4c;
- 2) w art. 29 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) ochrony ludności;”.

Art. 147. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1173 i 1890,) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 41o:
 - a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) ministrem właściwym do spraw wewnętrznych – w zakresie zarządzania kryzysowego, ochrony infrastruktury krytycznej oraz monitorowania potencjalnych zagrożeń w rozumieniu przepisów ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...);”;
 - b) uchyla się pkt 4;
- 2) w art. 83 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu radiacyjnym ministra właściwego do spraw wewnętrznych za pośrednictwem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, jeżeli rozwój sytuacji może prowadzić do zagrożenia o skutkach przekraczających obszar jednego województwa albo jeżeli zagrożenie takie już wystąpiło”;
- 3) w art. 86t w ust. 2 w pkt 2 wyrazy „o którym mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „o którym mowa w ustawie z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej”.

Art. 148. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1136, 1834 i 1860) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyte w art. 5 w ust. 1 w pkt 2a wyrazy „art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122)” zastępuje się wyrazami „art. 125 pkt 1 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. ...);”;

- 2) użyte w art. 32a w ust. 1 i w art. 32aa w ust. 1 wyrazy „art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „art. 125 pkt 1 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej”.

Art. 149. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1075) po art. 47c dodaje się art. 47d–47g w brzmieniu:

„Art. 47d. 1. W przypadku nakazu odstrzału, o którym mowa w art. 46 ust. 3 pkt 8, jeżeli jest to niezbędne ze względu na rodzaj i skalę zagrożenia, minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek wojewody, może przekazać do jego dyspozycji doraźne zgrupowanie zadaniowe sformowane z policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej lub funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, którzy posiadają uprawnienia do wykonywania polowania, celem ich użycia do odstrzału sanitarnego zwierząt wolno żyjących (dzikich) na określonych obszarach.

2. Dowodzenie doraźnymi zgrupowaniami zadaniowymi, o których mowa w ust. 1, powierzane jest odpowiednio policjantowi, funkcjonariuszowi Straży Granicznej lub funkcjonariuszowi Państwowej Straży Pożarnej wskazanemu przez właściwego miejscowo komendanta odpowiednio Policji, Straży Granicznej lub Państwowej Straży Pożarnej, a w przypadku stworzenia doraźnego zgrupowania zadaniowego złożonego z policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej lub funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej - policjantowi wskazanemu przez właściwego miejscowo komendanta Policji.

Art. 47e. 1. Jeżeli użycie innych sił i środków jest niemożliwe lub może okazać się niewystarczające, Minister Obrony Narodowej, na wniosek wojewody, może skierować doraźne zgrupowanie zadaniowe sformowane z żołnierzy, którzy posiadają uprawnienia do wykonywania polowania, do wykonywania zadań polegających na odstrzale, o którym mowa w art. 46 ust. 3 pkt 8, zwierząt wolno żyjących (dzikich) na określonych obszarach.

2. Dowodzenie doraźnymi zgrupowaniami zadaniowymi, o których mowa w ust. 1, odbywa się na zasadach określonych w regulaminach wojskowych i według procedur obowiązujących w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Użycie doraźnych zgrupowań zadaniowych nie może zagrozić zdolności Sił Zbrojnych do realizacji zadań wynikających z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i ratyfikowanych umów międzynarodowych.

Art. 47f. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 47d i art. 47e, odpowiednio policjanci, funkcjonariusze Straży Granicznej, funkcjonariusze Państwowej Straży

Pożarnej i żołnierze używają broni myśliwskiej prywatnej lub użyczonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2022 r. poz. 2516 oraz z 2023 r. poz. 535 i 803).

2. Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej, funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej i żołnierzy realizujących zadania, o których mowa w ust. 1, ponosi wojewoda.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 47d i art. 47e:

- 1) nie stosuje się przepisów art. 47a dotyczących ryczałtu;
- 2) policjanci, funkcjonariusze Straży Granicznej, funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej i żołnierze współpracują z zarządcą lub dzierżawcą obwodu łowieckiego.

Art. 47g. W przypadkach, o których mowa w art. 47d i art. 47e, do obowiązków wojewody należy:

- 1) zapewnienie amunicji do broni, o której mowa w art. 47f ust. 1;
- 2) zwrot kosztów transportu, zakwaterowania i wyżywienia doraźnych zgrupowań zadaniowych, zwrot kosztów zakwaterowania lub wyżywienia nie przysługuje w przypadku zapewnienia w miejscu wykonywania czynności bezpłatnego zakwaterowania lub wyżywienia.”.

Art. 150. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693, 1938 i 2760) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 18 ust. 1 uchyla się pkt. 4;
- 2) w art. 40:
 - a) uchyla się ust. 2;
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zasiłek celowy, o którym mowa w ust. 1 może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.”.

Art. 151. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2024 r. poz. 34) użyte w art. 161 w ust. 4 wyrazy „art. 21a ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122)” zastępuje się wyrazami „art. 72 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”.

Art. 152. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.⁹⁾) w art. 50 w ust. 6 w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) wpłaty na Państwowy Fundusz Ochrony Ludności, o którym mowa w art. 117 ust. 1 ustawy z dnia ... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U.”.

Art. 153. W ustawie z dnia 18 marca 2010 r. o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw aktywów państwowych oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2173) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 1 wyrazy „art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1856)” zastępuje się wyrazami „art. 125 ust. 1 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”;
- 2) w art. 5 w ust. 4 wyrazy „art. 6 ust. 5a ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „art. 3 pkt 4 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej”.

Art. 154. W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 733 i 1688) w art. 2 w ust. 1 w pkt 5 wyrazy „ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”.

Art. 155. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2023 r. poz. 622, 1123, 1234, 1312, 1560 i 1872) w art. 109 ust. 1b otrzymuje brzmienie:

„1b. W stosunku do kierujących pojazdami ochotniczych straży pożarnych, o których mowa w art. 106 ust. 3, dodatkowym warunkiem wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym jest przedstawienie zaświadczenia wydanego przez podmiot, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 233), potwierdzającego, że osoba ma być kierującym pojazdem ochotniczej straży pożarnej.”.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1273, 1407, 1429, 1641, 1693 i 1872.

Art. 156. W ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, 1597, 1688, 1852 i 2029) w art. 25 w ust. 6i w pkt 2 wyrazy „art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122)” zastępuje się wyrazami „art. 125 pkt 1 ustawy z dnia ... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz.)”.

Art. 157. W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zadanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 może być realizowane przez wojewodę lub podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 2, w ramach prowadzenia centrum powiadamiania ratunkowego.”;

2) w art. 8a po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, okres wypowiedzenia wynosi 2 tygodnie.”;

3) po art. 8a dodaje się art. 8b w brzmieniu:

„Art. 8b. 1. Czas pracy operatora numerów alarmowych, starszego operatora numerów alarmowych, koordynatora oraz koordynatora-trenera nie może przekraczać przeciętnie: 12 godzin na dobę oraz 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym trwającym od 3 do 6 miesięcy.

2. Przez czas pracy operatora numerów alarmowych, starszego operatora numerów alarmowych, koordynatora oraz koordynatora-trenera rozumie się czas wykonywania zadań na stanowisku pracy.

3. W sytuacji nagłego zwiększenia lub przewidywanego zwiększenia natężenia ruchu alarmowego, czas pracy, o którym mowa w ust. 1, może zostać wydłużony do 16 godzin.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, operatorowi numerów alarmowych, starszemu operatorowi numerów alarmowych, koordynatorowi oraz koordynatorowi-trenerowi przysługuje dodatkowa przerwa regeneracyjna trwająca 30 minut.

5. Za wydłużony czas pracy, o którym mowa w ust. 3 operatorowi numerów alarmowych, starszemu operatorowi numerów alarmowych, koordynatorowi oraz koordynatorowi-trenerowi przysługuje dodatkowy czas wolny w wymiarze 8 godzin do odebrania w okresie rozliczeniowym, w terminie wyznaczonym przez pracodawcę, a w razie braku takich możliwości po stronie pracodawcy, wynikających ze specyfiki

pracy centrum powiadamiania ratunkowego – dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych.

6. Kierownik centrum lub jego zastępca określa minimalną obsadę osobową, a na okres zwiększonego ruchu alarmowego, przewidywanego na podstawie danych statystycznych, informacji pogodowych lub informacji o wydarzeniach organizowanych na terenie obsługiwanym przez centrum, opracowuje plan zwiększania obsady osobowej centrum.”;

4) w art. 9 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) sposób opracowywania planu zwiększania obsady osobowej centrum.”;

5) w art. 10 po ust. 14 dodaje się ust. 14a i 14b w brzmieniu:

„14a. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, wojewoda lub podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 2, może udostępniać nagrania zgłoszeń alarmowych, przetwarzane w systemie teleinformatycznym, w celach szkoleniowych lub promocyjnych, po uprzednim ich zanonimizowaniu, na uzasadniony wniosek.

14b. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, wojewoda lub podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 2, może odmówić udostępnienia nagrań wskazanych ust. 14a w przypadku zaistnienia wątpliwości co do celowości i zasadności ich wykorzystania. Odmowa nie wymaga uzasadnienia.”;

6) w art. 14 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Centrum ma możliwość uzyskania dostępu do danych przestrzennych i związanych z nimi usług, za pośrednictwem innych systemów, niż ten, o którym mowa w ust. 2.”;

7) w art. 16 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) posługuje się co najmniej jednym językiem obcym w stopniu umożliwiającym płynną obsługę zgłoszeń alarmowych, ”;

8) w art. 16b:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Szkolenie podstawowe dla operatora numerów alarmowych, starszego operatora numerów alarmowych, koordynatora oraz koordynatora - trenera prowadzą wykładowcy lub instruktorzy wyznaczeni spośród pracowników zatrudnionych w centrach powiadamiania ratunkowego, spełniający warunki określone w ust. 4, przy udziale lub pod nadzorem przedstawiciela KCMSPR.”,

b) w ust. 4 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

- „4) specjalista posiadający co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe w dziedzinie będącej przedmiotem szkolenia.”,
- c) w ust. 5:
- pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) ramowe programy szkolenia podstawowego dla operatorów numerów alarmowych oraz ogólne tematy szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego.”,
 - pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) szczegółową formę, szczegółowy tryb przeprowadzania, sposób dokumentowania egzaminu, o którym mowa w art. 16a ust. 2 oraz zasady powoływania komisji odwoławczej.”,
 - w pkt 7 skreśla się przecinek i uchyla się pkt 8;
 - w części wspólnej wyrazy „wzorów certyfikatu i zaświadczenia” zastępuje się wyrazami „wzoru certyfikatu”;
- 9) w art. 18a:
- a) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) opracowywanie szczegółowego programu szkoleń podstawowych dla operatorów numerów alarmowych.”,
- b) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:
- „2. Centra powiadamiania ratunkowego mogą prowadzić szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego w przypadku, gdy szkolenie obejmuje zakres pierwszej pomocy, powtórzenie i wdrożenie procedur obsługi zgłoszeń alarmowych oraz gdy szkolenie organizowane przez KCMSPR nie obejmuje zdiagnozowanych potrzeb szkoleniowych danego centrum.
3. Do szkoleń doskonalących mogą być wykorzystywane szkolenia udostępnione lub prowadzone przez inne podmioty.”;
- 10) w art. 20a po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Dostawca usług telekomunikacyjnych ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne, o ile jest to technicznie możliwe, obowiązany jest do preinstalacji aplikacji mobilnej Alarm112 na telekomunikacyjnych urządzeniach końcowych sprzedawanych użytkownikom w autoryzowanych punktach sprzedaży.”;

11) w art. 28b ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Certyfikat operatora numerów alarmowych uzyskany w przypadku, o którym mowa w ust. 1, zachowuje swą ważność po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.”;

12) w art. 29 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. W przypadku niemożności obsługi wpływających zgłoszeń alarmowych w rekomendowanym czasie przez centra powiadamiania ratunkowego, dostawca publicznie dostępnych usług telefonicznych kieruje połączenia do numerów 997, 998 i 999, zamiast do właściwego terytorialnie centrum powiadamiania ratunkowego do właściwych terytorialnie jednostek Policji, Państwowej Straży Pożarnej i dyspozytorni medycznych, na polecenie ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

6. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, ministrem właściwym do spraw zdrowia i ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb informowania dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych o wydaniu polecenia oraz sposób i tryb organizacji jednostek Policji, Państwowej Straży Pożarnej i dyspozytorni medycznych w celu utrzymania zdolności jednoczesnego dysponowania i obsługiwanie zgłoszeń i zdarzeń.”;

13) w art. 35 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa, w częściach, których dysponentami są minister właściwy do spraw administracji publicznej, minister właściwy do spraw finansów publicznych oraz wojewodowie w zakresie systemu, będących skutkiem finansowym ustawy, wynosi 2 947 411 822 zł, z tego:

- 1) w 2024 r. – 277 716 564 zł;
- 2) w 2025 r. – 275 668 457 zł;
- 3) w 2026 r. – 288 698 372 zł;
- 4) w 2027 r. – 276 536 395 zł;
- 5) w 2028 r. – 284 555 950 zł;
- 6) w 2029 r. – 292 572 028 zł;
- 7) w 2030 r. – 300 571 309 zł;
- 8) w 2031 r. – 308 789 466 zł;
- 9) w 2032 r. - 316 976 557 zł;
- 10) w 2033 r. - 325 326 724 zł.”

Art. 158. W ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji (Dz. U. z 2023 r. poz. 415) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12d w ust. 2 pkt 1 wyrazy „art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122)” zastępuje się wyrazami „art. 125 pkt 1 ustawy z dnia ... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”;
- 2) w art. 13 w ust. 3 uchyla się pkt 22.

Art. 159. W ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 92) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 4 wyrazy „art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 122)” zastępuje się wyrazami „art. 3 pkt 4 ustawy z dnia... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”;
- 2) w art. 4:
 - a) w ust. 3 w zdaniu pierwszym po wyrazach „lub środowisku,” dodaje się wyrazy „lub zagrożenia zaistnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 224a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17),”;
 - b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może wydawać zalecenia organom administracji publicznej mające na celu podjęcie działań zmierzających do podniesienia przygotowania do przejmowania kontroli nad zdarzeniami o charakterze terrorystycznym w drodze zaplanowanych przedsięwzięć, reagowania w przypadku wystąpienia takich zdarzeń oraz odtwarzania zasobów przeznaczonych na reagowanie na te zdarzenia.”;
- 3) w art. 12 w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
 - „1) Policja – w obiektach infrastruktury krytycznej wskazanych przez Komendanta Głównego Policji w uzgodnieniu z Szefem ABW;”;
 - 2) Żandarmeria Wojskowa – w obiektach należących do komórek i jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych albo administrowanych przez te komórki i jednostki organizacyjne, wskazanych przez Ministra Obrony Narodowej”;
- 4) w art. 15 w ust. 9 wyraz „zadania” zastępuje się wyrazem „przedsięwzięcia”;
- 5) w art. 16:
 - a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Opinie, o których mowa w ust. 1 lub 2 uznaje się za przekazane w sposób skuteczny także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) lub za pomocą innych środków łączności, a ich treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w aktach w formie pisemnej.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prezes Rady Ministrów, a w przypadkach niecierpiących zwłoki, o których mowa w ust. 1 i 2 odpowiednio minister właściwy do spraw wewnętrznych lub minister właściwy do spraw zagranicznych, niezwłocznie informuje Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o wprowadzeniu, zmianie lub odwołaniu stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej objętych ochroną Służby Ochrony Państwa albo Żandarmerii Wojskowej, minister właściwy do spraw zagranicznych informuje o wprowadzeniu, zmianie lub odwołaniu stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP odpowiednio ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo Ministra Obrony Narodowej.”,

d) w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Wprowadzenie stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP stanowi podstawę do realizacji przez organy administracji publicznej, kierowników służb i instytucji właściwych w sprawach bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego oraz właścicieli i posiadaczy obiektów, instalacji, urządzeń infrastruktury administracji publicznej lub infrastruktury krytycznej:”,

e) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Po otrzymaniu informacji o wprowadzeniu stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP podmioty, o których mowa w ust. 4, niezwłocznie potwierdzają ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, za pośrednictwem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, fakt otrzymania informacji o wprowadzeniu stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP oraz przekazują raport o stanie realizacji przedsięwzięć wynikających z wprowadzonego stopnia.

4b. Podmioty, o których mowa w ust. 4, opracowują procedury realizacji przedsięwzięć określonych przepisami wydanymi na podstawie ust. 5, w tym moduły zadaniowe dla każdego stopnia alarmowego oraz stopnia alarmowego CRP, zawierające wykaz zadań do wykonania w ramach poszczególnych przedsięwzięć.”,

f) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres przedsięwzięć wykonywanych w ramach kompetencji ustawowych przez organy administracji publicznej, kierowników służb i instytucji właściwych w sprawach bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego oraz właścicieli i posiadaczy obiektów, instalacji, urządzeń infrastruktury administracji publicznej lub infrastruktury krytycznej w poszczególnych stopniach alarmowych wprowadzanych w trybie ust. 1 i stopniach alarmowych CRP oraz tryb przekazywania informacji o wprowadzeniu, zmianie lub odwołaniu tych stopni i wdrażaniu wykonywanych w nich przedsięwzięć, mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawności przepływu informacji oraz minimalizacji skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym.”;

6) w art. 17:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku wprowadzenia pierwszego stopnia alarmowego lub pierwszego stopnia alarmowego CRP w trybie art. 16 ust. 1, Szef ABW może powołać sztab koordynacyjny, w skład którego wchodzi przedstawiciele wyznaczeni przez podmioty, o których mowa w art. 5 ust. 1.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku wprowadzenia drugiego lub wyższego stopnia alarmowego lub drugiego lub wyższego stopnia alarmowego CRP, w trybie art. 16 ust. 1, Szef ABW powołuje sztab koordynacyjny, o którym mowa w ust. 1.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do zadań sztabu koordynacyjnego należy:

- 1) rekomendowanie zmiany lub odwołania stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP;
- 2) dokonywanie oceny stopnia zagrożenia obiektów, instalacji, urządzeń infrastruktury krytycznej zlokalizowanych na obszarze objętym obowiązaniem stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP oraz

wydawanie rekomendacji zmierzających do ich odpowiedniego zabezpieczenia;

3) rekomendowanie form i zakresu współdziałania podmiotów wchodzących w skład sztabu koordynacyjnego i biorących udział w jego pracach.”;

7) po art. 17 dodaje się art. 17a i 17b w brzmieniu:

„Art. 17a. W przypadku wprowadzenia drugiego stopnia alarmowego lub stopnia wyższego w trybie art. 16 ust. 1, na obszarze objętym stopniem alarmowym, wprowadza się zakaz wstępu osób postronnych do przedszkoli i szkół w trakcie przebywania w nich uczniów, słuchaczy i wychowanków.

Art. 17b. W przypadku wprowadzenia trzeciego lub czwartego stopnia alarmowego w trybie art. 16 ust. 1 minister właściwy do spraw wewnętrznych może wydać polecenie wprowadzenia całodobowych dyżurów we wskazanych urządach lub jednostkach organizacyjnych organów administracji publicznej.”;

8) w art. 22 w ust. 7 po wyrazie „Policji” dodaje się wyrazy „na podstawie ust. 1 lub na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,”.

Art. 160. W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, 1688, 1890, 1963 i 2029) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 65 w ust. 1 wyrazy „art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 122) zastępuje się wyrazami „art. 3 pkt 4 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”;

2) w art. 166 w ust. 10 w pkt 4 wyrazy „ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej.”;

3) w art. 393 w ust. 1 wyrazy „art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „art. 3 pkt 4 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej”;

Art. 161. W ustawie z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. z 2023 r. poz. 158 i 2626) w art. 6 w ust. 1 w pkt 8 wyrazy „ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261, 583 i 2185)” zastępuje się wyrazami „ustawie z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz.)”.

Art. 162. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 913 i 1703) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 10 ust. 4 wyrazy „w art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122)” zastępuje się wyrazami „w art. 125 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”;
- 2) w art. 15 w ust. 7 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ministra właściwego do spraw wewnętrznych - w przypadku gdy operator usługi kluczowej jest jednocześnie operatorem infrastruktury krytycznej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej;”;
- 3) w art. 26:
 - a) użyte w ust. 2, ust. 5 pkt 1 oraz w ust. 7 pkt 5 i 6 wyrazy „art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „art. 125 pkt 1 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej”;
 - b) w ust. 3 uchyla się pkt 13;
- 4) w art. 35 w ust. 2 w pkt 2 wyrazy „art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „art. 8 ust. 1 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej”;
- 5) w art. 36 ust. 2–4 otrzymują brzmienie:

„2. W skład Zespołu wchodzi Pełnomocnik, przedstawiciele CSIRT MON, CSIRT NASK, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego realizującego zadania w ramach CSIRT GOV oraz przedstawiciel ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Pracom Zespołu przewodniczy Pełnomocnik.

4. Obsługę prac Zespołu zapewnia urząd administracji rządowej, który zapewnia obsługę Pełnomocnika.”;
- 6) w art. 66 w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przedstawiciel ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o którym mowa w art. 36 ust. 2”;
- 7) w art. 67 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Rady Ministrów w celu koordynacji działań administracji rządowej w zakresie cyberbezpieczeństwa może, na podstawie rekomendacji Kolegium, wydawać wiążące wytyczne dotyczące zapewnienia cyberbezpieczeństwa na poziomie krajowym

oraz funkcjonowania krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, a także żądać informacji i opinii w tym zakresie od:

- 1) ministra właściwego do spraw wewnętrznych - w odniesieniu do działalności Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Policji, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa;
- 2) Ministra Obrony Narodowej - w odniesieniu do działalności CSIRT MON;
- 3) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - w odniesieniu do działalności CSIRT GOV;
- 4) Dyrektora Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej - Państwowego Instytutu Badawczego - w odniesieniu do działalności CSIRT NASK;
- 5) ministra właściwego do spraw informatyzacji - w odniesieniu do zadań realizowanych zgodnie z ustawą.”.

Art. 163. W ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 294) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2:
 - a) w pkt 1 wyrazy „art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 261, 583 i 2185)” zastępuje się wyrazami „art. 3 pkt 4 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”;
 - b) w pkt 5 wyrazy „art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „art. 3 pkt 16 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej”;
 - c) uchyla się pkt 13,
 - d) dodaje się pkt 14 w brzmieniu:
„14) ustawa o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej – ustawę z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej”;
- 2) w art. 8 w ust. 4 uchyla się pkt 1 i 2;
- 3) w art. 9 w ust. 1 uchyla się pkt 1.

Art. 164. W ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 194 i 658) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 13:
 - a) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W razie śmierci strażaka ratownika OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, koszty pogrzebu pokrywa się ze środków pozostających w dyspozycji właściwego komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w trybie i na zasadach określonych dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej.”;

2) w art. 50:

a) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 2 i 3, podlega weryfikacji przez właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) pod względem jego wiarygodności w terminie 30 dni od dnia otrzymania oświadczeń. Wezwanie, o którym mowa w ust. 8, przedłuża termin, o którym mowa w zdaniu 1.”,

b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Oświadczenie podlega zatwierdzeniu przez właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, które jest dokonywane w toku postępowania administracyjnego, o którym mowa w art. 17. Odmowa zatwierdzenia oświadczenia następuje w drodze postanowienia.”,

Rozdział 14

Przepisy epizodyczne, przejściowe i dostosowujące

Art. 165. 1. W 2024 roku wpłata, o której mowa w art. 117 ust. 2 pkt 1 przekazywana przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych wynosi do 500 000 000 zł.

2. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, pochodzą z rezerwy celowej budżetu państwa – Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz ochrona ludności, w tym 1.327.929 tys. zł na realizację „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły”.

3. Wpłatę z budżetu państwa, o której mowa w ust. 1, pomniejsza się o kwotę środków przeznaczonych na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków klęsk żywiołowych oraz wynikających z niniejszej ustawy, które zostały sfinansowane w 2024 r. w ramach rezerwy celowej, o której mowa w ust. 2, przed dokonaniem niniejszej wpłaty.

4. Pomniejszenie, o którym mowa w ust. 3 nie obejmuje środków na realizację „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły”.

Art. 166. Tworzy się Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego.

Art. 167. 1. Tworzy się Krajowy System Informacji o Zasobach Ochrony Ludności „SI OMNIBUS”, o którym mowa w art. 10, w ramach którego tworzy się rejestr sprzętu i środków przeznaczonych do ochrony ludności i rejestr dodatkowego sprzętu i środków możliwych do wykorzystania w przypadku wprowadzenia stanu pogotowia, stanu zagrożenia albo stanu klęski żywiołowej, wykaz sił możliwych do wykorzystania w przypadku wprowadzenia stanu pogotowia, stanu zagrożenia albo stanu klęski żywiołowej.

2. Uruchomienie SI OMNIBUS następuje w terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Do czasu uruchomienia SI OMNIBUS obowiązki, o których mowa w art. 10 ust. 3–7 i art. 11, 12 i 14 realizuje się na podstawie informacji przekazywanych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w formie papierowej lub elektronicznej.

4. Pierwsze sprawozdanie, o którym mowa w art. 13 przekazuje się w terminie 3 miesięcy od dnia uruchomienia SI OMNIBUS.

Art. 168. Tworzy się rejestr członków formacji obrony cywilnej oraz osób przewidzianych do realizacji zadań obrony cywilnej.

Art. 169. Tworzy się rejestry formacji obrony cywilnej.

Art. 170. Opieka zdrowotna z zakresu medycyny pracy dla żołnierzy, funkcjonariuszy i pracowników cywilnych realizowana jest przez podmioty lecznicze utworzone i nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu.

Art. 171. 1. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Prezes Narodowego Banku Polskiego przekazuje Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego zestawienie podmiotów podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego umieszczonych w prowadzonym przez siebie wykazie, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 145.

2. W terminie 45 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy w wykazie, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 145, prowadzonym przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego umieszcza się podmioty zgodnie z zestawieniem, o którym mowa w ust. 1.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, umieszczenie podmiotu w wykazie, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 145, prowadzonym przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego nie wymaga decyzji administracyjnej.

4. Po umieszczeniu podmiotów w prowadzonym przez siebie wykazie, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 145, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego niezwłocznie:

- 1) informuje o tym umieszczone podmioty oraz Prezesa Narodowego Banku Polskiego;
- 2) przesyła ten wykaz do właściwych terytorialnie wojewodów.

5. Po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 4 pkt 1, Prezes Narodowego Banku Polskiego usuwa podmioty umieszczone w wykazie prowadzonym przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego z prowadzonego przez siebie wykazu, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 145. Usunięcie podmiotów, o którym mowa w zdaniu pierwszym nie wymaga decyzji administracyjnej.

Art. 172. Znosi się Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego utworzony na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym uchylanej w art. 190 pkt 3.

Art. 173. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 10 ust. 1, ustawy uchylanej w art. 190 pkt 3 staje się Rządowym Centrum Bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 9 ust. 3.

Art. 174. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stroną umów i porozumień zawartych przez Dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa albo Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, o których mowa w art. 10 ust. 1, ustawy uchylanej w art. 190 pkt 3 staje się Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 9 ust. 3.

2. Należności i zobowiązania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 10 ust. 1, ustawy uchylanej w art. 190 pkt 3 stają się należnościami i zobowiązaniami Rządowego Centrum Bezpieczeństwa o którym mowa w art. 9 ust. 3.

Art. 175. Osoby zatrudnione w Rządowym Centrum Bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 10 ust. 1, ustawy uchylanej w art. 190 pkt 3 stają się pracownikami Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 9 ust. 3, z zachowaniem dotychczasowych warunków pracy i płacy oraz z zachowaniem ciągłości pracy.

Art. 176. Mienie Skarbu Państwa będące w dyspozycji lub w trwałym zarządzie państwowej jednostki budżetowej, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 190 pkt 3, stają się mieniem będącym w dyspozycji lub w trwałym zarządzie Rządowego Centrum Bezpieczeństwa o którym mowa w art. 9 ust. 3.

Art. 177. W celu wykonania przepisów niniejszej ustawy związanych z przekształceniem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 10 ust. 1, ustawy uchylanej w art. 190 pkt 3 w Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 9 ust. 3, Prezes Rady Ministrów dokona, w drodze rozporządzenia, przeniesienia planowanych wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, między częściami, działami i rozdziałami budżetu państwa, z zachowaniem wynikającego z ustawy budżetowej przeznaczenia środków.

Art. 178. Kryteria, o których mowa w art. 5b ust. 2 pkt 3 ustawy uchylanej w art. 190 pkt 3, pozostają w mocy do czasu uchwalenia kryteriów, o których mowa w art. 124 ust. 1, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie rozdziału 11 niniejszej ustawy.

Art. 179. 1. Jednolity wykaz obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, o którym mowa w art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy uchylanej w art. 190 pkt 3, zachowuje ważność do czasu sporządzenia wykazu, o którym mowa w art. 125 ust. 4 pkt 1, jednak nie dłużej niż do dnia 17 lipca 2026 r.

2. Do dnia 17 lipca 2026 r. do obiektów, instalacji, urządzeń i usług ujętych w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej nie stosuje się wyłączenia z infrastruktury krytycznej, o którym mowa art. 124 ust. 2 ustawy.

Art. 180. Operatorzy infrastruktury krytycznej wyznaczają po raz pierwszy osoby, o których mowa w art. 131, w terminie 15 dni od dnia wejścia w życie rozdziału 11.

Art. 181. 1. Plany ochrony infrastruktury krytycznej, o których mowa w art. 6 ust. 5 ustawy uchylanej w art. 190 pkt 3, zatwierdzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc przez okres 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Plany ochrony infrastruktury krytycznej, o których mowa w art. 6 ust. 5 ustawy uchylanej w art. 190 pkt 3, przedłożone do uzgodnienia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są uzgadniane na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 182. 1. Plany ochrony, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 3-5 ustawy zmienianej w art. 145, uzgodnione przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają obowiązkowi ponownego przedłożenia do uzgodnienia w trybie art. 7 ust. 1, 3–9 ustawy zmienianej w art. 145 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie później niż przed upływem 5 lat od dnia uzgodnienia na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Plany ochrony, o których mowa w art. 7 ustawy zmienianej w art. 145, przedłożone do uzgodnienia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są uzgadniane na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 183. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 6 ust. 7, art. 12 ust. 4, art. 13 ust. 3 oraz art. 21a ust. 4 ustawy uchylanej w art. 190 pkt 3 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 8 ust. 13, art. 20 ust. 13, oraz art. 72 ust. 4 niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 7 ust. 4 ustawy uchylanej w art. 190 pkt 3 zachowują moc do dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Ministra Obrony Narodowej komunikatu o opracowaniu dokumentacji, o której mowa w art. 15 ust. 3 pkt 1, jednak nie dłużej niż 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 184. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 140 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 58 niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 i art. 16b ust. 5 ustawy zmienianej w art. 157 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 oraz art. 16b ust. 5 ustawy zmienianej w art. 157, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 16 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 159 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 16 ust. 5, ustawy zmienianej w art. 159, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 185. Dotychczasowe procedury realizacji przedsięwzięć określonych przepisami wydanymi na podstawie art. 16 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 159, w tym moduły zadaniowe dla każdego stopnia alarmowego oraz stopnia alarmowego CRP, zachowują moc przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 16 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 159, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 186. Do wydanych poleceń, o których mowa w art. 7a i art. 7ba ustawy uchylanej w art. 190 pkt 3 oraz wykonywania zadań objętych tymi poleceniami stosuje się przepisy dotychczasowe, w szczególności w zakresie zmiany i uchylania decyzji oraz zawierania lub zmiany umów.

Art. 187. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, rezerwa celowa, utworzona w budżecie jednostki samorządu terytorialnego na rok 2024 na podstawie art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym staje się rezerwą celową, o której mowa w art. 115 ust. 2 niniejszej ustawy.

Art. 188. Jednostki włączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, stają się jednostkami włączonymi do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 189. Umowy o zapewnienie ochrony infrastruktury krytycznej zawarte przez operatorów infrastruktury krytycznej przed dniem 1 stycznia 2024 r. z innymi podmiotami niż podmioty wskazane w art. 128 ust. 1 pkt 2 zachowują ważność przez okres 9 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy.

Rozdział 15

Przepisy końcowe

Art. 190. Traci moc:

- 1) dekret z dnia 23 kwietnia 1953 r. o świadczeniach w celu zwalczania klęsk żywiołowych (Dz. U. poz. 93, z późn. zm.¹⁰⁾);
- 2) ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1897);
- 3) ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122) za wyjątkiem art. 3 pkt. 2 - 3, art. 5b - 6d, które tracą moc z dniem 18 października 2024 r.;
- 4) ustawa z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2023 r. poz. 272 i 1688).

Art. 191. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem:

- 1) art. 73 ust. 2, art. 135 i art. 157 pkt 10, które wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.
- 2) rozdziału 11, który wchodzi w życie z dniem 18 października 2024 r.

¹⁰⁾ Zmiany wymienionego dekretu zostały ogłoszone w Dz. U. z 1959 r. poz. 167, z 1970 r. poz. 138, z 1983 r. poz. 200, z 1996 r. poz. 496, z 1998 r. poz. 668 oraz z 2007 r. poz. 590.

UZASADNIENIE

Po kilkunastoletnim okresie obowiązywania dotychczasowe przepisy regulujące zagadnienie zarządzania kryzysowego przestały odpowiadać wymogom reagowania państwa na dynamicznie zmieniające się otoczenie. Szczególnie w drugim dziesięcioleciu XXI wieku Rzeczpospolita Polska doświadczyła szeregu kryzysowych zdarzeń, związanych głównie z działaniem sił natury. Powódź roku 2010, czy gwałtowne zjawiska atmosferyczne w latach 2013 i 2017, to tylko niektóre przykłady potwierdzające potrzebę dokonania głębokich zmian strukturalnych w obszarze zarządzania kryzysowego.

Ponadto biorąc pod uwagę niekorzystny rozwój sytuacji geopolitycznej na świecie, a szczególnie w Europie, gdzie po wielu latach pokoju wybuchł pełnoskalowy konflikt zbrojny w państwach sąsiednich, istnieje pilna potrzeba dokonania zmian w dotychczas funkcjonujących strukturach organizacyjnych państwa odpowiedzialnych za ochronę ludności, które będą sprawnej realizować te zadania w warunkach ewentualnego konfliktu zbrojnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wnioski te wynikają z doświadczeń i działań strony ukraińskiej w obecnie trwających działaniach zbrojnych na jej terytorium, gdzie ofiarami jest ludność cywilna, a celowemu niszczeniu jest poddawana infrastruktura kluczowa dla bezpieczeństwa państwa i zabezpieczająca funkcjonowanie społeczeństwa ukraińskiego. Biorąc z kolei pod uwagę m.in. doświadczenia zdobyte w trakcie szeregu ćwiczeń i szkoleń, w tym o międzynarodowym charakterze, zdiagnozowano potrzebę kompleksowego uregulowania obszaru ochrony ludności, w tym wyeliminowanie z porządku prawnego rozwiązań archaicznych. Powyższe wydaje się być uzasadnione w szczególności w kontekście niestabilnej sytuacji bezpieczeństwa w otoczeniu zewnętrznym Rzeczypospolitej Polskiej, zwłaszcza od roku 2014.

Z kolei rok 2020 to czas epidemii o zasięgu globalnym, spowodowanej wystąpieniem wirusa SARS-CoV-2, który dobitnie wykazał potrzebę podejmowania ponadstandardowych działań w deficycie czasu, sił i środków oraz w ograniczonym środowisku prawnym. Proponowane rozwiązanie legislacyjne stanowi odpowiedź na postulaty zmian zgłaszane przez władzę ustawodawczą i wykonawczą, Najwyższą Izbę Kontroli, środowisko naukowe i obywateli, a także praktyków funkcjonujących w systemie zarządzania kryzysowego różnych szczebli administracji rządowej i samorządowej. Tym samym ustawa wieńczy kilkudziesięcioletnie starania stworzenia aktu prawnego, który w sposób kompleksowy

dotyczyłyby ochrony ludności, rozumianej *de facto* jako wszelkie działania państwa w tym obszarze, zarówno w czasie pokoju, jak i czasie wojny. Włączenie do systemu ochrony ludności służb oraz stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, które na co dzień szkolą się i działają w systemach ratowniczych, pozwoli na osiągnięcie zdolności do wykonywania tych zadań w czasie „W” przy jednoczesnym zachowaniu możliwości użycia ich potencjału, zarówno ludzkiego, jak i sprzętowego w każdej sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa państwa.

Jednym z nadrzędnych celów przyświecających twórcom ustawy była wola uporządkowania przepisów, w tym ograniczenia liczby aktów prawnych regulujących te same, bądź zbliżone merytorycznie zagadnienia, a także określenie zadań poszczególnych podmiotów i wzajemnych ich zależności w sposób niebudzący wątpliwości interpretacyjnych. Poprzez niniejszy akt prawny nastąpi redefinicja miejsca i zadań zarządzania kryzysowego, jako systemu funkcjonującego w ramach systemu ochrony ludności. Ochrona ludności stanowi nadrzędny cel działań podejmowanych przez państwo w celu ochrony ludzi, mienia oraz infrastruktury, częstokroć przy wykorzystaniu narzędzi ekstraordynaryjnych, w tym w ramach zarządzania kryzysowego i działań w sytuacji potrzeby podnoszenia gotowości. Dotychczasowe działania administracji publicznej, służb, inspekcji i straży, w związku z rozproszeniem zadań w kilku aktach prawnych były realizowane rozdzielnie, często dublując rozwiązania z ponoszeniem większych nakładów finansowych. Ustawa wprowadza formę zadaniową przy pełnej integracji i powszechności uczestniczenia w tym procesie. Wyraźnie podkreśla organy właściwe w sprawach ochrony ludności i służby odpowiedzialne za kreowanie rozwiązań w czasie pokoju i czasie wojny.

Ustawa o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej z jednej strony odnosi się do kwestii fundamentalnych, wprowadzając do porządku prawnego pojęcia dotychczas funkcjonujące wyłącznie w środowisku międzynarodowym i przestrzeni akademickiej, jak chociażby „ochrona ludności”, z drugiej zaś strony wprowadza liczne rozwiązania szczegółowe usprawniające dotychczasowe działanie podmiotów odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe. Do najistotniejszych należy zaliczyć skupienie się na fazach zarządzania kryzysowego – reagowania i odbudowy, przez usprawnienie procesu przepływu informacji między organami administracji publicznej, a także przekonstruowanie modelu finansowania w sposób umożliwiający efektywniejsze udzielanie pomocy finansowej osobom poszkodowanym oraz odbudowę zniszczonej lub uszkodzonej infrastruktury, a także bardziej racjonalnego wykorzystania zasobów ludzkich przeszkolonych w dziedzinie ratownictwa.

W ustawie zaproponowano ponadto rozwiązania usprawniające funkcjonowanie państwa w sytuacjach nadzwyczajnego zagrożenia, w tym uwzględniające dodatkowe działania, takie jak wprowadzenie ograniczeń, zakazów i nakazów obowiązujących podmioty ochrony ludności oraz dla osób fizycznych tylko po wprowadzeniu stanu klęski żywiołowej.

Ustawa zakłada także ograniczenie do niezbędnego minimum liczby dokumentów planistycznych, stanowiących częstokroć powielenie zapisów wynikających z innych aktów prawnych, które znalazły już odzwierciedlenie w odrębnych planach. Kontrole i codzienna praktyka ujawniła błędy w tworzeniu i korzystaniu z planów, ponieważ wszystkie podmioty uczestniczące w ochronie ludności opracowują wewnętrzne plany, na podstawie których działają w oparciu o własne zasoby. Proponowane rozwiązanie zintegrowanej bazy danych, wspomagającej proceduralnie działanie administracji wspomaga podejmowanie działań. Za jeden z istotniejszych elementów ustawy należy uznać wzmocnienie roli organów administracji publicznej w celu zwiększenia efektywności działań na rzecz ochrony ludności. Dzięki ustawie wzmocniona zostanie rola Prezesa Rady Ministrów, ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz wojewodów nie tylko w odniesieniu do sfery zarządzania kryzysowego w sytuacji niecierpiącej zwłoki, lecz także ochrony ludności i obrony cywilnej. Doprecyzowana zostanie również rola i zakres zadań pozostałych organów ochrony ludności, zarówno szczebla centralnego jak i na poziomie powiatów i gmin.

W świetle niniejszego projektu Prezes Rady Ministrów będzie odpowiedzialny za ochronę ludności na terytorium RP, a w przypadkach niecierpiących zwłoki odpowiedzialność tę przejmie minister właściwy do spraw wewnętrznych. W związku z tym do zadań Prezesa Rady Ministrów będzie należało m.in. nadzorowanie zadań realizowanych w ramach ochrony ludności oraz podejmowanie działań przewidzianych do realizacji w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej. W celu zapewnienia możliwości efektywnego wykonywania ww. zadań, przy Prezesie Rady Ministrów będzie działać, jako organ wsparcia, Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego (RZZK). Obecnie RZZK, funkcjonujący na gruncie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122), służy wyłącznie do wydawania opinii i doradztwa w zakresie zarządzania kryzysowego, a zatem nie posiada narzędzi do wydawania wiążących rozstrzygnięć w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowej. Niniejszy projekt przewiduje wzmocnienie roli tego gremium z jednoczesnym dookreśleniem jego zadań. W rezultacie proponuje się, aby do zadań RZZK należało: inicjowanie i wsparcie koordynacji działań organów administracji rządowej, instytucji państwowych i służb w zakresie

ochrony ludności, w szczególności w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej, monitorowanie postępów w zakresie przejmowania kontroli nad zaistniałą sytuacją kryzysową, a także dokonywanie oceny rozwoju sytuacji kryzysowej i określanie działań służących reagowaniu na nią. W skład Zespołu będą wchodził: Prezes Rady Ministrów, jako przewodniczący, minister właściwy do spraw wewnętrznych i Minister Obrony Narodowej jako zastępcy przewodniczącego, Przewodniczący Komitetu ds. Bezpieczeństwa Narodowego i Spraw Obronnych i Minister Koordynator Służb Specjalnych, jeśli zostali powołani, Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, Pełnomocnik Rządu do spraw Cyberbezpieczeństwa, jeżeli został powołany, przedstawiciel Prezydenta RP oraz pozostali ministrowie kierujący działami administracji rządowej oraz Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ponadto przewodniczący będzie mógł zapraszać do udziału w posiedzeniach RZZK, na prawach członka, innych przedstawicieli organów administracji rządowej. Projekt przewiduje również, że w sytuacji gdy zaistnieje taka potrzeba, w spotkaniu będą mogły uczestniczyć z głosem doradczym inne osoby. Decyzje podejmowane na forum RZZK będą wiążące dla organów administracji rządowej oraz organów i jednostek organizacyjnych im podległych lub przez nie nadzorowanych, co odnosi się m.in. do decyzji dotyczących uruchamiania Sił Zbrojnych RP w przypadkach niecierpiących zwłoki. Jednocześnie projekt zakłada usprawnienie funkcjonowania RZZK przez uzupełnienie istniejących procedur działania o tryb niecierpiący zwłoki, w tym również z wykorzystaniem najnowszej technologii w dziedzinie łączności w odniesieniu do przekazywania wiążących poleceń. Obsługę organizacyjną prac RZZK zapewni minister właściwy do spraw wewnętrznych, co jest zasadne z uwagi na fakt, że to właśnie ten organ pozostaje odpowiedzialny za koordynowanie, w imieniu Prezesa Rady Ministrów, wszystkich podejmowanych działań w zakresie ochrony ludności.

W dalszej kolejności planuje się wzmocnienie roli i zwiększenie odpowiedzialności ministra właściwego do spraw wewnętrznych, który w przypadkach niecierpiących zwłoki przejmuje odpowiedzialność za ochronę ludności na terytorium RP. Obecnie minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje zarządzanie kryzysowe w sytuacjach niecierpiących zwłoki, a jego zadania są rozproszone w kilku aktach prawnych bez określonych narzędzi, które pozwalałyby mu skutecznie je realizować. W związku z tym niniejszym projektem proponuje się, aby do zadań ministra właściwego do spraw wewnętrznych należało m.in. koordynowanie przedsięwzięć w zakresie ochrony ludności realizowanych przez organy administracji publicznej, tworzenie i utrzymanie zasobów ochrony ludności na obszarze kraju, zapewnienie funkcjonowania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, określanie potrzeb i dysponowanie

środkami finansowymi niezbędnymi do realizacji zadań w zakresie ochrony ludności, a także nadzór nad prawidłowością wydatkowania tych środków będących w dyspozycji wojewodów. Ponadto minister właściwy do spraw wewnętrznych będzie odpowiedzialny za koordynowanie udzielania pomocy doraźnej na obszarze kraju oraz zapewnianie edukacji w zakresie ochrony ludności.

W celu prawidłowego wykonania ww. zadań proponuje się przyznanie Ministrowi SWiA szeregu narzędzi zarówno prawnych, organizacyjnych jak i finansowych, w tym również zadań kontrolnych wobec innych organów administracji rządowej i samorządowej. Jednym z takich narzędzi będzie m.in. przeniesienie spod jurysdykcji Prezesa Rady Ministrów pod nadzór Ministra SWiA Rządowego Centrum Bezpieczeństwa. W związku z tym niniejszy projekt zakłada funkcjonowanie Rządowego Centrum Bezpieczeństwa jako komórki organizacyjnej wyodrębnionej w urzędzie ministra właściwego do spraw wewnętrznych, do której zadań będzie należało przede wszystkim zapewnienie sprawnej wymiany informacji związanych z ochroną ludności, natomiast pozostałe zadania wymagające procesu decyzyjnego zostaną przypisane odpowiednim organom ochrony ludności. W myśl projektowanych przepisów Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, będzie odpowiadało za: koordynowanie wymiany informacji w zakresie ochrony ludności, w tym obsługę w imieniu ministra właściwego do spraw wewnętrznych systemu ostrzegania, alarmowania i powiadamiania ludności o zagrożeniach, realizację współpracy międzynarodowej oraz szkoleń i ćwiczeń z zakresu ochrony ludności, a także prowadzenie wykazów centrów zarządzania kryzysowych oraz punktów kontaktowych utworzonych odpowiednio na poziomie województw, powiatów i gmin.

Konieczne jest przypisanie ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych części zadań odnoszących się do zakresu działania układu pozamilitarnego, tj. w szczególności z zakresu planowania cywilnego i reagowania. Oznacza to w praktyce przejście odpowiedzialności, koordynację i jako nowe zadanie – kontrolę działań organów administracji rządowej i samorządowej w ramach zarządzania kryzysowego oraz stworzenie własnej komórki operacyjnej – służby dyżurnej państwa.

Infrastruktura krytyczna stanowi element składowy troski państwa o bezpieczeństwo obiektów, urządzeń i usług kluczowych. Nie kwestionując zasadności uregulowania przedmiotowej kwestii (wymóg Unii Europejskiej - dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2557 z 14 grudnia 2022 r. w sprawie odporności podmiotów krytycznych i

uchylająca dyrektywę Rady 2008/114/WE), jest zasadnym skorelowanie OIK z dotychczasowymi regulacjami w tym zakresie. W celu zapewnienia ciągłości działania oraz odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa obiektów lub systemów ujętych w wykazie infrastruktury krytycznej plany ochrony infrastruktury krytycznej będą zatwierdzali ministrowie nadzorujący jeden z dziewięciu systemów ujętych w Narodowym Programie Ochrony Infrastruktury Krytycznej. Obiekty i systemy funkcjonujące na podstawie innych aktów prawnych rangi ustawy, które na ich podstawie opracowują inne plany ochrony i ciągłości działania, będą zwolnione z obowiązku posiadania planów ochrony infrastruktury krytycznej i nie będą ujęte w wykazie infrastruktury krytycznej.

Obowiązujące regulacje prawne związane z systemem wykrywania i alarmowania oraz wczesnego ostrzegania o zagrożeniach nie spełniają wymagań społecznych związanych z postępowaniem cywilizacyjnym i technologicznym. Funkcjonujące systemy alarmowe oparte w dużej mierze o przestarzałe syreny dźwiękowe przekazujące komunikaty w formie sygnału ostrzegawczego nie wypełniają oczekiwań obywateli i nie są rozpoznawalne przez większość społeczeństwa.

Podejmowane są wprawdzie inicjatywy związane z unowocześnieniem tych form powiadamiania przez organy nimi zarządzające, lecz brak funduszy w dużej mierze ogranicza te działania. Poczyniono również pewne kroki w kierunku rozwoju systemów powiadamiania obywateli przez różnego rodzaju aplikacje mobilne instalowane na telefony komórkowe oraz systemy powiadamiania SMS, jednak i ten obszar nie został w pełni uregulowany ustawowo. Zasadniczą ideą przedmiotowej regulacji jest ustawowe zdefiniowanie i uporządkowanie systemów ostrzegania, alarmowania i powiadamiania ludności opartych na nowoczesnych systemach przekazu za pośrednictwem urządzeń mobilnych, jak również możliwość rozwoju systemów tradycyjnych opartych na syrenach alarmowych i urządzeniach nagłaśniających. Ustawa precyzyjnie określa odpowiedzialnych za utrzymanie sprawności systemów ostrzegania i alarmowania na poszczególnych szczeblach administracji począwszy od poziomu gminy, kończąc na poziomie krajowym. Ponadto instrumenty finansowe ujęte w niniejszym akcie prawnym, pozwolą organom ochrony ludności zarówno na utrzymanie już posiadanych systemów, jak również na znaczący ich rozwój funkcjonalny, jak i technologiczny.

Niniejsza regulacja skoreluje i usystematyzuje kwestie i role organów ochrony ludności odpowiedzialnych za rozpoznanie zagrożenia, ostrzeganie, alarmowanie oraz powiadamianie

ludności, unormuje prawnie niniejsze obszary, jak również w znaczący sposób pozwoli na unifikację już posiadanych systemów ostrzegania i powiadamiania zarówno pod względem funkcjonalnym, jak i techniczno-teleinformatycznym.

Projekt zakłada przejęcie przez Ministra SWiA nadzoru nad organizacją i funkcjonowaniem Krajowego Systemu Ostrzegania i Alarmowania. Minister właściwy do spraw wewnętrznych oprócz narzędzia, jakim jest Regionalny System Ostrzegania (RSO), otrzyma uprawnienie – aktualnie zarezerwowane dla Dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa w ramach tzw. ALERTU RCB – do informowania społeczeństwa o zagrożeniach za pośrednictwem krótkich wiadomości tekstowych (SMS). Ponadto, po raz pierwszy w polskim ustawodawstwie wprowadza się usługę Cell Broadcast jako jeden z najefektywniejszych sposobów informowania ludności o zagrożeniach.

Ponadto, celem zapewnienia systematycznego nadzoru nad dostępnymi siłami i środkami możliwymi do wykorzystania przy realizacji zadań z zakresu ochrony ludności, minister właściwy do spraw wewnętrznych będzie prowadził w systemie teleinformatycznym Krajowy System Informacji o Zasobach Ochrony Ludności (SI OMNIBUS). Narzędzie to, stanowiące jednolity system teleinformatyczny, pozwoli na sprawne zarządzanie, a także bieżące weryfikowanie dostępnego personelu, stanu sił i środków posiadanych na wszystkich poziomach administracji od centralnych organów ochrony ludności począwszy, a na gminach skończywszy. W rezultacie SI OMNIBUS będzie zawierał rejestr sprzętu i środków przeznaczonych do ochrony ludności będących w dyspozycji poszczególnych organów ochrony ludności, rejestr dodatkowego sprzętu i środków możliwych do ewentualnego wykorzystania w przypadku potrzeby podniesienia gotowości, a także wykaz sił do użycia w takich sytuacjach oraz procedury działania. Wszystkie organy ochrony ludności, z wyłączeniem Prezesa Rady Ministrów, będą obowiązane do aktualizacji w SI OMNIBUS informacji na temat posiadanych zasobów w ww. zakresach. Dane z SI OMNIBUS będą udostępnione wszystkim organom ochrony ludności w zakresie realizowanych ustawowych zadań w sprawach ochrony ludności i po spełnieniu warunków, tj. posiadania odpowiednio zabezpieczonych urządzeń telekomunikacyjnych oraz odpowiednich zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych uniemożliwiających dostęp do tego systemu osobom nieuprawnionym. W uzasadnionych przypadkach minister właściwy do spraw wewnętrznych będzie mógł udostępnić dane z SI OMNIBUS innym organom administracji publicznej, jeżeli specyfika lub zakres wykonywanych przez nich zadań będą uzasadniały uzyskanie tego rodzaju informacji.

Prezes Rady Ministrów określi na poziomie rozporządzenia szczegółowy zakres informacji przekazywanych do SI OMNIBUS oraz tryb ich aktualizacji.

W projekcie przewiduje się również wyposażenie ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz wojewodów w kompetencje nadzorcze w odniesieniu do stanu posiadanych sił i środków na poszczególnych poziomach administracji. W przypadku bowiem stwierdzenia ich niedoboru na obszarze danego województwa minister właściwy do spraw wewnętrznych będzie mógł wydać wojewodzie polecenie odpowiedniego ich uzupełnienia w ciągu 14 dni od dnia otrzymania tego polecenia. W analogicznej sytuacji wojewoda będzie mógł wydać staroście zalecenie uzupełnienia. Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami starosta w takim wypadku jest obowiązany w terminie 14 dni od dnia otrzymania zalecenia do poinformowania wojewody o sposobie wykonania tego zalecenia, a w przypadku stwierdzenia braku możliwości jego wykonania, do niezwłocznego przedstawienia informacji w tej sprawie.

Ponadto wojewoda będzie uprawniony do zarządzenia kontroli m.in. w zakresie stanu posiadanych sił i środków wykazanych w SI OMNIBUS przez starostów i wójtów. Kontrolę będzie przeprowadzał upoważniony pracownik urzędu wojewódzkiego, któremu będzie udostępniana wszelka niezbędna dokumentacja świadcząca o istnieniu na terenie danego powiatu lub gminy sił i środków do ochrony ludności wskazanych w SI OMNIBUS, w tym również dostęp do miejsc, w których te siły i środki się znajdują. Przedmiotem kontroli będzie również stan zabezpieczenia urządzeń telekomunikacyjnych pozwalający na przetwarzanie informacji dostępnych w SI OMNIBUS. Z przeprowadzonej kontroli organ kontrolujący sporządza protokół, w którym będą zawarte m.in. ustalenia i wnioski oraz zalecenia mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości wraz z terminem ich realizacji. Konsekwentnie zostanie również doprecyzowana rola innych ministrów oraz wojewodów, w tym ich kompetencje nadzorcze wobec wykonywanych zadań w zakresie ochrony ludności, zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej przez organy i podmioty ochrony ludności działające na terenie województwa, powiatu i gminy.

Do zadań pozostałych ministrów kierujących działami administracji rządowej w zakresie ochrony ludności będzie należeć w szczególności koordynowanie przedsięwzięć z tego zakresu realizowanych przez podmioty podległe i nadzorowane oraz planowanie potrzeb dotyczących zapewnienia środków finansowych niezbędnych do realizacji zadań w zakresie ochrony ludności przez te podmioty. Dodatkowo ministrowie będą odpowiedzialni za zapewnienie edukacji w zakresie ochrony ludności, w tym szkoleń dla podmiotów ochrony

ludności oraz organizowanie lub udział w ćwiczeniach przygotowujących te podmioty do działania w przypadku wystąpienia zagrożenia. Ponadto ministrowie będą odpowiadać za prowadzenie wymiany i analizy informacji, w tym pochodzących z systemów monitorowania zagrożeń. Głównym zadaniem wojewody będzie koordynowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony ludności, w tym krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, realizowanych przez organy administracji rządowej i samorządowej działające w województwie, podporządkowane, podległe i nadzorowane jednostki organizacyjne oraz przedsiębiorców, dla których jest organem założycielskim, a także przez organizacje społeczne oraz przedsiębiorców niebędących jednostkami organizacyjnymi podporządkowanymi, podległymi lub nadzorowanymi przez niego w województwie. Ponadto wojewoda będzie odpowiadać za zapewnienie przepływu informacji w zakresie ochrony ludności, określanie potrzeb i dysponowanie środkami finansowymi niezbędnymi do realizacji zadań ochrony ludności, w tym obsługę środków finansowych w ramach udzielania pomocy doraźnej. Wojewoda będzie sprawować także nadzór nad prawidłowością wydatkowania środków finansowych przez administrację samorządową w zakresie ochrony ludności oraz odpowiadać za tworzenie i utrzymywanie zasobów ochrony ludności dla województwa w tym sprzętu i materiałów. Samorząd terytorialny z kolei będzie realizował takie zadania jak: zapewnienie przepływu informacji w zakresie ochrony ludności, nadzorowanie społecznych podmiotów ratowniczych wykonujących zadania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz zapewnienie realizacji działań ratowniczych prowadzonych w zakresie ochrony ludności na poziomie powiatu, w tym działań dotyczących ewakuacji ludności, zabezpieczenia mienia i dóbr kultury. Do zadań samorządu terytorialnego będzie należeć ponadto tworzenie i utrzymanie zasobów ochrony ludności, w tym powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych przeznaczonych dla osób poszkodowanych lub ewakuowanych, a także podejmowanie działań związanych z zabezpieczeniem zabytków przed skutkami powstałych zagrożeń. Do istotnych obszarów samorządu w obszarze ochrony ludności zaliczyć można także planowanie potrzeb w zakresie środków finansowych i materiałowych niezbędnych do realizacji zadań oraz współdziałanie w organizacji i utrzymaniu powiatowego centrum zarządzania kryzysowego usytuowanego przy powiatowym centrum koordynacji ratownictwa Państwowej Straży Pożarnej. Poprawa efektywności działań i przepływu informacji między organami ochrony ludności zostanie osiągnięta m.in. przez wprowadzenie do porządku prawnego standardu wyposażenia centrów zarządzania kryzysowego i punktów kontaktowych, w tym także w zakresie stosowania jednolitych narzędzi teleinformatycznych i zapewnienia

minimalnej obsługi osobowej oraz wykorzystania na poziomie jednostek samorządu terytorialnego stanowisk kierowania komendantów powiatowych Państwowej Straży.

W projekcie uwzględniono również przepisy umożliwiające użycie w sytuacji kryzysowej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do wykonywania zadań z zakresu ochrony ludności. W przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowej, gdy użycie innych sił i środków jest niemożliwe lub może okazać się niewystarczające i o ile inne przepisy nie stanowią inaczej, Minister Obrony Narodowej, na wniosek ministra kierującego działem administracji – sprawy wewnętrzne lub wojewody, będzie mógł przekazać do ich dyspozycji oddziały lub pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. W takim przypadku siły te będą pozostawały pod dowództwem przełożonych służbowych.

Jednocześnie projekt przewiduje możliwość wprowadzenia, w zależności od skali i stopnia zagrożenia, stanów podniesionej gotowości operacyjnej podmiotów ochrony ludności, tj. stanu pogotowia lub stanu zagrożenia. Stan pogotowia, jako stan niższy, będzie mógł wprowadzić w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw wewnętrznych albo wojewoda – w zależności od wielkości obszaru, którego ta sytuacja dotyczy – na okres nie dłuższy niż 30 dni, w sytuacji jeżeli, z uwagi na niekorzystne okoliczności wywołane działaniami sił natury lub działalnością człowieka, zachodzi potrzeba podniesienia gotowości operacyjnej organów administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych realizujących zadania w zakresie ratownictwa i ochrony ludności.

O swej decyzji minister właściwy do spraw wewnętrznych albo wojewoda niezwłocznie poinformuje odpowiednio Prezesa Rady Ministrów albo ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Przedłużenie stanu pogotowia będzie mogło nastąpić po uzyskaniu w tej sprawie zgody Prezesa Rady Ministrów, w przypadku gdy decyzję podejmuje minister właściwy do spraw wewnętrznych albo ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w przypadku stanu pogotowia wprowadzonego przez wojewodę. Stan pogotowia będzie obowiązywać organy administracji rządowej i samorządowej działające w województwie, podległe i nadzorowane przez wojewodę jednostki organizacyjne, a także organizacje pozarządowe realizujące zadania w zakresie ratownictwa i ochrony ludności w zakresie wskazanym odpowiednio przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo wojewodę, a w przypadku rozporządzenia wydawanego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych stan pogotowia może obowiązywać również pozostałe organy administracji rządowej w zakresie uzgodnionym z Prezesem Rady Ministrów.

Drugim stanem podniesionej gotowości jest stan zagrożenia, który wprowadza w drodze rozporządzenia, Prezes Rady Ministrów w przypadku, gdy wprowadzenie stanu pogotowia jest niewystarczające i konieczne jest podjęcie przez organy administracji publicznej dodatkowych działań. Stan zagrożenia, analogicznie jak stan pogotowia, będzie mógł być wprowadzony na całym terytorium Polski lub jej części na okres nie dłuższy niż 30 dni. O jego wprowadzeniu Prezes Rady Ministrów niezwłocznie informuje Prezydenta RP oraz Marszałków Sejmu i Senatu.

Mając na uwadze, że obecnie brak jest szczególnych instrumentów działania dla poszczególnych uczestników systemu zarządzania kryzysowego, w projekcie przewiduje się wprowadzenie, w zależności od stopnia zagrożenia i poziomu podniesionej gotowości, odpowiednich narzędzi reagowania z przypisaną odpowiedzialnością podmiotową za ich implementację i efektywność. W związku z tym proponuje się przyznanie możliwości wydawania przez Prezesa Rady Ministrów, ministrów oraz wojewodów poleceń, wynikających z obowiązywania stanu zagrożenia lub stanu klęski żywiołowej oraz w celu odpowiedniego przeciwdziałania zaistniałemu zagrożeniu lub skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia. Polecenia Prezesa Rady Ministrów oraz ministrów będą obowiązywały organy administracji rządowej, państwowe osoby prawne, organy samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne oraz samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, a także inne podmioty, w szczególności osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz przedsiębiorców. Natomiast wojewoda będzie mógł wydawać polecenia: organom administracji rządowej działającym w województwie, państwowym osobom prawnym, organom samorządu terytorialnego, samorządowym osobom prawnym oraz samorządowym jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej.

Proponowany niniejszym projektem mechanizm wydawania i wykonywania poleceń, w tym również wynikających z tego tytułu zadań, jest wzorowany na rozwiązaniach przyjętych w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.), które okazały się skuteczne w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią wirusa COVID-19.

Celem zachowania spójności i przejrzystości działań państwa w przedmiotowym zakresie w projekcie uwzględniony został również trzeci ze stanów nadzwyczajnych

określonych w Konstytucji RP, tj. stan klęski żywiołowej. Przyjęte w odniesieniu do niego rozwiązania, stanowiące realizację unormowań konstytucyjnych, zostaną oparte na przepisach obecnie obowiązującej ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej i ją zastąpią. Istotą projektowanych rozwiązań jest rozpoczęcie postrzegania stanu klęski żywiołowej jako instrumentu pozwalającego na zapewnienie skutecznego funkcjonowania organów państwa różnego szczebla w sytuacjach nadzwyczajnych, w przypadku wyczerpania się możliwości ich działania w warunkach podwyższonej gotowości. Stan klęski żywiołowej może wprowadzić Rada Ministrów z inicjatywy własnej lub na wniosek wojewody. Rozporządzenie w tym zakresie będzie określało przyczyny, datę wprowadzenia oraz obszar i czas trwania stanu klęski żywiołowej, a także wskazywało rodzaje niezbędnych ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela, dopuszczone niniejszą ustawą. Informacja na ten temat będzie natychmiast podawana do publicznej wiadomości, zarówno przez publikację w Dzienniku Ustaw zgodnie z przepisami o ogłaszaniu aktów normatywnych, rozplakatowanie w miejscach publicznych lub w sposób zwyczajowo przyjęty na danym obszarze, jak również przez zobowiązanie wydawców dzienników lokalnych i ogólnopolskich oraz nadawców programów radiowych i telewizyjnych do nieodpłatnego przedstawienia komunikatu w tym zakresie. Działania prowadzone w stanie klęski żywiołowej koordynują ustawowo wskazane organy ochrony ludności, zależnie od wielkości obszaru, na którym wprowadzono ten stan. W przypadku niezdolności do koordynowania lub niewłaściwego koordynowania tych działań uprawnienia te mogą zostać zawieszono i przekazane wyznaczonemu do tego pełnomocnikowi. W skrajnych przypadkach nieradzenia sobie z sytuacją oraz odmowy współpracy z innymi podmiotami administracji publicznej koordynacja następuje przez powołanego pełnomocnika. Utrzymano zostanie także przepis wskazujący uczestnictwo poszczególnych służb oraz innych właściwych w tych sprawach państwowych urzędów, agencji, inspekcji i straży w realizacji zadań mających na celu zapobieganie skutkom klęski żywiołowej lub ich usuwanie.

Analogicznie projektodawca utrzymuje obowiązujące na gruncie ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej przepisy przewidujące możliwość wprowadzenia szczegółowo określonych ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela w sytuacji obowiązywania stanu klęski żywiołowej.

Rozdział ustawy poświęcony został Krajowemu Systemowi Ratowniczo-Gaśniczemu (KSRG), zagadnienie uregulowane dotąd rangą rozporządzenia Ministra SWiA. W powyższym kontekście Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy zostanie dostosowany do wymogów nowych

uregulowań prawnych w zakresie ochrony ludności, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania systemu zarówno w czasie pokoju, jak i czasie wojny. Nastąpi wyraźne zbliżenie tego systemu z samorządem terytorialnym, natomiast działania w ramach tworzenia punktów kontaktowych i centrów zarządzania kryzysowego ułatwią, m.in. w oparciu o infrastrukturę Państwowej Straży Pożarnej (PSP) rozwiązania, integrując i ujednolicając wspólne działania administracji rządowej i samorządowej. Istotny nacisk zostanie położony na współdziałanie z innymi systemami, w tym systemem Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM) oraz na jasne określenie roli podmiotów odpowiedzialnych za dowodzenie akcją ratowniczą i podmiotów z nimi współpracujących. Istotnym wsparciem dla PRM będzie pomoc w realizacji zadań związanych z transportem medycznym przez PSP i OSP i prowadzenie medycznych działań ratowniczych, które będzie dysponować docelowo stosownym potencjałem (ambulanse) do realizacji tych zadań. Dookreślona zostanie także kwestia współzależności pomiędzy poszczególnymi systemami i podmiotami funkcjonującymi w ramach systemu. Akcją będzie dowodzić, w zależności od zagrożenia, przedstawiciel danej służby/formacji.

Ustawa wprowadza regulacje umożliwiające zwiększenie bezpieczeństwa ludności w obliczu współczesnych zagrożeń, w warunkach pokojowych, jak i w przypadku działań wojennych. Regulacja stanowi między innymi podstawę dla realizacji zadań ochrony ludności z chwilą ogłoszenia jednego ze stanów nadzwyczajnych i w czasie wojny (**obrona cywilna**), zastępując dotychczasowe rozwiązania prawne. W tym przypadku, ochrona ludności realizuje zadania obrony cywilnej. Za organizację zadań obrony cywilnej będzie odpowiadać minister właściwy do spraw wewnętrznych. Projekt ustawy przewiduje w związku z tym wzmocnienie ratownictwa medycznego realizowanego przez krajowy system ratowniczo-gaśniczy. Obecnie, podmioty KSRG współdziałają z systemem PRM zapewniając wyjazdowość jako uzupełnienie dostępności zespołów w przypadku braku zasobów PRM. Jednak odbywa się to z dużymi ograniczeniami, bez uwzględnienia stanów nadzwyczajnych, w których szczególnie podmioty KSRG powinny posiadać możliwości maksymalnego ich wykorzystania przy udzielaniu pomocy w stanach nagłego zagrożenia życia. Projekt ustawy zakłada przez wyposażenie w ambulanse KSRG możliwość transportu poszkodowanych do najbliższego Szpitalnego Oddziału Ratunkowego (SOR), a także podwyższenie kwalifikacji ratowniczych, w celu zwiększenia zdolności ratowniczej, tym samym uprawnień ratowników. Biorąc pod uwagę rozmieszczenie jednostek ochrony przeciwpożarowej, program ambulansu w każdej gminie na bazie PSP i OSP wydaje się najlepszym kierunkiem, w szczególności tworzonych formacji obrony cywilnej i ograniczeń PRM w stanach nadzwyczajnych. Projekt w związku z tym rozszerza program

szkoleń w zakresie uzyskiwania uprawnień dla kierowców kat. „C” prawa jazdy, zwiększenie pojazdów do szkoleń, a także urealnienie kosztów ich eksploatacji. Wyliczenia dokonano na podstawie obecnych, wyższych stawek. Zatem rozwiązania i koszty przyjęte w projekcie są również bieżącą aktualizacją dotychczasowych programów w ramach m.in. ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 194, z późn. zm.). Są też one koniecznością wsparcia PSP w ponoszeniu dużych kosztów obecnych już działań podczas pandemii oraz pomocy humanitarnej, realizowanej przez te zasoby.

Proponowane regulacje konsekwentnie korelują z przepisami ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512, gdzie obrona cywilna stanowi komponent spraw wewnętrznych przypisanych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych).

Organami właściwymi w sprawach obrony cywilnej, w myśl ustawy, są minister właściwy do spraw wewnętrznych, wojewoda oraz organy samorządu terytorialnego. Będą oni realizowali zadania ochrony ludności, a ponadto będą odpowiedzialni za utrzymanie i ochronę zasobów niezbędnych do wykonywania zadań obrony cywilnej, zaspokajania potrzeb ludności dotyczących zbiorowej ochrony, zaopatrzenia w niezbędne do zabezpieczenia potrzeb życiowych środki pierwszej potrzeby, w tym żywność, wodę, energię, odzież, podstawowe warunki sanitarne, a także prowadzenia działań planistycznych i organizacyjnych w celu przygotowania urzędu i formacji obrony cywilnej do wykonywania zadań obrony cywilnej czasu wojny i klęski żywiołowej. Ustawa stanowi o powszechnym charakterze tych zadań, co do tej pory nie było wyraźnie określone.

Przewidziane w projekcie zmiany w zakresie systemu powiadamiania ratunkowego mają wzmocnić możliwości centrów powiadamiania ratunkowego (CPR) w zakresie znacząco zwiększonej liczby zgłoszeń kierowanych do numerów alarmowych w czasie zdarzeń o charakterze nagłym, np. gwałtownych zjawisk pogodowych. Projekt zakłada zmiany w organizacji pracy operatorów numerów alarmowych, a także dostosowane do tego zwiększenie wydajności systemu teleinformatycznego CPR.

Projekt przewiduje również zmiany w odniesieniu do infrastruktury krytycznej, w tym proponuje uporządkowanie na gruncie ustawowym, kwestii związanych z zapewnieniem jej właściwej ochrony. Należy zauważyć, że infrastruktura krytyczna jest z mocy ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2021 r. poz. 1995) ujęta w ewidencji

obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie, a zatem jej ochrona podlega reżimowi tej ustawy, na co składa się m.in. obowiązek zapewnienia ustawowo określonych form zabezpieczenia. Operatorzy infrastruktury krytycznej, w myśl projektowanych rozwiązań, będą zatem odpowiedzialni przede wszystkim za zapewnienie funkcjonalności, ciągłości działań i integralności infrastruktury krytycznej, m.in. przez bieżące gromadzenie informacji o możliwości wystąpienia zagrożeń dla infrastruktury krytycznej oraz opracowanie stosownych procedur do wykorzystania w takich przypadkach celem zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej oraz ewentualnego szybkiego jej odtwarzania. Mając na uwadze, że przewidziany obecnymi przepisami ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym obowiązek opracowania planu ochrony infrastruktury krytycznej w znacznym stopniu powiela się z obowiązkiem przygotowania analogicznego dokumentu przewidzianego ustawą z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, projekt zakłada usystematyzowanie działań również i w tym przedmiocie, odpowiednio redukując zakres dokumentacji wynikającej z konieczności zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej. W rezultacie operator infrastruktury krytycznej będzie obowiązany do przedłożenia, uzgodnionego z ustawowo wskazanymi organami planu zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej do zatwierdzenia ministrowi, we właściwości którego znajduje się system, w skład którego wchodzi dany obiekt, urządzenie, instalacja lub usługa. W przypadku braku takiego uzgodnienia, plan ten będzie przedkładany wraz z protokołem rozbieżności. Minister, we właściwości którego znajduje się sektor, który obejmuje infrastruktura krytyczna, po rozpatrzeniu ewentualnych rozbieżności, będzie zatwierdzał przedłożony plan albo odmawiał jego zatwierdzenia. Obecnie, na mocy ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, wszelka tego typu dokumentacja, niejednokrotnie z pominięciem właściwych w tej sprawie ministrów, jest przedkładana do zatwierdzenia bezpośrednio Dyrektorowi RCB.

Celem zwiększenia poziomu ochrony infrastruktury krytycznej proponuje się zwiększenie powiązania tej kwestii z działaniami przewidzianymi w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632), m.in. przez zobowiązanie operatorów infrastruktury krytycznej do podejmowania przedsięwzięć wynikających z wprowadzonego stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP, przy jednoczesnym usprawnieniu procedury ich uruchomienia. Projekt przewiduje, że w przypadku niecierpiącym zwłoki stosowne wnioski i opinie w tej sprawie będą mogły być przekazywane ze skutkiem wiążącym również ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji

elektronicznej lub za pomocą innych środków łączności. Wnioski i opinie w sprawie wprowadzenia stopni alarmowych będą mogły być rozpatrywane i podejmowane ze skutkiem wiążącym także ustnie podczas posiedzeń Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Zmiana regulacji unijnych (wprowadzenie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2557 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie odporności podmiotów krytycznych i uchylająca dyrektywę Rady 2008/114/WE (CER) (Dz. Urz. UE L 333/164 z dn. 27.12.2022 r.) w zakresie zmiany podejścia do infrastruktury krytycznej z obiektowego na usługowy, systemowego na sektorowy, ustanowienie nowych kryteriów wyłaniania podmiotów krytycznych i usług kluczowych, a co za tym idzie ponownego wyłonienia infrastruktury krytycznej wymaga zmiany regulacji na poziomie krajowym. Ustawodawca dostosowuje przepisy krajowe do unijnych jednocześnie stwarza możliwość stosowania obowiązujących regulacji w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej względem obecnie wyłonionej infrastruktury krytycznej do czasu implementacji tej dyrektywy w zakresie identyfikowania podmiotów krytycznych dla określonych sektorów i podsektorów, to jest do dnia 17 lipca 2026 roku. Takie rozwiązanie pozwoli na zapewnienie ciągłości działania obecnie wyłonionej infrastruktury krytycznej i utrzymanie wypracowanego poziomu odporności, niwelując jednocześnie potencjalnie negatywne skutki jakie niesie proces ponownego wyłaniania infrastruktury krytycznej spowodowany zmianą systemowego podejścia do tego obszaru.

Jednym z istotnych elementów porządkujących przestrzeń ochrony ludności jest zmniejszenie liczby dokumentów planistycznych. Zmiana przewiduje rezygnację z niefunkcjonalnych planów zarządzania kryzysowego wszystkich szczebli administracji publicznej, a także Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej. Planowanie będzie oparte w dużej mierze o istniejące (bądź wymagające opracowania) procedury reagowania w danej sytuacji. Takimi dokumentami planistycznymi są np. plany operacji czy podoperacji, a także plany awaryjne, ratownicze i inne wynikające z odrębnych przepisów. Aktualnie plany zarządzania kryzysowego nie stanowią wartości dodanej – w sytuacji potrzeby podjęcia realnych działań nie są wykorzystywane.

Ustawa kompleksowo odnosi się do kwestii zapewnienia środków finansowych na szeroko pojęte działania w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej. Planuje się począwszy od 2024r. każdego roku na ten cel przeznaczać kwotę nie niższą niż 0,1 % Produktu Krajowego Brutto ustaloną w oparciu o wartość określaną w obwieszczeniu Prezesa Głównego Urzędu

Statystycznego wydawanym na podstawie art. 5 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o sposobie obliczania wartości rocznego produktu krajowego brutto (Dz. U. z 2021 r. poz. 151), według stanu na dzień 31 sierpnia.

Jednocześnie planuje się rezygnację z utrzymywania rezerwy celowej przeznaczonej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych i wydatkowanie oddzielnie środków na obronę cywilną.

W celu realizacji przedmiotowego zadania powstanie Państwowy Fundusz Ochrony Ludności. 50% środków finansowych zgromadzonych na koncie ww. Funduszu będzie do dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych, a 50 % do dyspozycji wojewodów.

Zaproponowane rozwiązanie pozwoli nie tylko na zapewnienie finansowania zadań z zakresu ochrony ludności na oczekiwanym poziomie, ale, co równie ważne, na usprawnienie i skrócenie czasu dostarczenia niezbędnej pomocy poszkodowanym – z uwagi na fakt, że minister właściwy do spraw wewnętrznych i do spraw administracji publicznej nie będzie realizował zadań z zakresu pomocy osobom poszkodowanym w wyniku działań sił natury, tak jak to ma miejsce obecnie. Kwestia doraźnego wsparcia finansowego będzie w gestii samorządów i wojewodów, którzy będą posiadali środki na ten cel z tego Funduszu. Poszkodowana rodzina o jednorazową pomoc finansową (do 10 tys. zł) w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych będzie wnioskowała do wojewody za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta miasta), natomiast pomoc finansową do 300 tys. zł na remont, odbudowę budynku/lokalu mieszkalnego bezpośrednio do wojewody. Kwoty, o których mowa wyżej, będą objęte waloryzacją. Regulacja zakłada również, że zadania będą mogły być realizowane we wszystkich fazach zarządzania kryzysowego, co pozwoli na rozwianie wątpliwości interpretacyjnych w zakresie zasadności wydatkowania środków (niejednokrotnie zakłada się, że środki mogą być wydatkowane wyłącznie na fazę reagowania).

Projekcja środków w funduszach wojewódzkich odbywałaby się według algorytmu: $0,05\% \text{ Produktu Krajowego Brutto z roku budżetowego} \times \text{„WL”}$, gdzie: „WL” – Wskaźnik Ludności wynosi iloraz liczby ludności w województwie w stosunku do całkowitej liczby ludności kraju. Do określenia liczby ludności stosuje się dane Głównego Urzędu Statystycznego z drugiego roku wstecz poprzedzającego dany rok budżetowy. Ponadto przewiduje się udzielanie pomocy rzeczowej dla rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego.

Zadania gmin, powiatów i województw zostały określone w niniejszym projekcie ustawy i powinny mieć zapewnione finansowanie w swoich budżetach. Wojewoda będzie mógł wspierać samorząd gminny i powiatowy w realizacji zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, dotyczących: odbudowy infrastruktury technicznej, pomocy bezpośredniej dla ludności, utrzymania systemów ostrzegania i alarmowania, obiektów zbiorowej ochrony, tworzenia zasobów ochrony ludności i innych zadań będących w jego kompetencji, przekazując im odpowiednie środki rzeczowe lub finansowe na ich wykonanie.

Środki z celowego Państwowego Funduszu Ochrony Ludności w gestii ministra właściwego do spraw wewnętrznych dałyby możliwość reagowania na poważne zdarzenia o charakterze klęsk żywiołowych (np.: prowadzenie akcji ratunkowych, odbudowę zniszczonej infrastruktury publicznej), jak również możliwość właściwego przygotowania na sytuacje kryzysowe (planowanie, szkolenia, system ostrzegania i alarmowania ludności, odtworzenie i doposażenie w sprzęt i środki, w tym systemy teleinformatyczne oraz budowę, rozbudowę, modernizację obiektów ochronnych lub przystosowanie innych obiektów i budynków przeznaczonych do ochrony ludności).

W projekcie przewidziano regulacje zapewniające możliwość zakupów i modernizacji zasobów ochrony ludności, m.in. sprzętu na odbudowę lub wsparcie działań ratowniczych i zamówienie usług związanych z tymi działaniami z pominięciem przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710). Sytuacja taka dotyczy przypadków nagłych, nieprzewidywalnych i wymagających podjęcia natychmiastowej interwencji w celu ratowania zdrowia, życia lub mienia znacznych rozmiarów. W takich przypadkach wyłączenie ze stosowania ww. ustawy jest konieczne, ponieważ, nawet nadzwyczajny tryb realizacji zamówienia publicznego, o którym mowa w ww. ustawie, np. negocjacje bez ogłoszenia lub tryb z wolnej ręki, nie gwarantują osiągnięcia ww. założenia. Warunkiem możliwości wykorzystania takiego nadzwyczajnego środka jest wprowadzenie stanu zagrożenia oraz powiadomienia Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Jednocześnie regulacja przewiduje udział jednostek samorządu terytorialnego w finansowaniu zadań własnych w obszarze ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym planowanie potrzeb w zakresie środków finansowych niezbędnych do realizacji niniejszych przedsięwzięć, w uchwalanym budżecie gminy, powiatu i samorządu województwa, w kwocie nie mniejszej niż 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki

inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Niniejsza regulacja zapewni możliwość finansowania działań we wszystkich 4 fazach zarządzania ochroną ludności oraz utrzymanie i wzmocnienie niezbędnego potencjału.

Niniejsza ustawa przełamuje wieloletni impas w obszarze ochrony ludności, obrony cywilnej, zarządzania kryzysowego i krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego umożliwiając dalszą integrację przepisów unijnych i międzynarodowych z krajowymi. Ponadto ustawa zawiera szereg nowych rozwiązań i narzędzi umożliwiających skuteczne zarządzanie wszystkimi dostępnymi zasobami na rzecz ochrony ludności w Polsce zarówno w czasie pokoju, stanów nadzwyczajnych, jak i w czasie wojny.

Ustawa wykorzystuje dotychczasowe analizy, wnioski z kontroli i działań, a także badania naukowe w tym zakresie, uwzględniając dotychczasowe struktury administracji publicznej i zasoby służb z doprecyzowaniem integracji wspólnych zadań.

Ponadto dotychczasowa pomoc dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych była udzielana w formie zasiłków celowych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901) na mocy projektowanej ustawy o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej uchylone zostaną przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W miejsce zasiłków celowych osoby poszkodowane otrzymają pomoc finansową, o której mowa w projektowanej ustawie.

Ponadto w ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej uchyla się w art. 6 pkt 4b i 4c. Dotychczas dział administracji publicznej obejmował sprawy: przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych i innych podobnych zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu oraz usuwania skutków klęsk żywiołowych i innych podobnych zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu. Projektowana ustawa przenosi te sprawy do działu sprawy wewnętrzne.

Projektowane w art. 145 zmiany do ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (u.o.o.m.) mają na celu zwiększenie skuteczności działań w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej. Należy zauważyć, że podmioty podlegające obowiązkowej ochronie na mocy u.o.o.m., to obiekty infrastruktury krytycznej oraz inne obszary, obiekty i urządzenia ważne dla interesów i funkcjonowania Państwa, w tym istotne ze strategicznego punktu

widzenia węzły komunikacyjne, jak np. porty morskie czy lotnicze. W związku z tym zasadne jest wprowadzenie rozwiązań zmierzających do zapewnienia adekwatnych w kontekście aktualnych zagrożeń narzędzi umożliwiających podniesienie standardów ich zabezpieczenia oraz usprawnienie podziału obowiązków w tym przedmiocie.

Proponowane w art. 160 rozwiązania zakładające wprowadzenie zmian do ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (u.d.a.) wynikają bezpośrednio z konieczności wzmocnienia powiązania ochrony infrastruktury krytycznej z systemem antyterrorystycznym. Przykładem tego jest choćby propozycja zmiany w art. 4 u.d.a. umożliwiająca wydawanie przez Szefa ABW poleceń właścicielom i posiadaczom infrastruktury krytycznej w przypadku wystąpienia tzw. fałszywych alarmów o podłożeniu materiałów wybuchowych. Z kolei zmiany do art. 16 i 17 u.d.a. mają na celu, odpowiednio, uwzględnienie właścicieli infrastruktury krytycznej wśród podmiotów realizujących przedsięwzięcia przewidziane w poszczególnych stopniach alarmowych, jak również wprowadzenie cyklicznej oceny zagrożenia infrastruktury krytycznej podczas obowiązywania tych stopni.

Projektowane zmiany mają więc – co do zasady – służyć przeciwdziałaniu zagrożeniom o charakterze terrorystycznym wobec obiektów ważnych dla funkcjonowania państwa, które – w kontekście wzrostu zagrożenia terroryzmem w Europie – stanowią potencjalny cel ataku.

Propozycja ustawy przewiduje dodanie regulacji umożliwiającej wykorzystanie technologii Cell Broadcast do przekazywania ostrzeżeń o sytuacjach kryzysowych na telekomunikacyjne urządzenia mobilne.

Technologia Cell Broadcast jest zdefiniowana przez komitet GSM ETSI oraz 3GPP i jest częścią standardów 2G, 3G, 4G LTE i 5G. Dostęp do powiadomień Cell Broadcast domyślnie nie wymaga żadnych działań po stronie użytkownika końcowego. Dystrybucją komunikatów zostaną objęte zarówno aktualnie sprzedawane urządzenia jak i te, które są już w użytku. Odbierania komunikatów nie wymaga instalacji, konfiguracji ani umiejętności obsługi aplikacji mobilnych. Powiadomieniami zostaną objęte także osoby podróżujące, które tymczasowo znajdują się na terenie Polski. Komunikaty w technologii Cell Broadcast są efektywnie dostarczane również w przypadku dużego punktowego obciążenia sieci (podczas np. imprez masowych albo zgromadzeń publicznych) oraz w sytuacji, gdy użytkownik

dysponuje słabym zasięgiem sieci mobilnej albo wykorzystał swój pakiet transferu danych, ponieważ technologia ta nie wymaga w ogóle dostępu do internetu i nie korzysta z pakietu transferu danych.

Komunikacja w tej technologii działa w modelu *One-to-Many*. Wiadomość jest emitowana przez wskazane stacje bazowe w sieci ruchomej, a nie wysyłana do wskazanych urządzeń końcowych. Dzięki temu, wiadomość może być wysłana w kilka sekund do nieograniczonej liczby urządzeń w określonym obszarze. Wyłącznym warunkiem jest znajdowanie się w zasięgu danej stacji bazowej, rozumiane jako korzystanie z niej. W tej technologii niemożliwe jest uzyskanie komunikatu ze stacji bazowej, z której nie korzystamy, tj. której nie rozpoznaje urządzenie końcowe.

Komunikaty w technologii Cell Broadcast mogą emitować sygnał dźwiękowy, niezależnie od stanu w jakim znajduje się telekomunikacyjne urządzenie końcowe, tj. nawet wówczas, gdy urządzenie znajduje się w trybie wyciszonym oraz wymagają reakcji (potwierdzenia) ze strony użytkownika, aby mógł wyłączyć powiadomienie i ewentualnie kontynuować pracę na urządzeniu. Wykorzystanie technologii Cell Broadcast nie wpływa na przetwarzanie danych abonentów usług albo użytkowników telekomunikacyjnych urządzeń końcowych w sieci mobilnej. Nie następuje tutaj jakikolwiek przetwarzanie danych osobowych, ponieważ nie zachodzi jakikolwiek komunikat zwrotny z urządzenia końcowego do stacji bazowej.

Efektem wykorzystania technologii Cell Broadcast będzie dywersyfikacja środków jakimi dysponuje państwo do informowania osób fizycznych o sytuacjach kryzysowych. Należy podkreślić, że również na poziomie przepisów wdrażanych przez organy Unii Europejskiej, dywersyfikacja kanałów informowania o takich sytuacjach jest pożądana. Zgodnie z art. 110 Europejskiego Kodeksu Łączności Elektronicznej, państwa członkowskie są zobowiązane do wdrożenia co najmniej jednej metody ostrzegania o sytuacjach kryzysowych, jaką może być np. komunikat przekazywany za pomocą krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) albo za pomocą aplikacji mobilnej lub technologii Cell Broadcast. Jednocześnie, zgodnie z ust. 2 tego artykułu, państwa członkowskie mogą wdrożyć drugi i kolejny kanał dystrybucji takich ostrzeżeń.

Wykorzystanie tego kanału komunikacji w sytuacjach kryzysowych jest z powodzeniem wykorzystywane także w innych państwach. Wśród państw Unii Europejskiej rozwiązaniem to wdrożyła jako pierwsza Holandia, a następnie m.in. Hiszpania, Francja, Malta oraz Chorwacja,

a niedawno także Niemcy. W celu wdrożenia Cell Broadcast trwają prace m.in. w Bułgarii, Słowenii i Słowacji. Poza Europą rozwiązanie to od wielu lat, z powodzeniem, funkcjonuje m.in. w USA oraz Izraelu. Z posiadanych informacji wynika także, że wdrożenie usługi Cell Broadcast wymaga przygotowania po stronie administracji i operatorów telekomunikacyjnych. Optymalny czas na wdrożenie to 12 miesięcy.

Projektowane przepisy przewidują:

- Nałożenie na operatorów ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej obowiązku dystrybucji komunikatów w technologii Cell Broadcast.
- Umożliwienie stronie publicznej wystosowanie żądania do operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej żądania przekazania komunikatu w technologii Cell Broadcast:
 - o określonej treści,
 - na określonym obszarze,
 - w określonym czasie, w ciągu co najmniej 1 godziny od momentu wystosowania żądania i,
 - jednorazowo lub kilkakrotnie ze wskazaniem okresu powtórzenia.
- Przekazanie delegacji Radzie Ministrów do określenia w rozporządzeniu zasad współpracy podmiotu publicznego odpowiedzialnego za przekazywanie żądania dystrybucji ostrzeżenia publicznego oraz operatorów ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej.
- Możliwość nałożenia przez Prezesa UKE kary w wysokości do 1% przychodu, w przypadku niewywiązywania się operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej z obowiązku dystrybucji ostrzeżeń publicznych.
- Wejście w życie obowiązku dystrybucji ostrzeżeń publicznych w technologii Cell Broadcast po upływie 1 roku od dnia wejścia w życie ustawy.

W związku z wejściem w życie niniejszej ustawy konieczne będzie wydanie szeregu aktów wykonawczych:

Zgodnie z art. 10 ust. 9 ustawy Prezes Rady Ministrów będzie zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia szczegółowego zakresu informacji przekazywanych do SI OMNIBUS oraz tryb ich aktualizacji, minimalnych wymogów w zakresie zabezpieczenia urządzeń telekomunikacyjnych lub systemów teleinformatycznych przeznaczonych do

komunikowania się z SI OMNIBUS, minimalnych wymogów dotyczących zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych uniemożliwiających dostęp osób nieuprawnionych do przetwarzania informacji zawartych w SI OMNIBUS uwzględniając konieczność zapewnienia optymalnego poziomu przepływu informacji i reagowania w zakresie ochrony ludności przy zachowaniu bezpieczeństwa przetwarzanych danych zgodnie z opisem funkcjonalności oraz warunkami organizacyjno-technicznymi funkcjonowania systemu.

W związku z art. 20 ust. 13 Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób funkcjonowania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, centrów zarządzania kryzysowego oraz punktów kontaktowych, warunki techniczne i standardy ich wyposażenia oraz procedury współpracy z organami ochrony ludności, mając na uwadze konieczność zapewnienia przez nie sprawnej realizacji zadań.

Zgodnie z dyspozycją art. 27 ust. 5 Rada Ministrów będzie zobligowana do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego sposobu realizacji działań w zakresie ewakuacji ludności oraz zabezpieczenia mienia i dóbr kultury, w szczególności procedur współpracy organów ochrony ludności, procedur bezpieczeństwa w zakresie ewakuacji ludności oraz warunków technicznych zabezpieczenia mienia i dóbr kultury, mając na uwadze zapewnienie sprawności wykonywania zadań przez te podmioty z uwzględnieniem zagrożeń czasu pokoju i czasu wojny na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju.

Rada Ministrów na podstawie art. 28 ust 6 określi, w drodze rozporządzenia, sposób, tryb i terminy opracowywania Raportu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa narodowego.

Prezes Rady Ministrów na podstawie art. 58 będzie zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, w zakresie:

- 1) walki z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi,
- 2) medycznych działań ratowniczych, technicznego, ekologicznego, chemicznego, ratownictwa podczas zdarzeń nadzwyczajnych wywołanych zagrożeniem czynnikiem biologicznym, wysokościowego, działań poszukiwawczo-ratowniczych, w tym działań na wodach śródlądowych,
- 3) dysponowania podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,

- 4) prowadzenia inspekcji gotowości operacyjnej jednostek ochrony przeciwpożarowej włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
 - 5) prowadzenia dokumentacji ze zdarzeń oraz dokumentacji funkcjonowania systemu ratowniczo-gaśniczego,
 - 6) organizacji odwołów operacyjnych,
 - 7) organizacji stanowisk kierowania Państwowej Straży Pożarnej oraz współdziałania z innymi centrami systemów i podmiotów,
 - 8) sporządzania planów ratowniczych uwzględniających warunki czasu pokoju,
 - 9) organizacji działań i akcji ratowniczych,
 - 10) szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz ich wyłączenia z tego systemu,
 - 11) realizacji zadań obrony cywilnej,
 - 12) określenia znaku krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i sposobu jego używania,
 - 13) określenia wzorów dokumentów stosowanych w sprawie tej organizacji
- biorąc pod uwagę zapewnienie właściwego poziomu bezpieczeństwa obywateli i sprawnego funkcjonowania tego systemu oraz adekwatności realizowanych działań, a także zapewnienie skutecznej współpracy i identyfikacji podmiotów w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Z kolei na podstawie art. 67 Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, procedury kierowania działaniem ratowniczym przez poszczególne podmioty uczestniczące w akcji ratowniczej mając na uwadze potrzebę zapewnienia optymalnej skuteczności działań ratowniczych.

W wykonaniu dyspozycji z art. 72 ust. 4 Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb współpracy z operatorem ruchomej sieci telekomunikacyjnej w celu realizacji obowiązku, polegającego na wysyłaniu Alertów SMS do wszystkich lub określonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych grup użytkowników końcowych, niezbędne elementy Alertów SMS oraz sposób ich przekazywania użytkownikom końcowym, mając na uwadze konieczność:

- 1) zapewnienia efektywnego i niezakłóconego przepływu informacji między RCB, a operatorem ruchomej sieci telekomunikacyjnej;

- 2) zapewnienia sprawnej dystrybucji komunikatu na obszarze zagrożonym wystąpieniem sytuacji kryzysowej oraz łatwości zrozumienia treści zawartych w komunikacie i zastosowania się do nich.

Rada Ministrów na podstawie art. 73 ust. 4 będzie zobowiązana do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu i trybu współpracy ministra właściwego do spraw wewnętrznych z operatorem ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej w celu przekazania ostrzeżenia publiczne, w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej albo zagrożenia wystąpieniem sytuacji kryzysowej niezbędnych elementów ostrzeżenia oraz sposobu jego przekazywania użytkownikom końcowym, mając na uwadze konieczność:

- 1) zapewnienia efektywnego i niezakłóconego przepływu informacji między tymi podmiotami;
- 2) zapewnienia sprawnej dystrybucji ostrzeżenia publicznego na obszarze wystąpienia sytuacji kryzysowej albo zagrożenia wystąpieniem sytuacji kryzysowej oraz łatwości zrozumienia treści zawartych w komunikacie i zastosowania się do nich przez ich odbiorców.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych na podstawie art. 75 ustawy określi, w drodze rozporządzenia, sposób umieszczania i propagowania komunikatów i ostrzeżeń w RSO, mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnej dystrybucji komunikatu lub ostrzeżenia na obszarze zagrożonym wystąpieniem sytuacji kryzysowej oraz łatwości zrozumienia treści zawartych w komunikacie lub ostrzeżeniu i zastosowania się do nich.

Minister właściwy do spraw pracy określi biorąc pod uwagę art. 84, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o udzielenie pożyczki, o którym mowa w art. 82 ust. 5 ustawy, wzór wykazu pracowników, o którym mowa w art. 82 ust. 14 ustawy, tryb składania i rozpatrywania wniosku, tryb przekazywania środków z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, sposób potwierdzenia dokonywania przez pracodawcę wypłaty wynagrodzeń oraz tryb zwrotu na rachunek Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych środków pożyczki udzielonej pracodawcy, uwzględniając konieczność sprawnej realizacji zadań marszałka województwa w zakresie przyznawania pożyczek oraz konieczność zapewnienia racjonalności i efektywności wydatkowania środków publicznych.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych na podstawie art. 94 będzie zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, wzoru wniosków, o przyznanie pomocy finansowej w

celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych i na remont albo odbudowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego budowę albo zakup budynku mieszkalnego jednorodzinnego, w tym na terenie innej gminy, jeżeli nie można przeprowadzić remontu lub odbudowy budynku, remont lokalu mieszkalnego albo zakup innego lokalu mieszkalnego, w tym na terenie innej gminy, jeśli nie można przeprowadzić jego remontu dla poszkodowanych w wyniku klęski żywiołowej, wzoru rozliczenia rzeczowo finansowego, w zakresie wydatków poniesionych zgodnie z celem, na jaki przyznano pomoc oraz uzyskanego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia od klęsk żywiołowych oraz wzoru wniosku, o zwrot składki ubezpieczenia, uwzględniając konieczność uzyskania danych niezbędnych do identyfikacji poszkodowanego oraz weryfikacji złożonych dokumentów i oświadczeń, mając na względzie zapewnienie sprawnego i terminowego przyznawania i wypłacania pomocy finansowej poszkodowanym.

Na podstawie art. 107 ust. 1 minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób tworzenia, strukturę organizacyjną, a także wymogi w zakresie wyposażenia i umundurowania formacji obrony cywilnej, z uwzględnieniem ich przeznaczenia i obszaru działania.

Z kolei w wykonaniu dyspozycji z art. 107 ust. 2 minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania planu ratowniczego uwzględniającego warunki czasu wojny oraz stanów nadzwyczajnych, zwłaszcza w zakresie potrzeby zapewnienia sprawnego przemieszczania ludności i zwierząt, a także transportu dóbr kultury i mienia z rejonów zagrożenia do miejsc bezpiecznych w stanie zagrożenia bezpieczeństwa państwa, w przypadku konieczności ewakuacji obejmującej obszar więcej niż jednego województwa.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych wykonując obowiązek z art. 110 ust. 10 określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb ustalania i wypłacania świadczenia pieniężnego, uwzględniając potrzebę rekompensaty utraconego wynagrodzenia albo dochodu oraz konieczność zapewnienia sprawności i szybkości postępowania.

Rada Ministrów będzie także zobowiązana do określenia na podstawie art. 114 ust. 5, w drodze rozporządzenia, stawek wynagrodzenia ratowników formacji obrony cywilnej odbywających ćwiczenia z zakresu obrony cywilnej oraz trybu wypłacania przysługującego im wynagrodzenia, uwzględniając potrzebę rekompensaty utraconego wynagrodzenia albo dochodu oraz konieczność zapewnienia sprawności i szybkości postępowania. Minister

właściwy do spraw wewnętrznych wyda rozporządzenie, w sprawie szczegółowego zakresu, trybu i sposobu organizowania i prowadzenia ćwiczeń tych, mając na względzie zapewnienie właściwego przygotowania i sprawdzenia gotowości organów i podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej do realizacji zadań.

Kolejnym rozporządzeniem które będzie musiała wydać Rada Ministrów będzie wynikało z wykonania art. 125 ust. 2, które to rozporządzenie będzie określało zadania w zakresie nadzoru, nad prawidłową realizacją obowiązków w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej, w tym zasady przeprowadzania kontroli lub audytów, środki niezbędne do realizacji zadań nadzorczych, w tym środki egzekwowania obowiązków w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej przez podmioty krytyczne, mając na uwadze, iż środki służące realizacji zadań nadzorczych mają być skuteczne i proporcjonalne, przy uwzględnieniu należytego zabezpieczenia praw i prawnie uzasadnionych interesów podmiotów krytycznych, w tym ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa i tajemnicy handlowej, oraz prawa do bycia wysłuchanym, prawa do obrony oraz prawa do skutecznego środka odwoławczego od rozstrzygnięć nadzorczych.

Na podstawie art. 29 ust. 6 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego minister właściwy do spraw administracji publicznej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, ministrem właściwym do spraw zdrowia i ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb informowania dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych o wydaniu polecenia oraz sposób i tryb organizacji jednostek Policji, Państwowej Straży Pożarnej i dyspozytorni medycznych w celu utrzymania zdolności jednoczesnego dysponowania i obsługiwanie zgłoszeń i zdarzeń.

W związku z rozszerzeniem spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw administracji publicznej (o sposób opracowywania planu zwiększania obsady osobowej centrum) w sprawie organizacji i sposobu funkcjonowania centrum powiadamiania ratunkowego oraz procedur obsługi zgłoszeń alarmowych właściwy minister będzie zobowiązany do wydania nowego aktu wykonawczego określającego również tą materię.

Ponadto w związku ze zmianami w art. 16b ust. 5 ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego, polegającymi na zmianą zakres spraw przekazanych do uregulowania w

rozporządzeniu wydanym na podstawie tego artykułu minister właściwy do spraw administracji będzie zobowiązany do zmiany rozporządzenia w sprawie szkoleń pracowników centrum powiadamiania ratunkowego.

Zgodnie z art. 16 ust. 5 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres przedsięwzięć wykonywanych w ramach kompetencji ustawowych przez organy administracji publicznej, kierowników służb i instytucji właściwych w sprawach bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego oraz właścicieli i posiadaczy obiektów, instalacji, urządzeń infrastruktury administracji publicznej lub infrastruktury krytycznej w poszczególnych stopniach alarmowych wprowadzanych w trybie ust. 1 i stopniach alarmowych CRP oraz tryb przekazywania informacji o wprowadzeniu, zmianie lub odwołaniu tych stopni i wdrażaniu wykonywanych w nich przedsięwzięć, mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawności przepływu informacji oraz minimalizacji skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym

Wejście w życie ustawy będzie generowało po stronie budżetu państwa koszty finansowe związane m. in. z:

- 1) pomocą dla osób fizycznych i jednostek samorządu terytorialnego poszkodowanych w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej oraz na inne zadania dotyczące przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych,
- 2) przeszkoleniem personelu w zakresie ochrony ludności, zarządzania kryzysowego, krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności oraz obrony cywilnej,
- 3) uruchomieniem studiów z zakresu ratownictwa medycznego dla ochrony ludności,
- 4) zakupem pojazdów ratownictwa medycznego dla ochrony ludności, w tym z przeznaczeniem na tworzenie formacji obrony cywilnej,
- 5) zakupem pojazdów przeznaczonych na potrzeby realizacji zadań ochrony ludności, w tym zadań obrony cywilnej przez PSP oraz do nauki jazdy wraz z ich utrzymaniem i szkoleniami,
- 6) techniczną modernizacją analogowego systemu alarmowania i powiadamiania ludności na cyfrowy,
- 7) rozbudowaniem, modernizacją i integracją istniejących systemów informatycznych oraz systemów łączności,

- 8) uzupełnianiem zasobów podmiotów ochrony ludności,
- 9) zapewnieniem dostępności zasobów kadrowych ochrony ludności.

Koszt tych przedsięwzięć dla budżetu państwa w pierwszym roku funkcjonowania ustawy wyniesie nie więcej niż 3 mld zł.

Na poziomie jednostek samorządu terytorialnego będzie utworzona rezerwa na realizację zadań własnych z zakresu ochrony ludności w wysokości nie mniejszej niż 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Tym samym koszty dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego są trudne do oszacowania, będą one uzależnione od wysokości wydatków budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie projektu wywoła pozytywne skutki społeczne, gospodarcze i prawne.

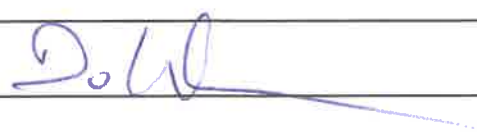

Zakłada się, że wejście w życie ustawy wpłynie na zwiększenie zaangażowania przedsiębiorców lokalnych w działania organizacyjno-planistyczne w zakresie budowania zasobów ochrony ludności niezbędnych do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej w czasie pokoju, stanie klęski żywiołowej, stanie wojennym i wojny. Projekt przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa przedsiębiorców w sytuacji zagrożenia, stanów nadzwyczajnych i wojny.

W ocenie wnioskodawców projektowana ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

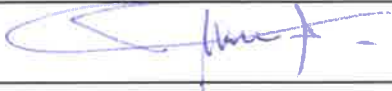
Lista posłów Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość

popierających projekt ustawy o ochronie ludności oraz
o stanie klinicznej zygoty

L.p.	Imię i nazwisko	Podpis
1.	Andrzej Adamczyk	
2.	Adam Andruszkiewicz	
3.	Waldemar Andzel	<i>Waldemar Andzel</i>
4.	Dorota Arciszewska-Mielewczyk	
5.	Jan Krzysztof Ardanowski	
6.	Iwona Arent	
7.	Marek Ast	
8.	Piotr Babinetz	
9.	Anna Baluch	
10.	Ryszard Bartosik	
11.	Barbara Bartuś	<i>Barbara Bartuś</i>
12.	Mariusz Błaszczak	<i>Mariusz Błaszczak</i>
13.	Rafał Bochenek	
14.	Jacek Bogucki	
15.	Zbigniew Bogucki	<i>Zbigniew Bogucki</i>
16.	Joanna Borowiak	<i>Joanna Borowiak</i>
17.	Kamil Bortniczuk	
18.	Bożena Borys-Szopa	
19.	Waldemar Buda	

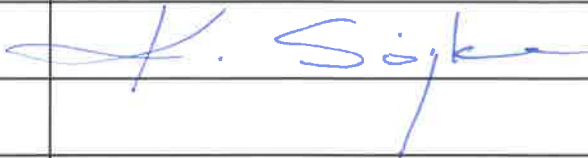

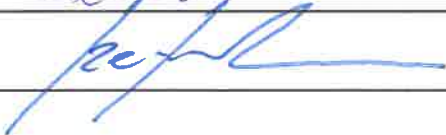
20.	Lidia Burzyńska	
21.	Zbigniew Chmielowiec	
22.	Artur Chojecki	
23.	Kazimierz Choma	
24.	Dominika Chorościńska	
25.	Tadeusz Chrzan	
26.	Anna Cicholska	
27.	Krzysztof Cieciora	
28.	Janusz Cieszyński	
29.	Michał Cieślak	
30.	Krzysztof Czarnecki	
31.	Witold Czarnecki	
32.	Przemysław Czarnek	
33.	Arkadiusz Czartoryski	
34.	Anita Czerwińska	
35.	Katarzyna Czochara	
36.	Władysław Dajczak	
37.	Anna Dąbrowska-Banaszek	
38.	Zbigniew Dolata	
39.	Bartłomiej Dorywalski	
40.	Przemysław Drabek	
41.	Elżbieta Duda	
42.	Michał Dworczyk	
43.	Jan Dziedziczak	

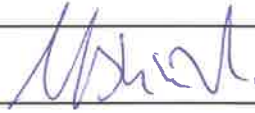
44.	Magdalena Filipek-Sobczak	
45.	Radosław Fogiel	
46.	Andrzej Gawron	
47.	Grzegorz Gaża	
48.	Anna Gembicka	
49.	Szymon Giżyński	
50.	Piotr Gliński	
51.	Małgorzata Golińska	
52.	Kazimierz Gołojuch	
53.	Robert Gontarz	
54.	Mariusz Gosek	
55.	Małgorzata Gosiewska	
56.	Agnieszka Górka	
57.	Marcin Grabowski	
58.	Marek Gróbarczyk	
59.	Andrzej Gut-Mostowy	
60.	Kazimierz Gwiazdowski	
61.	Marcin Gwóźdź	
62.	Czesław Hoc	
63.	Zbigniew Hoffmann	
64.	Marcin Horala	
65.	Paweł Hreniak	
66.	Paweł Jabłoński	
67.	Norbert Kaczmarczyk	

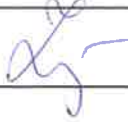
68.	Filip Kaczyński	
69.	Jarosław Kaczyński	
70.	Piotr Kaleta	
71.	Sebastian Kaleta	
72.	Mariusz Kałużny	
73.	Mariusz Kamiński	
74.	Jan Kanthak	
75.	Fryderyk Kapinos	
76.	Łukasz Kmita	
77.	Maria Koc	
78.	Andrzej Kosztowniak	
79.	Henryk Kowalczyk	
80.	Janusz Kowalski	
81.	Bartosz Kownacki	
82.	Wiesław Krajewski	
83.	Leonard Krasulski	
84.	Piotr Król	
85.	Anna Krupka	
86.	Andrzej Kryj	
87.	Mariusz Krystian	
88.	Krzysztof Kubów	
89.	Marek Kuchciński	
90.	Maria Kurowska	
91.	Władysław Kurowski	

92.	Zbigniew Kuźmiuk	
93.	Anna Kwiecień	
94.	Ewa Leniart	
95.	Joanna Lichočka	
96.	Krzysztof Lipiec	
97.	Grzegorz Lorek	
98.	Sebastian Łukaszewicz	
99.	Marzena Machałek	
100.	Antoni Macierewicz	
101.	Marlena Małąg	
102.	Ewa Malik	
103.	Maciej Małecki	
104.	Dariusz Matecki	
105.	Jerzy Materna	
106.	Grzegorz Matusiak	
107.	Marek Matuszewski	
108.	Łukasz Mejza	
109.	Anna Milczanowska	
110.	Daniel Milewski	
111.	Mateusz Morawiecki	
112.	Jan Mosiński	
113.	Michał Moskal	
114.	Aleksander Mrówczyński	
115.	Arkadiusz Mularczyk	

116.	Piotr Müller	
117.	Marcin Ociepa	
118.	Jacek Osuch	
119.	Jacek Ozdoba	
120.	Teresa Pamuła	
121.	Bolesław Piecha	
122.	Grzegorz Piechowiak	
123.	Anna Pieczarka	
124.	Dariusz Piontkowski	
125.	Kacper Płażyński	
126.	Szymon Pogoda	
127.	Jerzy Polaczek	
128.	Piotr Polak	
129.	Marcin Porzucek	
130.	Marcin Przydacz	
131.	Grzegorz Puda	
132.	Zbigniew Rau	
133.	Marcin Romanowski	
134.	Urszula Rusecka	
135.	Paweł Rychlik	
136.	Paweł Sałek	
137.	Jacek Sasin	
138.	Anna Schmidt	
139.	Łukasz Schreiber	

140.	Jarosław Sellin	
141.	Olga Semeniuk-Patkowska	
142.	Edward Siarka	
143.	Sławomir Skwarek	
144.	Kazimierz Smoliński	
145.	Krzysztof Sobolewski	
146.	Agnieszka Soin	
147.	Katarzyna Sójka	
148.	Mirosława Stachowiak-Różecka	
149.	Dariusz Stefaniuk	
150.	Marek Suski	
151.	Artur Szałabawka	
152.	Wojciech Szarama	
153.	Krzysztof Szczucki	
154.	Józefa Szczurek-Żelazko	
155.	Paweł Szefernaker	
156.	Paweł Szrot	
157.	Stanisław Szwed	
158.	Szymon Szynkowski vel Sęk	
159.	Agnieszka Ścigaj	
160.	Andrzej Śliwka	
161.	Jacek Świat	
162.	Krzysztof Tchórzewski	
163.	Robert Telus	

164.	Ryszard Terlecki	
165.	Sylwester Tułajew	
166.	Piotr Uruski	
167.	Piotr Uściński	
168.	Marcin Warchoł	
169.	Robert Warwas	
170.	Jan Warzecha	
171.	Małgorzata Wassermann	
172.	Maciej Wąsik	
173.	Rafał Weber	
174.	Marek Wesoly	
175.	Patryk Wicher	
176.	Jarosław Wieczorek	
177.	Teresa Wilk	
178.	Elżbieta Witek	
179.	Agnieszka Wojciechowska van Heukelom	
180.	Agata Wojtyszek	
181.	Michał Woś	
182.	Grzegorz Woźniak	
183.	Tadeusz Woźniak	
184.	Michał Wójcik	
185.	Bartłomiej Wróblewski	
186.	Sławomir Zawiślak	
187.	Jarosław Zieliński	

188.	Tomasz Zieliński	
189.	Zbigniew Ziobro	
190.	Wojciech Zubowski	
191.	Ireneusz Zyska	
192.		
193.		
194.		
195.		
196.		
197.		
198.		
199.		
200.		

